

༡༡། །བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་ངོ་ཞི་གནས་ལ་
བསྐབ་ཚུལ་གྱི་བཀའ་བྲིད་
བཞུགས་སོ། །

མཚན་པ་ལོ། རྒྱུབ་ས་རྗེ་ཚོས་ལྷན་སྦྲེལ་པོ་ཚེ།

བརྗོད་བྲ། ཞི་ལྷག་གི་སྐོར།
དེབ་སྤྱིའི་ཨང་། CHSB-016

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༠༥ བར་གསར་དུ་བརྗོ་སྤྱོད་བྲས།

རྒྱུབ་ས་རྗེ་ཚོས་ལྷན་སྦྲེལ་པོ་ཚེའི་དྲ་མཛོད་ཚོམ་སྤྱིག་ཁང་ནས།

༄༅། །བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞི་གནས་ལ་
བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་བཀའ་བྲིད་
བཞུགས་སོ། །

ཨཱ་ཏ་པ་པོ། ཡུལ་ས་རྗེ་ཚོས་ལྷན་དུ་བཏོན་ཆེ།

བཟོད་བྲ། ཞི་ལྷག་གི་སྐོར།
དེབ་སྤྲིའི་ཨང་། CHSB-016
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༠༧ པར་གསར་དུ་བཟོ་སྐྱབ་བྱས།

ཡུལ་ས་རྗེ་ཚོས་ལྷན་དུ་བཏོན་ཆེའི་བཟོད་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་ནས།

དཔེ་སྐྱོན་བདག་དབང་།

ལས་གཞི་འདི་ནི་ Awakening Vajra དང་དེའི་འགན་འཛིན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་
བཤེས་རྒྱལ་མཚན་ཀུན་དགའ་མཚོ་ག་གི་ལམ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཨ་རིའི་དཔེ་སྐྱོན་བདག་དབང་
ཁྱིམ་ས་ལུགས་འོག་ནས་སླེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། ཁྱིམ་ས་ལུགས་འདི་ཉིད་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་གང་
སར་ལག་བསྟར་བྱེད་ཚོགས། ལས་གཞི་འདིའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་བྲ་ཐོག་འདི་ནས་སྐད་ཡིག་གཞན་
ཀྱི་ནང་དུ་བརྒྱུད་འགོད་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན། e-book སོགས་སྟོན་རྟུལ་འཕུལ་ཆས་གཞན་
སྐད་དེ་བརྒྱུད་གཏོང་བྱེད་མི་རུང་། འོན་ཀྱང་། འདི་གའི་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་ནམ་དེའི་
ཁྱིམ་ས་མཐུན་སྐྱེ་ཆབ་ཀྱིས་གནང་བའི་ཡིག་ཐོག་གི་ཚོགས་མཚན་ཡོད་ན། དཔར་སྐྱོན་དང་། པར་
སྟོན་རྒྱབ་པ་དང་། སྐྱ་འཕུག་བྱེད་པ་སོགས་བྲ་མཚོ་དེའི་ནས་གནས་ཚུལ་གཞན་མཁོ་སྟོན་བྱེད་
པ་ལ་བཀག་སྟོམ་ཅི་ཡང་མེད། པར་དབང་སྐྱེར་བདག་ཡིན།

COPYRIGHT

This work is copyrighted worldwide, under United States copyright laws, by Awakening Vajra, under the guidance of its Spiritual Director, Khen Rinpoche Geshe Gyalten Kungka. No part of this work may be reproduced or transmitted in any form, in any language or by any means, electronic or mechanical, including, but not limited to: publishing, photocopying, recording or any other information storage retrieval and transmission system without the written permission of Awakening Vajra principals or legal representatives. All rights reserved.

རྩོམ་སྒྲིག་པ་འི་ཐོག་མའི་གཏམ།

རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ་ལྷན་པའི་དབང་ལྷན་དཔལ་
ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཚན་ཡོངས་སུ་སློབ་ན།
གནས་ལྷ་རིག་པའི་དབང་ལྷན་ལྷ་སྐྱབས་རྗེ་ཚོས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་གོང་མ་ལ་རྗེ་བཙུན་སློ་
བཟང་རྒྱལ་བརྟན་འདིགས་བྲལ་དབང་ལྷན་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག། །གདུལ་བུའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་བཀོ་སྐལ་ཅུང་ཟད་སྤ་བས་རེ་ཞིག་གཟུགས་སྐྱ་ཞི་བར་གཤེགས་ནའང་། སྤར་ཡང་
བརྟན་འགྲོའི་མཐོན་དཔུང་དམ་པར་ཡང་སྤིད་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྗེ་བཙུན་བརྟན་འདིག་རྒྱལ་
བརྟན་དཔལ་བཟང་པོ་མཚོག་གིས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ། ཟབ་རྒྱས་
གསུང་གི་བདུད་ཅི་ལ་གྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་སློབ་རྒྱ་ཡོང་བའི་སློན་འདུན་དང་འབྲེལ།
གང་གི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོར་ལེན་པའི་གྲས་སློབ་ཡོངས་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྐྱབས་མཚོག་
གང་གི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་དང་། དེ་བཞིན་སྤར་སྐྱ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་འདོད་ལྟར། གང་
གི་སྤྱིའི་སྤྲུག་མཚོད་དགོ་བཤེས་ཆེ་བརྟན་དགོ་ལེགས་མཚོག་དང་། སྐྱ་ཞབས་ཚོས་འཁོར་
རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་སློན་དང་སྤྲུགས་འགན་བཞེས་པའི་ཐོག་
<<ལྷན་ལྷ་སྐྱབས་རྗེ་ཚོས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེའི་བྲ་མཚོད། >>ཅེས་པའི་བོད་ཡིག་བྲ་རྒྱ་གསར་
བཟོའི་ལས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ཁག་གྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་སྤྲད་པོར་ལས་འགོར་
བརྟམས་ནས་སྤྲུག་ལྷན་ལྷ་སྐྱབས་དུ་མཐོན་པོ་གང་གི་གསུང་ཚོམ་གྱི་རིགས་དང་། མཐའ་ཡས་པའི་
མཚོད་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་སློབ་ལ་མཚོད་སྤྲུགས་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་དཔེ་ཁྲིད་ཀྱི་སྤྲོ་འདུག་ལྷན་
དོར་ལེགས་ལམ་སློན་པའི་བཀའ་སློབ་ཁག་། དབང་ལྷན་མན་དག་གི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་

སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བརྟན་དང་ཅ་བརྟན་ཁག ། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་སྐྱབ་པར་གྱི་རིགས་དང་འབྲེལ་
ཡོད་པར་རིས་གཞན་སོགས་རྒྱད་ལམ་འདྲ་མིན་ཚོག་བརྒྱ་འདྲིའི་བརྒྱད་ནས་དོན་གཉེར་
ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབ་དོར་མདོན་པར་བྱེད་ཐུབ་པ་ནི། རོ་ཅག་ནམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གསོག་
པའི་བགོ་སྐྱལ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་དང་། རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་སྐྱོབ་མའི་གཙོས་མཁུན་ལྡན་
ཡོངས་ཀྱི་སྐྱབས་འདོད་བཞིན་བརྒྱའི་བརྒྱད་ནས་གསལ་གཟིགས་དང་། སལ་ལེན་བྱེད་ཐུབ་
ཀྱིན་ཡོད།

དེ་ཡང་འདྲུལ་དེབ་ཁག་དང་། PDF, EPUB, གཟུགས་མཚོང་བརྟན་
འཕྲིན། Video, སྐྱ་སྐད་རྒྱུད་པ། Audio, དེ་དག་ནི་ www.chodenrinpoche.com, YouTube, and Sound Cloud བརྒྱད་ནས་སལ་ལེན་དང་
གསལ་གཟིགས་བྱེད་ཐུབ། དེ་ཡང་སློབ་སྦྱོང་དང་། ལག་སྟོན་ཁ་པར། དེ་བཞིན་འདྲུལ་ཆས་
འདྲ་མིན་ Computer, IPad, IPot, Mobiles, སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་རིན་མེད་
སལ་ལེན་དང་འཁོ་སློབ་བྱེད་རྒྱའི་འཆར་གཞི་དང་། ཅ་ལམ་བརྒྱད་ནས་ཐད་ཀར་གསལ་
གཟིགས་དང་བལྟ་སློབ་ཐུབ་པའི་ལས་གཞི་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ནའང་། དེར་གི་ཆར་བརྟེན་འཕྲིན་
ཀྱི་དུས་རབས་གསར་བ་ཆེས་འཕེལ་ཁ་ཆེ་བའི་སྐབས་འདྲིར་ལས་གཞི་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་
ཉམས་སྲོང་དང་ཤེས་ཚད་སོགས་ཀྱིས་རྗེས་མ་ཟེན་བས། འོར་འལུལ་མང་དག་ཤིག་ཡོད་
དེས་པས་མཁུན་ལྡན་སྐྱབ་དུས་ཡངས་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ལེགས་ཉེས་སྲོང་
དོར་ལམ་སྟོན་སྐྱབ་སྐྱོལ་ཡོང་བ་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཆེ།

བརྒྱ་ཚོམ་སྐྱིག་པས་བྱི་ལོ་༢༠༡༤ལྷོ་ཆེས་༡༩ཉིན།

དཀར་ཆག

ཚོམ་སྐྱིག་པའི་ཚོག་མའི་གཏམ། ii

ཞི་ལྷག་བྱང་འགྲེལ་དགོས་པར་བསྟན་པ། 1

སྐབས་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་དགོས་པར་བསྟན་པ། 7

ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟན་པ། 9

ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་དངོས། 18

དམིགས་ཅེན་བྱང་ཚུལ་བསྟན་པ། 22

ཐན་པའི་བྱང་ཚོས་གསུམ་ལྡན་དུ་བསྟན་པ། 29

བྱིང་བ་དོས་འདྲིན་ཚུལ་བསྟན་པ། 30

ཚོད་བ་དོས་འདྲིན་ཚུལ་བསྟན་པ། 35

བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཞེན་པོ་བསྟན་པ། 37

བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ།	47
ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་དངོས།	50
སེམས་གནས་རིམ་བ་དགུར་བསྐྱབ་ཚུལ།	54
ཞི་གནས་འགྲུབ་ཚུལ་བསྐྱབ་པ།	64
འི་བ་དང་འི་ལན།	67
དཔར་བྱང་སློབ་ཚིག།	85

༡༣། །སྐྱབས་རྗེ་ཚོས་ལྷན་དུ་བཏོ་ཆེ་ཏེ་གསུང་བསམ་གཏན་གྱི་དོ་བོ་ཞི་
གནས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་བཀའ་བྲིད་བཞུགས་སོ། །

ཞི་ལྷན་རྒྱུ་འབྲེལ་དགོས་པར་བལྟ་བཤ།

༥ སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཛོལ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷན་མཐོང་
རྒྱུ་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་དགོས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ལྷན་མཐོང་དང་བྲལ་བའི་ཞི་གནས་ལ་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་སྐབས་
ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་། བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མ་མཐོང་བས་
འཁོར་བའི་རྒྱལ་འགོ་བམ་གཏོགས་ཐར་པའི་རྒྱལ་མི་འགོ་བ་དང་། ཞི་གནས་དང་
བྲལ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཅིག་ཤུས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་
མ་དེག་ས་ལ་དེ་ཅམ་གྱི་གཞོན་མི་སྐབས་ལ་ཞི་ལྷན་རྒྱུ་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་དེས་པར་དུ་
བརྟེན་དགོས།

དེ་ཡང་རྒྱལ་སྐུ་ཚེན་པོ་ཞི་བ་ལྷའི་སྲོད་འཇུག་ཏུ། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་

ལྷག་མཚོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །ཚོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ། །ཁ་སྒྲོན་ལུས་པ་བཞིན་ང་ཚོ་ཚོག་མ་མེད་པ་རས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ནི་བདག་འཛིན་མ་དེག་པ་ལ་སྲུག་ཡོད་པས། །བདག་འཛིན་མ་དེག་པ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས། །དེ་ཡང་ཞི་གནས་མེད་པ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཅིག་བྱས་གཉི་ལྷག་གཞེས་མི་སྲུབ་པས། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ནས་ཚོངས་པ་གཞེས་དགོས་པར་བརྟེན། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ལུང་དུ་སླེལ་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་སོ། །

ཞི་གནས་ཞེས་པ་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་ཞི་ནས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་པོར་གནས་པས་ན་ཞི་གནས་ཟེར། །དམིགས་པ་ལ་གནས་ཆ་བརྟན་པོའི་ངང་ནས་འཛིན་སྣངས་སྟོད་པོ་མིན་པ་གྱིམས་པོ། །དེ་ཡང་འཛིན་སྣངས་དམ་སྲེང་དེ་བ་གསལ་ཆའི་ངང་དང་ལྷན་པ་དེ་སྟོང་བ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་སྟོང་བར་འགྲོ། །དེ་ལས་གཞན་གནས་ཆ་མེད་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་ཆད་རྟོད་པ་དང་། །གསལ་ཆའི་ངང་མེད་ན་བྱིང་བ་ཞེས་པ་དེ་འབྱུང་བས། །ཞི་གནས་ལ་སྐྱོན་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས། །དེ་ཅུམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་འཛེན་སྲུབ་པ་ཞིག་གྲང་དགོས། །འོ་ན་ཤིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་འཛེན་ཞེས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། །ལུས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་དང་སེམས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་དུ་མི་

རྒྱུ་བ་དེ་ཞི་ནས། ཞིན་སྐྱེས་ཞེས་པ་ལྷན་སེམས་དགེ་བ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་
བཀོལ་དུ་རྒྱུ་བ་དེ་འབྱུང་། དེའི་སྟོབས་གྱིས་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྐྱེ་བས་པ་ན་
བདེ་བ་བྱངས་པ་དང་། དེས་ཟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞིག་ལ་ཞི་གནས་ཟེར་རྒྱ། །

ཞི་གནས་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་སྤྱི་ནང་སྐྱབ་མོང་བས་ཉམས་སྲུ་གྲང་བར་བྱ་བ་ཞིག་
ཡིན་པས་སྤྱི་རོལ་པ་ལ་ཡང་ཞི་གནས་བརྟན་པོ་འབྱུང་གི་ཡོད། སྤྱི་རོལ་པས་ཞི་གནས་
བསྐྱོམས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཞུགས་མེད་བཞིའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
བསྐྱབས། སྤྱི་དུ་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་ཐར་བ་ཐོབ་ཡོད་སྟེ་སྟེ་ནས་
མཉམ་གཞག་སྐྱབ་རེ་ལ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དང་། བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་འདུག་སྐབ་
བ་དེ་འདྲ་འབྱུང་། ཡིན་ན་ཡང་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་མ་ཟེན་པའི་དབང་གིས་ཐར་
པའི་རྒྱུ་མི་འགྲོ། དཔེར་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་འདིར་གྲོན་
པའི་ཆེ་མུ་སྟེགས་པ་ལྷག་སྟོང་ཅེས་པ་ཞིག་གིས་སྤྱི་དུ་ཅེའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན། ད་
ཐར་བ་ཐོབ་ཡོད་སྟེ་སྟེ་ནས་རྒྱུན་རིང་པོར་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་མཉམ་གཞག་
ལས་ལྡངས་ནས་རལ་བ་བྱི་བས་བཅད་པ་མཐོང་བ་ན། ཁོང་ཁྱོ་ཟེས་ཉེ་སྤྱི་དུ་ཅེའི་དངོས་
གཞི་ཉམས། ཐར་བ་མི་འདུག་སྟེ་སྟེ་ནས་ལོག་ལྷ་སྐྱེས་ནས་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་སོང་བ་
དང་། ཡང་སྟེ་སྟེགས་པ་འགའ་ཞིག་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་ནས་བསྐྱལ་པའི་
བར་དུ་བསྐྱད། མཉམ་གཞག་གི་བདེ་བ་ལྷངས་ནས་ལྷན་རིང་པོར་བསྐྱད་པས་སྤར་
བསམགས་པའི་བསོད་ནམས་མཐའ་དག་ཟད། དང་པོ་ཐར་བ་ཐོབ་ཡོད་སྟེ་སྟེ་ཡང་རྗེས་

སྲུང་ལས་ལྷངས་པ་ན། ལྷར་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་
མངོན་ཤེས་གྱིས་མཐོང་བ་ན། ཐར་པ་མི་འདུག་སྟུང་པའི་ལོག་ལྟ་སྐྱེས། དེའི་དབང་
གིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ་དུ་མ་བྱུང་བར་བརྟེན། མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་འགྲུབ་པ་ལ་
ཞི་གནས་གཅིག་ཤུས་པན་པ་མེད།

༣ རྩོམ་ཞི་གནས་སྐྱབ་སྐྱབས་སྲིད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ལ་འཇིགས་
ཤིང་། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ལུས་པ་སྐྱ་མ་དགོན་གསུམ་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐོ་
ནས་སྐྱབས་འགོ་ནས་དག་ཅིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཐབས་བྱེད་དགོས། སྐྱབས་འགོས་ཟེན་
པའི་སྐོ་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་སྲུང་འགོ་བ་དང་། ཆེ་
སྲི་མ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་པ་འཁོར་བའི་སྲུང་ཚོགས་མཐའ་དག་ལ་མེའི་
འོབས་ལྷང་མཐོང་ནས་དེ་ལས་གོལ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་ངེས་འགྲུབ་གི་བསམ་པས་ཟེན་
པ་ཡིན་ན་ཐར་པའི་རྒྱ་ལ་འགོ་བ་དང་། མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱ། ཆེད་དུ་ཞི་གནས་སྐྱབ་
ཀྱི་ཡོད་སྟུང་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་
འགྲུང་རོ། །

རྩོམ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྫོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགའ་བར་གྱུར་པ་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་
ལྷར་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པ་
མིན། སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་དོན་མེད་མི་དགོས་པ་སྣ་

ཚོགས་པ་ཞིག་དྲན་ནས་གང་བསྐྱོམས་པ་དེ་ལམ་དུ་མ་སོང་བར་བརྟེན་ས་ཚོད་མེད་
པར་གྱུར་གྱང་། ཉམ་ཞིག་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ན་དེ་སེམས་རྟེན་བྱས་ཏེ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་
བསྐྱོམ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་ལམ་བསྐྱོམ་
པ་སོགས་གང་བསྐྱོམ་ཡང་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དང་། ལམ་ལ་ས་ཚོད་ཆེ་བ།
དངོས་བྱུང་སྐྱུར་དུ་འཕྲོབ་པ་སོགས་ཁྱད་པར་ཆེ་བས་དེའི་དོན་དུ་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པ་
ཡིན་ནོ། །

མངོན་ཤེས་དང་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས། ཚོགས་ལམ་དང་སྐྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ་
དང་སྐྱོམ་ལམ་སོགས་ནི་ཞི་གནས་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཞི་གནས་ཡོད་ན་མཁྱེགས་
པོར་སྐྱེ་བས་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན། ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་སེམས་ལ་རང་
དབང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། སེམས་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་
བུ་དེ་ཞི་གནས་ཡིན་པར། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། བསམ་གཏན་སེམས་ལ་དབང་
བསྐྱུར་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས། ང་ཚོ་ད་ལྟ་སེམས་དབང་དུ་མ་འགྱོར་བར་བརྟེན་
ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད།

ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ཏེ་སེམས་དེ་གང་ཟག་རང་
རང་གི་གང་དུ་བཞག་པ་དེར་གནས་པའི་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་སྐབས་སུ། བསམ་
གཏན་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །ཞེས་སེམས་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་མཁན་གྱི་
རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ཞི་གནས་ཡིན་ཞེས་གསུངས། བཞག་ན་གཡོ་མེད་རི་ཡི་དབང་པོ་

བཞིན། །ཞེས་དམིགས་པ་གང་དུ་བཞག་པ་དེར་བརྟན་པོར་གནས་པ། དཔེར་ན།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྣམ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་
བཞག་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཐོག་ལ་རྒྱུན་རིང་པོར་གནས་ཐུབ་པས། བཞག་ན་གཡོ་མེད་རི་
ཡི་དབང་པོ་བཞིན། །ཞེས་བཞག་པ་ཡིན་ན་རི་ཡི་དབང་པོ་བཞིན་དུ་གཡོ་བ་མེད་པ་
བརྟན་པོར་གནས་པ་དང་། ཡང་ན་དམིགས་པ་སྐྱོམ་ཏེ་དམིགས་པ་བཏང་བ་ཡིན་ན་
དགོ་བའི་དམིགས་པ་གང་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་ཞི་གནས་འཇུག་པར་བརྟེན། གཏོང་ན་
དགོ་བའི་དམིགས་པ་ཀྱང་ལ་འཇུག །ཅེས་གསུངས། ཞི་གནས་ཐོབ་ན་དེ་འདྲ་འབྱུང་
གི་ཡོད། ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་བདེ་ཆེན་འདྲེན། །ཞེས་བས་ཞི་གནས་ཐོབ་
ནས་སྐོམ་རྒྱག་པའམ་དགོ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་འབྲེལ་བ་མ་
གཏོགས་ངལ་དུ་བ་མི་འབྱུང་བས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། ཞི་གནས་
གཅིག་ཤུ་ག་ཚོད་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་མི་རུས་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་
ཐར་བ་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིན། ཞི་གནས་ཡོད་པའི་སྤྲེང་ནས་སྣོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་རྩུང་དུ་འབྲེལ་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་དེ་
འབྱུང་།

༄ འོ་ན་ལྷག་མཐོང་ཞེས་པ་དེ་རི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་སྣམ་ན། ལྷག་མཐོང་ཞི་ཞི་
གནས་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་དབྱེད་པ་བྱེད། དབྱེད་སྐྱོབས་ཀྱིས་
དངས་པའི་བདེ་བས་ཟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཅིག་ལ་ལྷག་མཐོང་ཟེར། ཞི་གནས་བརྟན་པོ་

ཞིག་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་མཉམ་པར་འཛོག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། ཞི་གནས་བརྟན་པོ་མ་གྲུབ་པའི་སྐབས་
 ལུ་དཔྱད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་གནས་ཆ་དེ་ཞིག་ལ། ཞི་གནས་ལ་སེམས་གནས་ཆ་བརྟན་
 པོ་ཐོབ་པ་ན་མི་ཞིག་པ་ནི། དཔེར་ན། ཚུ་གཏིང་རིང་པོ་ཡོད་པའི་འོག་ནས་ཉ་པར་ཚུར་
 རྒྱགས་ཀྱང་ཚུའི་ཁར་འགྲུལ་བསྐྱོད་གཏོང་མི་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དམིགས་པ་ལ་
 སེམས་བརྟན་པོར་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཡུལ་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་ཀྱང་གསལ་ཆའི་
 ངར་ཤུགས་ཆེ་བུ་ཕྱིན་ནས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་བདེ་བ་སྟེ། དཔྱད་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་བདེ་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་བདེ་བ་དང་། ཞི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 བདེ་བ་དེ་གནས་ཆའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཞིག་གོ།

སྐབས་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་དགོས་པར་བསྟན་པ།

ཞི་གནས་དེ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། མདོ་སྟོགས་ནས་ས་བརྩ་ལས་
 རྩ་ཟེར་བ་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣལ་མ་ཞིག་སྟེ་བ་ལ་ཞི་
 གནས་མེད་ན་སྟེ་མི་ཐུབ་པས་ཡིན། ང་ངང་ཚོས་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན་སྐབས་
 འགོ་དང་ངེས་འབྱུང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་དགོས།

སེམས་བསྐྱེད་ཅིག་དང། དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པོར་གནས་པའི་ཞི་གནས་ཤིག་དེའི་
དང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱུང་བ་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷན་མཐོང་
ཞིག་སྐྱེ་ལྷུང་བ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་བ་འཕྲོག་
བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོག་བ་སོགས་འབྱུང། དཔེར་ན། མཚན་མོའི་དུས་
སྲུ་ཁང་པའི་ནང་ལ་སྡེབས་རིས་ཤིག་བྲིས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རི་མོ་དེ་བལྟ་བ་ལ་ལྷན་
མར་གསལ་པོ་ཞིག་དང། ལྷན་མར་དེ་ཡང་རྒྱང་གིས་མི་བསྐྱོད་པ་ཞིག་དགོས། གལ་
ཏེ་རྒྱང་གིས་སྐྱོད་བཞིན་ཡོད་ན་རི་མོ་གསལ་པོར་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་དང། རྒྱང་མེད་ན་
ཡང་ལྷན་མར་གསལ་པོ་ཞིག་མེད་ན་རི་མོ་ལེགས་པར་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ།
ལྷན་མཐོང་དེ་ལྷན་མར་གསལ་པོ་དང་འདྲ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པོར་གནས་
པའི་ཞི་གནས་དེ་རྒྱང་གིས་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་འདི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ཀྱི་གསུང་བྱམས་ཚོས་སྡེ་ལྷ་
དང། འཕགས་པ་ཐོག་མེད་ཀྱི་ས་སྡེ་ལྷ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་ལས་གསུངས་ཡོད།
དེ་དག་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གཏན་ལ་པབ། དེ་ཡང་
༡༥༥༥༥ ལྷ་ལ་བ་ལྷ་ལ་ཆེན་པོ་དང། སཾ་ཆེན་སློ་བཟང་ཚོས་རྒྱན། སཾ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་
ཤེས་སོགས་སྐྱ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་གཞི་བཞག་བྱས་ནས་གསལ་
དུ་བཏང། དེ་དག་གི་ཡང་སྦྱིང་པོ་བསྐྱུས་པ་དེ་ད་ལྟ་ངས་ལྷ་རྒྱུ་འདི་རེད།

ཞི་གནས་བསྐྱབ་པ་ལ་བྲན་ཤེས་བརྟན་པོ་དགོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་

ཡིན།དཔེར་ན། བཟོ་ལེས་བཟོན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་འགྲུབ་
སྐྱེ་བ་དང་། བཟོན་པོ་མེད་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་ན་འགྲུབ་དཀའ་བར་ལེས་པ་བཞིན་ཅོ། །

ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟན་པ།

༥ ཞི་གནས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐོག་མར་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟན་པ་དེ་ཡང་
གལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད། དེ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཞི་གནས་
སྐྱབ་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་ཚོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་ཚོགས་དེ་དག་ལ་ཟེར། གལ་ཏེ་མཐུན་
ཚུན་དེ་རྣམས་མ་ཚོགས་ན་ལོ་སྟོང་སྟག་སོགས་བསྐྱབས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ་ནི་ངོ་བོ་
རྗེས་ལམ་སྟོན་དུ། ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམས་ཉམས་པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་
བསྐྱོམས་བྱས་ཀྱང་། །ལོ་ནི་སྟོང་སྟག་དག་གིས་ཀྱང་། །ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་
འགྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བའམ་ཞི་གནས་སྐྱབ་པ་ལ་
དགོས་ངེས་ཀྱི་མཐུན་ཚུན་རྣམས་ཚང་ན། དེ་ནས་དངོས་གཞི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་
བ་སྟོང་བ་དེ་ལྷ་བ་འུག་གི་རིང་བསྐྱབ་ན་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཡོད། རྒྱ་ཚོགས་དེ་ལ་
དབྱེ་ན་འུག་སྟེ། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཞེས་པ་དང་། འདོད་པ་རྒྱུང་བ། ཚོགས་
ལེས་པ། བྱ་བ་མང་པོའི་འདུ་འཛི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ།

འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའོ། །དེ་རྣམས་ངེས་པར་
དུ་ཚོགས་དགོས། དང་པོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཞི་གནས་བསྐྱབ་
པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་ལམ་རང་ཉིད་བསྐྱད་སའི་གནས་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྩོམ་
གང་དུ་སྐྱབ་པའི་གནས། །ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་
མོགས་བཟང་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་
པར་རྟེན་བ་དང་། གནས་བཟང་བ་དང་། ས་བཟང་བ། མོགས་བཟང་བ། བདེ་བའི་ཡོ་
བྱད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་གནས་མཚན་ཉིད་ལྡན་ཞིག་དགོས། གཙོ་བོ་སྐྱབ་པ་པོའི་སྐོ་
དང་མཐུན་པ་དབེན་ཞིང་བག་ཤེབས་པ་ཞིག་དགོས།

ལེགས་པར་རྟེན་པ་ཞེས་པ་འཚོ་བ་སྡིག་ཟས་དང་། ལོག་འཚོས་བསྐྱབས་པ་མ་
ཡིན་པས་འཚོ་བ་ལེགས་པར་རྟེན་པ་ཟེད། ང་ཚོ་འཚོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་དགོས་
པས་དེའི་ཆེད་དུ་རི་ཁྲོད་ནས་གོང་ལ་འབབ་འགོ་དགོས་པ་དེ་འབྲམ་མིན་པར་འཚོ་བ་རྟེན་
སྲ་བ། དེ་ཡང་འཚོ་བ་དེ་སྡིག་ཟས་དང་ལོག་འཚོས་བསྐྱབས་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་སྐྱ་ཡོན་
དེ་འབྲམ་དང་མ་འབྲེས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །

གནས་བཟང་བ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་གནང་
ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གནས་ཡིན་ན་ལས་དང་པོ་བ་ལ་གནས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་
ཀྱིས་རྟོགས་པ་སྐྱེ་སྐྱ་བ་དེ་འབྲའི་གནད་ཡོད།

དེ་འབྲའི་གནས་མ་རྟེན་ན་ཡང་ཉིན་མོའི་སྐབས་སུ་མི་ལ་སོགས་པའི་འགོ་

བསྐྱོད་མང་པོ་དང་། མཚན་མོའི་དུས་སུ་ཚུ་དང་། ཁྱི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་ཆེན་པོ་མེད་པ་
ཞིག་ལ་གནས་བཟང་བ་ཟེར། མདོར་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཆེར་མ་སྐྱ་དང་འདྲ་འདྲིས་
དཔེན་པ་ཞིག་དགོས།

གལ་ཏེ་གནས་དེ་ན་རང་གི་སྐྱ་མ་དང་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་
རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་ཆད་སྐྱེ་བས། དམ་ཚིག་ཉམས་པ་དེ་འདྲ་གནས་དེར་མེད་པ་
ཞིག་དགོས། ཡང་ས་སྐྱོགས་དེ་ན་དགེ་འདུན་སྐྱོགས་གཉིས་སུ་བྱེས་ནས་སྡེ་འབྲུགས་
བྱས་སྐྱོང་བའི་ས་ཆ་ཡིན་ན། དཔེར་ན། མེས་ཚིག་པའི་ས་ལ་རྩ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ།
དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་དབང་གིས་ས་ཚིག་ནས་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏེ་གྱི་རིགས་
ནམས་མི་སྐྱེ་བས་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས། གཞན་ཡང་རང་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་
མཁན་གྱི་རིགས་གཅན་གཟན་དང་རྒྱན་མ། མི་མ་ཡིན་འདྲུང་པོ་སོགས་མེད་པའི་ས་
ཆ་དེ་འདྲ་དགོས། མི་མ་ཡིན་གནས་པའི་ས་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་། ང་མི་མ་ཡིན་ལ་
ཞེད་ཀྱི་མེད། འདུག་མི་རུས་པ་མི་འདུག་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་མི་མ་
ཡིན་གྱི་གཞོན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། གལ་ཏེ་མི་མ་ཡིན་གནས་པའི་ས་ཆ་ལྟ་བུ་
ཡིན་ན་མི་མ་ཡིན་དེ་ལ་འཇམ་པོ་བྱས་ནས་གཏོར་མ་འདྲ་སྤྲ།

འདྲིས་པོ་བྱས་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ཟག་པོ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་
གནས་སྐབས་ལ་སྐྱེ་བུ་ཕན་ན་ཡང་ཁོས་དུས་ཚོད་ཅིག་བསྐྱེད་ནས་གཞོན་པ་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེད། དཔེར་ན། རྒྱན་གྱི་དུས་སུ་བཅན་གནས་པའི་བྲག་ཕྱག་ཅིག་གི་

ནང་དུ་མཚམས་པ་ཞིག་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། མཚམས་པ་དེས་བཅོན་དེ་ལ་དྲག་པོ་
བྱས་ནས་སྤྱིར་སྤྱད་པར་བརྟེན། ཁོས་དེ་མ་ཐག་གཞོན་པ་སྐྱེལ་མ་སྤྱབ་ཀྱང་། རྗེས་སུ་
ཁོས་གཞོན་པ་བསྐྱེལ་བའི་དུས་ཚོད་བསྐྱེལ་ནས་བསྤྱད་པས། ཉིན་ཞིག་མཚམས་པ་
དེའི་སྤྱིན་བདག་གཉིས་ཚོད་པ་ཤོར་བའི་ཚེ། མཚམས་པ་དེ་བར་མི་བྱེད་དུ་ཕེབས་
པའི་སྐབས་སུ་བཅོན་དེས་གཞོན་པ་བསྐྱེལ་བའི་རྒྱགས་རྙེད་དེ་མཚམས་པའི་དབྱ་ལ་
རྩོ་ཕོག་ནས་གྲོངས་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་མ་ཡིན་ལ་འཁོན་འགྲས་བྱེད་རྒྱ་
མེད་པ་རེད། དེ་ལས་མི་མ་ཡིན་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ན་ཁོའི་རྒྱད་
དག་པ་དང་། རང་ལ་གཞོན་པ་མི་བསྐྱེལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །

ས་བཟང་བ་ཞེས་པ་དེ་མཚམས་པ་ཁ་ཤས་ས་རྒྱ་མ་འཕྲོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལྷན་
ལ་ན་ཚ་བྱུང་ནས། ད་ནི་སྐོམ་ཉམས་ལེན་ཡོང་ས་མ་རེད་ཟེར་ནས་ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་
སྤོད་དགོས་སྤྱག་པ་དེ་འདྲ་འབྱུང་གི་ཡོད་པས་དེ་འདྲ་མིན་པ། ས་དང་རྒྱས་ན་ཚ་མི་
བསྐྱེད་པའི་ས་རྒྱ་བཟང་པོ་ཞིག་གོས། **གྲོགས་བཟང་བ་**ཞེས་པ། གྲོགས་ངན་པ་རང་
དང་ལྷ་སྤོད་མི་མཐུན་པ། རྣམ་གཡེང་ལ་དགའ་བོ། ལྷ་ཡངས་བག་མེད་བྱེད་མཁན་དེ་
འདྲ་མ་ཡིན་པ་རང་དང་ལྷ་སྤོད་མཐུན་པའི་ཚོས་མཐུན་གྱི་གྲོགས། དེ་ཡང་གྲོགས་དེ་
ལ་རང་གིས་ཐར་གྲུས་བཀྱར་བྱས་ནས་སྤོད་དགོས་ལུ་མིག་བྱུར་ན་ལྷ་ཡོ་རེ་བ་ཞེས་
ཟེར་བ། དཔེར་ན། བདག་གིས་བྱ་བ་ངན་པ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཁོང་སྤྱགས་སུ་ན་མི་
འགོ་ངམ་སྐྱམ་ནས། དེ་ལ་པར་བརྩེ་བཀྱར་ལྷ་དགོས་ས་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་ལེགས་

ཤིང་། སྤྱིར་ཚོས་མཐུན་གྱི་གོགས་མང་པོ་བྱུང་ན་ཡང་སྤོན་མེད།

ནལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཕྱི་ཡི་ཅ་དངོས་ཀྱི་མཐུན་
ཕྱེན་ཏེ་ཅང་འཛོམས་པོ་དང་ག་འགྲིག་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་ཟེར་བར། དཔེར་ན། རང་ཉིད་
སྒོམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དངོས་སུ་སྒོམ་སྐབས་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དཔེ་
ཆ་དང་། དབང་ལུང་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐོབ་ནས་མཚམས་སྟོན་བའི་གོང་
ནས་བསྒོམ་བྱའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒོ་འདོགས་ཚོད་བར་བྱས་ཏེ། བསྒོམ་ཚོག་
ཚོག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ནལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་ལྡན་པ་
ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དེ་ལ། རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་པ་དང་། གནས་བཟང་བ། ས་
བཟང་བ། གོགས་བཟང་བ། བདེ་བའི་ཡོད་བྱད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཡིན་ཏེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་
པ་ཞིག་དགོས་པར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་གསུངས།

༥ ལྷ་ཚོགས་གཉིས་པ་འདོད་པ་རྒྱུང་བ་ཞེས་པ། འདོད་པ་རྒྱུང་བ་དང་། ཚོག་
ཤེས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན། གལ་ཏེ་འདོད་རྒྱུང་ཚོག་
ཤེས་མེད་ན་ཟས་གོས་གནས་མལ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་
པ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོའི་སློན་ལྷ་བ། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་དེའི་ཞོར་དུ་ལས་
ཀ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་ནས་ཚོས་སྐྱབ་པོང་མེད་པའི་བར་ཆད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་འབྱུང་བར་
བརྟེན། འདོད་པ་རྒྱུང་བ་དང་། ཚོག་ཤེས་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། འདོད་པ་
རྒྱུང་བ་ཞེས་པ་དེའི་ལྷོག་སྤྱོད་ལ་འདོད་པ་ཆེ་བ་ཟེར། འདོད་པ་ཆེ་བ་ཞེས་པ་དེ། རང་

ལ་མེད་པའི་ཅ་དངོས་ཤིག་མཐོང་བ་ན་ང་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་འདི་འདྲ་
 ཞིག་གུང་དགོས་ཀྱི་འདུག་སྐྱམ་ནས་དགོས་འདོད་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་ལ་འདོད་པ་ཆེ་བ་
 ཟེར། དེའི་ལོག་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཚོད་ལྟ་བུ་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་བཟང་པོ་
 དང་། མང་པོ་ལ་སྲིད་པ་མེད་པ་འགྲིག་ཅིང་བྱུང་ན་དེས་ཚོག་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་འདོད་
 བ་ཚུང་བ་ཟེར། གསུམ་པ་ཚོག་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་ཅ་དངོས་གཅིག་ཡོད་ན་
 ཡང་། དེས་མ་ཚིམ་པར་ད་དུང་དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་སྐྱམ་པ་དེ་ལ་
 ཚོག་མི་ཤེས་པ་ཟེར་བས། དེའི་གཉེན་པོ་ལ་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་འཚོ་བ་
 འགྲིག་ཅིང་གཟུགས་པོ་འཚོ་སྐབ་ཅིང་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ད་འགྲིག་གི་འདུག་སྐྱམ་ནས་
 བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཚོག་ཤེས་པ་ཟེར། ཚོག་ཤེས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཅ་དངོས་མང་པོ་མེད་ན་
 ཡང་ཚོག་ཤེས་ཡོད་པས་འདོད་པ་ཚིམ་ནས་ད་འགྲིག་སོང་ཞེས་སེམས་ལ་སྤྲུག་པོ་
 ཚགས་ནས་ཡོད་པས། སེམས་ལ་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཚོག་ཤེས་མེད་
 བ་ཡིན་ན་རང་ལ་ཅ་དངོས་ཡག་པོ་དང་། མང་པོ་ག་ཚོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་སེམས་
 ལ་སྤྲང་པོ་ལྟ་བུ་ད་དུང་མེད་བསམ་བསྐྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད།

དཔེར་ན། ལྷོན་པ་འཛིག་ཉེན་དུ་ཐེབས་པའི་སྐབས་སུ་དབུལ་པོ་དེས་པ་ཞེས་
 པའི་སྤྲང་པོ་ཞིག་ཡོད། ཁོ་ལ་སེམས་བཟང་པོ་ཡོད་ཅིང་སྤྱོད་ལམ་ཞི་དུལ་དང་ལྡན་
 པས་དེས་པ་ཞེས་མིང་ཚོགས་པ་རེད། ཉིན་ཞིག་དབུལ་པོ་དེས་པས་ལོར་བུ་རིན་ཐང་
 དང་བུལ་བ་ཞིག་ཉེད། ལོར་བུ་དེ་ཉེད་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལོར་བུ་དེ་གང་བྱེད་

ཅིས་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། རས་འདི་ལུང་པ་འདིའི་ནང་གི་མི་དབུལ་ཤོས་དང་སྐྱོ་
ཤོས་ཤིག་ལ་སྐྱད་པར་འདོད་ཅེས་བཤད། ཉིན་ཞིག་ཁོས་ལོར་བུ་དེ་བྱིར་ཏེ་ལུང་པ་
དེའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ཞེས་པ་དེ་ལ་སྐྱད། རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་མི་སྐྱོ་ཤོས་
ཤིག་ལ་སྐྱད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པས་ང་ལ་སྐྱད་པ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཤད་པ་ན།
དབུལ་པོས་ཁྱོད་རང་ཚོག་ཤེས་མེད་པ་སྐྱག་ཤོས་ཡིན་པར་བརྟེན། ལུང་པ་འདིའི་ནང་
སྐྱོ་ཤོས་དེ་ཁྱོད་རང་ཆགས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ནས་སྐྱད་པ་རེད།

དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིག་བཤད་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ཡང་སྟོན་རྒྱ་གར་དུ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་
ཞེས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པ་བསོད་སྟོམས་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས།
ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་བསྟོན་བཀུར་ཞུས་པའི་སྐབས་དེ་ལ་དབུལ་པོ་དེས་པ་ཞེས་པ་དེས་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྟོམས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྟོམས་པས་ནི་བ་འོལ་བོ་དེ་ལས་རང་ཉིད་
ཉོགས་པ་མཐོ་བ་ཡོད་ན་བསོད་ནམས་རང་ཉིད་ཆེ་བ་འཐོབ་པར་བརྟེན། ཁོང་གིས་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྟོམས་པས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་དེ་ཁོང་ལ་ཐོབ་པ་རེད། བཙུན་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བསོད་སྟོམས་བཞེས་ནས་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ། དེ་རིང་ངས་དགོ་བ་
བསྟོ་རྒྱ་དེ་དགོ་ཅ་སྟོབས་ཆེ་ཤོས་དེ་ལ་བསྟོ་འཇམ་སུ་ལ་བསྟོ་གསུངས་ནས་བཀའ་འདྲི་
གནང་བ་ན། རྒྱལ་པོས་ཁོ་རང་སྤྱིན་བདག་ཡིན་པར་བརྟེན་དགོ་ཅ་ང་རང་ལ་ཐོབ་ཆེ་
ཡོད་འོན་ཏེ་དགོ་ཅ་སྟོབས་ཆེ་ཤོས་དེ་ལ་བསྟོ་འོགས་གནང་ཞེས་ཞུས།

དེ་ལྟར་ཞུས་པས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དབུལ་པོ་དེས་པ་ལ་བསྟོས་པ་རེད།

ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་འདྲི་སྲར་བཞིན་གནང་སྐབས་
རྒྱལ་པོ་ཁོ་རང་ལ་བསྐྱོད་ལྟམ་ཅེས་ཞུ་མ་ལུས་པར་བསོད་ནམས་གང་ཐོབ་ཆེ་བ་དེ་ལ་
བསྐྱོད་ལྟམ་ཅེས་ཞུས་པས། ཡང་དབུལ་པོ་དེས་པ་ལ་བསྐྱོས་གནང་། ཉི་མ་གསུམ་
པར་རྒྱལ་པོས་གཡོག་པོ་རྣམས་དང་བགྲོས་ནས་དེ་རིང་དབུལ་པོ་ལ་དགོ་ཅ་མ་ཐོབ་
པར་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱོད་ཐབས་ཤིག་བྱེད་དགོས་འདུག་ཟེར་ནས་དབུལ་པོ་དེས་པ་ལ་ཉེས་
བརྒྱུངས་བཏང་བ་རེད། དབུལ་པོ་དེས་པ་ལ་ཉེས་བརྒྱུངས་ཐོགས་པར་བརྟེན་དེ་ཉིན་
དབུལ་པོས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བསྐྱོམ་རྒྱ་མ་བྱུང་། དེར་བརྟེན་བསྐྱོ་བ་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱོ་
དགོས་བྱུང་བ་རེད། དེ་དག་ནི་འཕྲོས་བཤའ་དོ། །

རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་བ་རྒྱུང་བ་དང་། ཚོག་ཤེས་པ་ཟེར་བ་དེ་
ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེན་ཡིན་པས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་བརྟེན་
དགོས། ཚོག་ཤེས་མེད་ན་རྒྱལ་པོ་ཡང་དོན་ལ་སྤང་པོ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་གྱུར་བ་
གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་རོ། །

རྒྱ་ཚོགས་གཅིག་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བ་དེ་དགོས། རྒྱལ་
ཁྲིམས་ཞེས་བ་དེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ལ། དཔེར་ན། ད་ལྟ་སྟོན་ཐོག་སྐྱེ་སའི་
ཞིང་ཁ་ལྟ་བུ་དང་། ཤིང་ཞིག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཤིང་སྤོང་གི་ཅ་བ་ལྟ་བུ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་པོ་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཡོང་བ་དང་།
རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་པོ་མེད་ན་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་སའི་གཞི་མེད་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས་རྒྱལ་

བྱིས་སྐྱེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལྟོག་པར་དུ་དགོས། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་གཡེང་བ་རགས་པ་ཡང་སྤོང་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་བཙུག་པོ་ལྟར་
 འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ལ་འཇོ་བ་ངན་དོན་ཅམ་དང་། ཚོས་གོས་ཡང་ཚོས་
 གོས་རྣམས་པ་གསུམ་དེས་པར་དགོས་ཀྱང་དེ་ལས་མང་བ་ཉར་མི་ཚོགས་པར་གསུངས་
 པས། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་འདོད་ཡོན་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་བར་
 བརྟེན། ཕྱི་ཡི་ཅ་དངོས་ཡང་མང་པོ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་
 བའང་རང་ལྷགས་ཀྱིས་འགག་འགོ་བས་དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པོ་དགོས་
 སོ། །དེའི་ཐོག་ཏུ་བྱ་བ་མང་པོའི་འདུ་འཛི་མེད་པ་ཞིག་དགོས། འདུ་འཛི་ཞེས་པ་མི་
 ཚོགས་མང་པོ་འདུས་ནས་ཟིང་ཆ་ཆ་པོ་དང་། བྱ་བ་པལ་པ་ལ་ཞེན་ནས་དལ་ཁོམ་མེད་
 པ་ལས་ཀ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། འདུ་འཛི་དེ་དེས་པར་དུ་སྤང་དགོས། འདུ་འཛི་
 མ་སྤངས་པ་ཡིན་ན་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྤང་ཆ་མང་པོ་བཤད་པ་ལྟ་
 བུ་དེ་དག་གིས་དུས་ཚོད་ཚུད་ཐོས་སུ་འགོ་བས་ཟེ་ཟེ་དེའི་འདུ་འཛི་མེད་པར་དོན་
 ཉུང་བ་བྱ་བ་ཉུང་བ་ཞིག་དགོས། འདོད་ཚུང་ཚོགས་ལེས་ཡོད་ན་དོན་ཉུང་བྱ་ཉུང་དེ་ཡང་
 འབྱུང་ཞིང་གཡེང་བ་རགས་པ་དེ་དག་ཞི་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་པ་ལ་ལས་སྐྱེ་བའོ་
 བ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། སྐྱབ་པ་ཅེ་གཅིག་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱབས་སུ་ལུས་སེམས་
 དབེན་པ་ཞིག་ལ་གནས་ནས་སྐྱབ་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཏེ། སེམས་
 ཅན་མང་པོ་ལ་པན་ཐོགས་རྒྱ་ཚེན་པོ་འབྱུང་བས། གཞན་ཡང་ཅིས་དང་སྐྱབ། མོ་

འདེབས་པ་དང་། རྒྱུ་ཚོགས་གསལ་ཞབས་བརྟན་ལ་རྒྱགས་པ་དེ་དག་གིས་སྦྱིར་གཞན་
ལ་བན་ཐོགས་ཡོད་ཀྱང་། ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟམས་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
གཡོང་བའི་རྒྱ་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་དག་སྤང་དགོས་སོ། །

རྒྱག་པ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི། འདོད་ཡོན་ལྷ་
ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་སྐྱེ་ཡོང་བ་དེ་སྤང་དགོས། དེ་
སྤོང་བ་ལ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་བསྐྱོམ་
དགོས་སོ། །དེ་འདྲའི་རྒྱ་ཚོགས་ཡག་པོ་ཚང་བ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་འགྲུབ་ལས་སྤྲོ་བ་
ཡོད་དོ། །

ཞི་གནས་སྐྱབ་རྒྱལ་དངོས།

༥ གཉེས་པ་ཞི་གནས་དངོས་སྐྱབ་རྒྱལ་ནི། འོན་ཞི་གནས་དངོས་སྐྱབ་རྒྱལ་
དེ་རྩི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དབྱས་མཐར། ཉེས་པ་ལྷ་སྤངས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བརྟེན་པའི་
རྒྱ་ལས་བྱང་བའོ། །ཞེས་རྩི་བརྟེན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཉེས་པ་ལྷ་སྤངས་པའི་དོན་
ཏུ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞིག་
ལ་ཞི་གནས་ཞེས་གསུངས། ཉེས་པ་ལྷ་ནི། དབྱས་མཐར། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་

ངག་རྒྱལ་ས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཚོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་
དག་ཉེས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཅེས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྦྱར་བའི་ཆེ་ཞི་གནས་སོགས་
དགོ་བ་སྐྱབ་པར་མི་འདོད་པའི་ལེ་ལོ་འབྱུང་བས་དེ་ནི་ཉེས་པ་གཅིག་གོ།

ཉེས་པ་གཉིས་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་ཞིག་
ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བརྟན་པོར་གནས་དགོས་པས། དེའི་གོང་ནས་དམིགས་ཉེན་
དེ་ལེས་པར་བྱས་ཏེ་སློང་འཛིན་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་ཉེན་སློང་འཛིན་
མ་ཤོར་བ་ལྟར་དེ་དྲན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་མ་དྲན་པར་དམིགས་ཉེན་སློང་འཛིན་ཤོར་བ་དེ་
ལ་གངས་པ་ངག་བརྗེད་པ་ཟེར། ཉེས་པ་གསུམ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་དངོས་གཞི་སློམ་པའི་
སྐབས་སུ་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་
གཅོད་པར་བརྟེན། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་བྱིང་ཚོད་དེ་གཉིས་ཉེས་པ་
གཅིག་ཏུ་བརྟེན། ཉེས་པ་བཞི་ལ། བྱིང་ཚོད་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་སོ་མ་
བསྟེན་པ་དེ་ལ་གཉེན་སོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཟེར། འདུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་བྱིང་ཚོད་བྱུང་བའི་
ཆེ་གཉེན་སོ་འདུ་བྱེད་དགོས་པ་ལས་བྱིང་ཚོད་བྱུང་ཡང་གཉེན་སོ་འདུ་མ་བྱས་པས་ན་
ཉེས་པར་གྱུར་པའོ། །

ཉེས་པ་ལྔ་ལ། བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཉེན་སོ་འདུ་མ་ཆེན་སོ་
བསྟེན་པ་ཡིན་ན་གནས་ཆ་ལ་གཞོད་པས། དེའི་སྐབས་སུ་གཉེན་སོ་མ་བསྟེན་པར་
བཞག་དགོས་པ་ལས་མ་བཞག་པར་གཉེན་སོ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན་ཉེས་པར་འགྱུར།

གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་གསུངས་པའི་ནང་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དེ་ལ་བཞི་གསུངས་
ཡོད། ལེ་ལོ་ཞེས་པ་ནི་དགོ་ཅ་སྐྱབ་འདོད་མེད་བའམ་དགོ་བ་ལ་མི་སྡོམ་བའི་ཤེས་པ་
ཞིག་གོ།

དེ་འདྲ་བའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དངོས་དེ་ལ་ཤིན་སྐྱེད་མེད། ལུས་སེམས་ཤིན་
སྐྱེད་ཞེས་པ་ནི། ལུས་དང་སེམས་དགོ་བ་ལ་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བགོལ་དུ་རུང་
བ་ཞིག་བྱུང་བ་ན་དེ་ལ་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱེད་མེད། དེ་འདྲའི་ཤིན་སྐྱེད་འགྲུབ་པ་
ལ་དེའི་སྡོན་དུ་དེའི་རྟེན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་པས་ཤིན་སྐྱེད་ས་
ཀྱི་རྒྱ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་དགོས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་བརྩོན་འགྲུས་ལྷགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ།
དེའི་རྟེན་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ལྷགས་ཆེན་པོ་
ཡོད་དགོས། དཔེར་ན། འཛིན་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་དང་གཞན་དགོ་བ་སོགས་ཅི་འདྲ་ཞིག་
ཡིན་ཡང་དེ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཡོད་ན་དེའི་ཆེད་དུ་དཀའ་
ལས་རྒྱག་ཐུབ་པ་དེ་འབྱུང་བས། **ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་གཉེར་ཆེན་**
པོ་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དེ་འབྱུང་བ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མན་ཡོན་
འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་ཡོད་སྐྱེས་པའི་**དད་པ་**དགོས། དེ་བྱུང་ན་རང་ལྷགས་ཀྱིས་ཉིང་རེ་
འཛིན་དེ་མེད་ཐབས་མི་འདུག དེ་ངེས་པར་དུ་དགོས་ཀྱི་འདུག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཉེར་གྱི་
འདུན་པ་རང་གིས་འཕྲེན་པ་དེ་འབྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་དང་། འདུན་པ། བརྩོན་འགྲུས།
ཤིན་སྐྱེད་ས་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱིང་ཚོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྟོག་མཁམ། དཔེར་ན་དམག་ལ་
 སོ་རྒྱལ་མཁམ་གྱི་སོ་པའི་ཚོད་ལྟ་བུ། བྱིང་ཚོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་བུ་ར་བྱེད་མཁམ་གྱི་
 བཤེས་བཞིན་དགོས། དེ་ནི་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་བྱིང་ཚོད་འབྱུང་
 མི་འབྱུང་བུ་ར་བྱེད་མཁམ་སོ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཤེས་བཞིན་ཟེར། གདམས་ངག་
 བརྗེད་པ་ཞེས་པ་ནི་འདིའི་སྐབས་སུ་དམིགས་རྟེན་བརྗེད་སོང་བའམ་འབྲུག་ལམ་ནས་
 ཤོར་བ་དེ་ལ་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་ཟེར། ཉིང་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བའི་སྡོན་དུ་ལེ་ལོ་དེ་
 ཉེས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ཉིང་འཛིན་ལ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་
 ཉེས་པར་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཉེས་པར་བཞག་
 དགོས་དོན་ནི། ཉིང་འཛིན་སྡོམ་པའི་ཆེ་དམིགས་རྟེན་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་།
 གལ་ཏེ་དམིགས་རྟེན་དེ་བརྗེད་སོང་བ་ཡིན་ན་ཉིང་འཛིན་མི་འབྱུང་པས་ཉིང་འཛིན་
 ལ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་དེ་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་གཉེན་པོ་ལ་དམིགས་རྟེན་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་གཞན་གྱིས་དྲིས་པའམ་
 ཡང་ན་རང་གིས་འབྲུག་ཤེས་བསྟེན་པ་ན་འབྲུག་ལམ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། དམིགས་རྟེན་དེ་
 འབྲུག་པས་མ་བརྗེད་པ་འབྲུག་ལམ་དུ་སྦྱར་འཛིན་སྦྱབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དམིགས་རྟེན་
 དེ་ཡང་ཞི་གནས་ཅམ་སྐྱབ་པ་ལ་དམིགས་རྟེན་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྦྱང་ཡང་འགྲིག་གི་ཡོད།
 དཔེར་ན། བྱི་རོལ་པ་དེ་དག་གིས་རྗེའུ་དང་འིའུ་བུ་སོགས་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་
 སྐྱབ་གྱི་ཡོད་དོ། །

དེ་མི་གསུམ་རྟེན་བརྒྱུད་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པ།

༤ སྤྱིར་དམིགས་རྟེན་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་སྤྱིར་ལ་ཡང་སྤྱིར་ཚོགས་ཀྱང་།
ང་ཚོས་ཞི་གནས་སྤྱིར་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། རྟོན་པ་འབྲུག་ལུང་པའི་སྤྱོད་ལང་
ན་ཡི་དམ་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་སྤྱིར་པ་ཡིན་ན་དགོས་པ་
ཚེ་སྤྱོད་ཞི་གནས་འབྲུག་ཅིང་སངས་རྒྱུས་ལ་དམིགས་པར་བརྟེན་སངས་རྒྱུས་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བའི་ཡོང་བ་ལོགས་དེ་འདྲའི་འབྲུག་པར་ཚེན་པོ་ཡོད་པས། དམིགས་རྟེན་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་སྤྱོད་བྱས་ནས་སྤྱིར་ཀྱི་ཡོད་དོ། །

ཞི་གནས་སྤྱིར་པའི་སྤྱིར་སུ་དམིགས་པ་གཞན་ལ་སྤོ་གིན་སྤོ་གིན་བྱས་པ་
ཡིན་ན་མི་འབྲུག་པས། དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་
ནས་ཞི་གནས་འབྲུག་བྱས་པ་བྱ་དགོས་སོ། །དམིགས་རྟེན་རྟོན་པའི་སྤྱོད་ལ་དམིགས་པ་
ཡིན་ན་རྟོན་པའི་སྤྱོད་དེ་ཡང་སྤྱོད་མདོག་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན། དབུ་གཙུག་ཏེར་དང་ལྡན་
པ། བྱུག་གཡས་ས་གཞོན་གཡོན་མཉམ་གཞན་མཛད་པ། ཚོས་གོས་རྣམ་གསུམ་སྤྱོད་
ལ་གསོལ་བ། ལྷ་མས་དེ་རྣམས་བདེ་སྤྱོད་པ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དེས་སྤྱོད་ནས་ཡིད་ལུས་
དུ་འཆར་བྱས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་འགྲིག ཡང་ན་རང་རང་སོ་སོས་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་དང་། འབྲུག་
སྤྱོད་བཞེད་པ་དེ་འདྲ་ལ་ཡག་པོ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ལ་འཁོར་བྱས་པ་བྱ། རྟོན་པའི་

སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱོམ་བ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་དོ། །

ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། ཐོག་མར་སྒྲོར་བ་ལ། སྒྲོར་པའི་ཚེས་དུག་ཅེས་
བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་ཉམས་ལེན་བྱེད། སྒྲོར་ཚེས་ཀྱི་ཚོགས་ཞིང་ནམས་རྒྱར་
བསྐྱས་ནས་སྤྱི་པོའི་སློབ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཐེམ་བར་བསམ། སློབ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་
པོའི་སྐྱེ་དེ་ཡང་རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་ཏུ་བསམ་སྟེ་དམིགས་རྟེན་བྱས་ན་སེམས་ཀྱི་གནས་ཆ་
བརྟན་པོ་འབྱུང་བར་བརྟེན། སྤྱི་པོའི་སློབ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
སོར་གང་ཅམ་ཞིག་ཆད། སོར་གང་ཅམ་དེ་རང་གི་མདུན་དུ་མཐོ་དྲགས་ན་གོད་བ་སྤྱེ་
བ་དང་། དམའ་དྲགས་ན་བྱིང་བ་སྤྱེ་བས་སྟེ་པའི་ཐད་ཀྱི་བར་སྐྱང་ལ་བཞུགས་པར་
བསམ་ནས་བསྐྱོམ། མཐེབ་སོར་ཅམ་ཞིག་ལ་དམིགས་རྟེན་བྱ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ་
དང་པོ་ནས་ཞལ་བྱུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་དང་། གསལ་པོ་ཞིག་སློབ་ལུ་ཤར་མ་
ཐུབ་ཀྱང་། དང་པོའི་ཆེ་སེམས་གནས་སའི་དམིགས་རྟེན་ཞིག་དགོས་པས། དེ་ལ་སྟོན་
བ་ཤུག་ཐུབ་བ་སྐྱེ་མདོག་སེར་པོ་རང་གི་དམིགས་བ་ལ་འཆར་ཚོད་ཞིག་གསལ་
གདབ་བ་ལས་ཐུག་ཞབས་དང་སྐྱུན་ལ་སོགས་བ་གསལ་པོ་ཤར་ཐབས་བྱས་བ་ཡིན་
ན་དམིགས་བ་བརྒྱུག་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། གལ་སྲིད་དམིགས་རྟེན་པོར་བ་ཡིན་ན་ཞི་
གནས་མི་འགྲུབ་པས་དམིགས་རྟེན་མ་པོར་བ་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དམིགས་རྟེན་
ནི་སེམས་ཐོགས་ས་ཞིག་དགོས་པས་དེ་རྟེན་ན་དེས་ཚོག་ཤེས་བ་བྱས་ཏེ། དང་པོ་
ནས་དབྱ་དང་ཐུག་ཞབས་སོགས་སྤྱི་ཆ་ཤར་མེ་མེ་ནས་སློབ་ལུ་ཤར་བ་ཞིག་མ་

བྱུང་ན་ཡང་། ལྷོན་པའི་སྐྱེ་མདོག་གསལ་ལ་མ་གསལ་བ་སེར་ཙོག་ཙོག་ལྟ་བུ་ཞིག་
བྱུང་ན་དེས་ཆེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཡིད་གཞན་དུ་མ་གཡེང་བར་འཛིན་
སྟངས་དམ་པོ་རིག་པ་རར་ལྷན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་དགོས།

དེ་ཡང་དང་པོ་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ་གཞན་དུ་མ་གཡེང་
བར་འཛིན་སྟངས་དམ་སྤོང་དེར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་དགོས། ལྷོན་པའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་མདོག་སེར་
པོ་ཞིག་སྐྱོམ་གྱི་ཡོད་པས། སྐྱེ་མདོག་སེར་པོ་བསྐྱོམ་དགོས་སྟུང་ཡང་སྤོན་པོ་སོགས་
ཁ་དོག་གཞན་ཞིག་ཤར་བ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་རིགས། ཆེ་ཆུང་
ནི་ཐོག་མར་མཐེབ་སོར་ཙམ་སྐྱོམ་པ་ལས་དེ་ལས་ཆེ་བ་ཤར་ཐབས་བྱ་མི་དགོས།

དམིགས་པ་སེམས་ཐོགས་ས་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས། དང་
པོ་ནས་གསལ་པོ་ཞེ་ཤར་ལྟས་པ་ཡིན་ན་གནས་ཆ་ལ་གཞོན་པས་ཐོག་མར་དེ་ཙམ་
གྱིས་ཚོག་པར་བྱེད། རྗེས་སུ་དམིགས་པ་ལ་སྤོན་བྱ་གནས་ཆ་སྤེལ་བ་ན། ལྷག་དང་
ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་དང་། ཞལ་དང་། མཛོད་སྐྱེ་སོགས་རིམ་བཞིན་དུ་དལ་
བུས་བསམ་སྲོལ་བྱེད་ཆེ་གསལ་དུ་གཏང་ན་བཟང་། དེ་ལྟར་གཞུང་ཆེན་པོ་ནས་
གསུངས་པ་བཞིན་ཞི་གནས་ཤིག་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་
ལ་བགྲོད་ལུབ་པ་མ་གཏོགས། གཞུང་ཆེན་པོ་དང་མ་མཐུན་པ་མན་ངག་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་
བུ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་སྐྱེ་མ་བཅུག་པར། སེམས་གང་ལ་མ་སོང་
བ་ལྟོད་པོ་བྱས་ནས་སྤོད་ཅིག་དང་དེ་ནི་ཞི་གནས་རེད། ཉིང་ངེ་འཛིན་རེད་ཟེར་བ་དེ་

འདྲ་བཤད་མཁན་སྡོན་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་ཡོད་ལ་ད་ལྟར་ཡང་འབྱུང་གི་ཡོད། དེ་ནི་གནད་
འགག་མ་ཤེས་བས་ལེན་བཤོ། །

གཞུང་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་རི་ལྟར་གསུངས་བ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་ནས་བསྐྱབ་
དགོས་སོ། །ཞི་གནས་གྱི་དམིགས་བ་དངོས་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་སྐྱབ་བའི་
གནས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་བ་ཞིག་ལ། གནས་ཁང་གྱི་དོར་བྱས་ལ་སྐྱབ་གསུང་ཐུགས་
གྱི་ཉེན་བཟམས་བ་སོགས་སྐྱོང་བའི་ཚོས་དུག་སྡོན་དུ་གཏང་དགོས། སྐྱིད་ཞི་གནས་
སྡོམ་བའམ་གཞན་ཉམས་ལེན་རི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་། དེའི་སྡོན་དུ་སྐྱོར་བ་
དེ་ལ་སྐྱོར་བའི་ཚོས་དུག་ཚང་བའི་སྐྱོན་སྐྱོར་བ་དེ་ཡག་པོ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ནི་ལིན་ཏུ་
ནས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱོར་བ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དངོས་གཞི་དེ་
ཡང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་དང་། སྐྱོར་བ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དངོས་གཞི་
ཡང་དེ་ཅུ་ཞིག་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །

སྐྱོར་ཚོས་དུག་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་ཚོགས་ཞིང་བསྐྱུས། ཚོགས་ཞིང་བསྐྱུས་
ནས་ལྷ་མ་ཤུལ་སྐྱབ་བ་རང་གི་སྐྱི་བོར་བྱོན་ནས་བཞུགས་བར་བསམ། དེ་ལ་སྐྱིར་
སྐྱིག་སྐྱིབ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཞིང་དག་ཏེ་ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་བ་དང་། ལྱང་
བར་དུ་ཡང་ཞི་གནས་གྱི་ཚོགས་བ་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་
ཞེས་གསོལ་བ་གདའ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ལྷ་མའི་སྐྱེ་ལས་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་
དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བབས། རང་གི་སྐྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ཞི་གནས་སྐྱབ་བ་ལ་གོགས་

བྱེད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལྷུང་དུ་རྩོལ་
བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་སོང་བསམ་པ་བྱེད། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སྤྱི་རོལ་པ་
ཚོས་རྗེ་ཅུ་ཤིངུ་བྱ་ཞེས་པ་རྣོ་རྣུང་རྣུང་དང་ཤིང་རྣུང་རྣུང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབ་མཁན་
ཡོད། གཙོ་བོ་རང་ཉིད་དམིགས་པ་གང་ལ་གོམས་འདྲིས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དམིགས་
པ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་དམིགས་པ་
ཡིན་ན་ཞི་གནས་ལ་གནས་པའི་སྐྱབས་སུ་རང་ཉིད་ལ་ཚོགས་གསོག་སྤྲིབ་སྤྱོད་ཡོང་
བ་དང་། ལུག་དང་མཚོན་པའི་ཡུལ་རྟེན་ཁྲུང་བར་ཅན་གསལ་འདེབས་པ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྐྱེ་ལ་དམིགས་པར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཞོར་དུ་དགོ་བ་དང་
ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བདེ་ལྷག་དུ་གསོག་པ། ལྷུབས་ཡུལ་དང་ཚོགས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་
འདེབས་པ་སོགས་ཁྲུང་བར་ཅེན་པོ་ཡོད།

༥ སྤྱི་བོའི་སླ་མ་ཤུག་ལུབ་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཤུག་ལུབ་པའི་ལུགས་
ཀ་ནས་རང་འབྲེ་ཤུག་ལུབ་པའི་སྐྱེ་མཐེབ་སོང་ཅམ་ཞིག་ཆད་དེ་རང་གི་སྤྲིན་མཚམས་
ཀྱི་ཐད་དམ་ལྷེ་བའི་ཐད་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱེད། ལྷེ་བའི་ཐད་དུ་
བཞག་པ་ཡིན་ན་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་ཡོང་བ་དང་། སྤྲིན་མཚམས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ན་
གསལ་ཆ་ལེགས་པ་ཡིན། ལྷ་མས་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཁྲུང་ཚོས་སོགས་བརྟེན་
གསལ་པོ་གང་སྤྲད་པ་དེ་རང་གི་ཡིད་རྡོར་ཤར་བ་བྱེད། ལྷོམ་པའི་སྐྱབས་སུ་སྤྱི་གཙུག་
གི་སླ་མ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ལུབ་པའི་ལུགས་ཀ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐེབ་སོང་ཅམ་

ཞིག་མར་ཆད་དེ་ལྷེ་བའི་ཐད་གྱི་བར་སྐྱང་ལ་བཞག་ནས། དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
བཏང་དེ་གནས་ཆ་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ལ་འཛིན་སྐྱངས་དམ་སྤྱིང་དེ་ཡོང་བ་དང་གཞན་
དུ་མ་གཡེང་བ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ཡང་སྐྱབ་དང་པོ་ནས་རྒྱན་ཏུ་ཅང་རིང་པོ་བྱས་པ་
ཡིན་ན་བྱིང་བ་དང་ཚོད་བ་སྐྱབས་པ་དང་དམིགས་པ་འཚོར་བས། དང་པོའི་ཆེ་སྐྱབ་
སྤང་སྤང་བྱས་ན་བཟང་། སྐྱབ་གྱི་སྐྱབས་སུ་གནས་ཆ་དང་གསལ་ཚའི་ངར་སོགས་
ཡག་པོ་བྱུང་བའི་སྐྱབས་སུ་སྐྱབ་མཚམས་བཞག་པ་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་ཡང་ཡག་པོ་
འབྱུང་གི་ཡོད་སྟེ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འཇུག་འདོད་འབྱུང་། དང་པོ་ནས་དམིགས་པ་
གསལ་པོ་ཞིག་ལ་དེ་བ་བརྒྱབས་ནས་སྐྱབ་རྒྱན་རིང་པོ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དུས་གང་
མཚམས་ཤིག་ན་སྤྱོད་བའི་དམིགས་པ་དེ་ཤོར་ནས་རང་ཉིད་ཡིད་ཐང་ཆད་ཅིང་། རྗེས་
སུ་ཡང་འཇུག་མི་འདོད་པ་དེ་འབྲ་འབྱུང་བས། དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་འཛིན་སྐྱངས་དམ་པོ་
དང་དམིགས་པ་གསལ་པོ་ཡོང་ཐབས་ལ་གཙོར་འདོན་མ་བྱས་པར་སྐྱབ་གྲངས་མང་
པོ་བྱས་ན་ལེགས། བྱིས་སུ་དམིགས་པ་ལ་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་བྱུང་བ་ན་སྐྱབ་རིང་དུ་
གཏང་བ་དང་། གསལ་ཚའི་ངར་དང་སྐྱབ་པ་ཡོང་ཐབས་ལ་གཙོར་འདོན་བྱས་ཚོག་
ཡིན་ན་ཡང་གནས་ཆ་བྱུང་རེས་གྱིས་བྱིང་བ་ལ་ཐོན་བྱེད་པ་དང་། གསལ་ཆ་བྱུང་རེས་
གྱིས་ཚོད་པ་ལ་ཐོན་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་སེམས་འཕང་ཏུ་ཅང་དམའ་བྲགས་ན་བྱིང་བ་
དང་། སེམས་འཕང་ཏུ་ཅང་མཐོ་བྲགས་ན་ཚོད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་ནི་
གཙོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ཉམས་སྤོང་ལ་དབག་ནས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་

ཆོག་གིས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་བརྗོད་མི་ཐུབ་པོ། །

དེ་འདྲའི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་
སུ་གཉིད་ཉལ་བ་དང་། ཟས་ཟ་བ། བཤང་གཅི་འདོར་བའི་སྐབས་ཅོ་མ་མ་གཏོགས་
གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་བ་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་སྐྱེ་མཁྱོགས་པ་ཡིན། དཔེར་
ན། གཙུབ་ཤིང་ཞེས་པ་ཤིང་གཉིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟམ་ན་མེ་འབྱུང་མཁན་གྱི་ཤིང་
ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་མཚམས་འཛོག་གིན་འཛོག་གིན་བརྟམ་བ་ཡིན་ན་གང་མོ་ཆགས་ནས་
མེ་མི་འབྱུང་ལ། མེ་བྱུང་བའི་བར་དུ་མཚམས་མ་བཞག་པར་བརྟམ་བ་ཡིན་ན་མེ་སྐྱར་
དུ་འབར་བར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཞི་གནས་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་གང་
བརྟམ་བ་དེ་གཅིག་སུའི་ཐོག་ལ་ཞག་དང་ལོ་ལྷའི་བར་མཚམས་མེད་པ་བསྐྱོམས་ཤིང་
ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བ་ཡིན་ན་སྐྱབ་བ་ལྷག་གིས་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཡོད།
དམིགས་རྟེན་བརྗོད་པའམ་གདམས་ངག་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་ནི། དམིགས་རྟེན་དེ་བཟུང་
བས་ཤོར་ནས་སློང་དོར་འདོན་མ་ཐུབ་པར་གྱུར་བ་ན་གདམས་ངག་བརྗོད་པ་ཟེར།
དེའི་གཉེན་པོ་ལ་བཟུང་བ་ལྷགས་ཆེན་བསྟེན་དགོས།

བཟུང་བ་དེ་ཡང་དམིགས་རྟེན་མ་ཤོར་བ་གྱུར་རེ་འདོན་པའི་བཟུང་བ་ལྷགས་ཆེན་
པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས། མི་ཁ་ཤས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བཟུང་བའི་བརྟེན་པོ་ཡོད་
མཁན་བརྗོད་རྒྱ་མེད་པ་ལྷ་སུ་དང་། ཁ་ཤས་བརྗོད་ངས་ཚ་བོ་ལམ་སང་ལམ་སང་
བརྗོད་འགྲོ་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་མ་བརྗོད་པར་བཟུང་བའི་བསྟེན་པ་

གལ་ཆེ། གལ་སྲིད་ཅན་པ་བརྟན་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་འགྲུབ་དཀའ་བ་དང་། ཅན་
པ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་དེ་ལ་ཞི་གནས་འགྲུབ་སྐྱབ་བའི་བྱད་ཡོད།

ཅན་པ་འི་བྱད་ཚོས་གསུམ་ལྡན་ཏུ་བསྐྱབ་པ།

༥ འོན་ཅན་པ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞེ་ན། ཅན་པ་ཞེས་པ་ནི་ནམ་
རྒྱུན་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ལ་དེ་དང་དེ་ཅན་གྱི་འདུག་མི་འདུག་ཟེར་ནས་བཤད་
པ་བཞིན། དམིགས་པ་སྤར་མཐོང་སྤོང་བ་དང་། ཤེས་ནས་གོམས་འདྲིས་ཡོད་པ་དེ་
འདྲ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས། འཛིན་སྣངས་དམིགས་པ་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་
རང་གི་འཛིན་སྣངས་སུ་སྤར་རེ་འཛིན་པ། བྱེད་ལས་དེའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་དེ་
ལས་གཞན་ཏུ་མི་འཕྲོ་བ་དང་ལྡན་པ། དེ་འདྲ་བའི་བྱད་ཚོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་སེམས་
བྱུང་ཞིག་ལ་ཅན་པ་ཟེར། ཅན་པ་ཞེས་པ་དེ་གལ་ཆེན་ཏུ་བྱས་ཏེ་དམིགས་པ་བརྗེད་མ་
བཅུག་པར་ཅན་པ་རྒྱུན་མཐུན་ནས་བསྐྱེན་དགོས།

ཉིང་རེ་འཛིན་སྤོང་ཚུལ་ཤེས་ན་ཅན་པའི་སྤོང་ཚུལ་དེ་ཉིད་རང་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་ཡོད། རྟོན་པའི་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ན་དེའི་སྤོང་ལ་
སྟོན་པའི་བྲིས་འབྲུང་གི་སྐྱེ་གཞུགས་རང་གིས་མཇལ་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པའམ། ཡང་

ན་ལྷ་མས་བད་སྐྱད་ནས་དེ་ལ་འདྲིས་བར་བྱེད། དེ་ལྟར་བྱས་པས་དམིགས་པ་འདྲིས་
པའི་དངོས་པོ་ཟེར་བ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་དེས་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
དམིགས་ཏེ་འདྲིན་སྟངས་དམ་པོ་འཕམ་ལྷགས་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་འདྲིན་པས་འདྲིན་
སྟངས་དམ་སྤྱིང་དེ་བ་ཟེར། དུལ་གཞན་པ་མི་འཕྲོ་བར་དམིགས་པ་དེ་གཅིག་སུ་ཡིད་
ལུལ་དུ་འཆར་བར་བྱས་པས་དེ་ལ་བྱང་ཚོས་གསུམ་ལྷན་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་གོང་གི་ཉེས་པ་གདམས་རག་བརྗེད་པ་ཟེར་བ་དེ་དམིགས་ཉེན་ཤོར་བ་
ལ་བྱེད། དམིགས་ཉེན་ཤོར་བའི་གཉེན་པོ་ལ་དེ་ལ་ལྷགས་ཆེན་པོ་དམིགས་ཉེན་མ་
ཤོར་བ་དམ་སྤྱིང་དེ་འདྲིན་པ་དེ་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལོ། །

བྱིང་བ་ལོས་འདྲིན་རྒྱལ་བ་སྟན་པ།

། ཉེས་པ་གསུམ་པ་བྱིང་ཚོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། བྱིང་བ་དང་ཚོད་པས་ཉིང་
དེ་འདྲིན་དངོས་གཞི་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་བར་དུ་གཅོད་ཀྱི་ཡོད་པས་བྱིང་ཚོད་དགག་
དགོས། བྱིང་ཚོད་དགག་པ་ལ་ཐོག་མར་བྱིང་ཚོད་ངོས་ཟེན་པར་མ་བྱས་ན་དེ་འགོག་
མི་སྲུབ་པ་དང་འགོག་མི་ཤེས་པར་བརྟེན། བྱིང་ཚོད་ངོས་ཟེན་པར་བྱེད་དགོས་
གསུངས།

སྤྱིར་བྱིང་བ་དང་། རྒྱལ་ས་ལ། རྒྱུ་ལ་ཞེས་པ་མང་པོ་གསུངས་པའི་ནང་ནས་
 བྱིང་བ་དང་། རྒྱལ་ས་པ་གཉིས་ལ་བྱིང་བར་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ས་པ་ནི། ལུས་སེམས་སྤྱི་
 ཡོང་རེ་བ་གཉིད་ལྷག་ཁར་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་བརྩམ་པ་ལྟ་བུ། དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་མི་
 གསལ་བ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་རྒྱལ་ས་པ་ཟེར། རྒྱལ་ས་པ་ཞེས་པ་དེ་ལ་རང་གི་དོ་བོར་
 ལྷུང་པའི་དགོ་བ་མེད་ཅིང་དེ་ཡིན་ན་དགོ་བ་མ་ཡིན་དགོས། དེ་ལ་ནི་ཡང་ན་མི་དགོ་བ་
 དང་ཡང་ན་སྤྱི་བ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་ཡིན་དགོས། བྱིང་བ་ལ་རང་གི་དོ་བོར་ལྷུང་
 པའི་དགོ་བ་འབྱུང་གི་ཡོད། བྱིང་བ་ཞེས་པ་ནི་འདྲིན་སྣངས་དམ་པོར་མ་བཟུང་པས་
 གསལ་ཆའི་རང་མེད་པ་སེམས་ཞུས་ནས་སྣོད་སྣོད་པོར་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཟེར།
 སྤྱིད་ལུག་དང་འདྲ་བོ་ཉིང་རེ་འདྲིན་ལ་བར་ཆད་ཆེ་ཤོས་དེ་བྱིང་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན།
 བྱིང་བ་དེ་ལ་ཡང་བྱིང་བ་རགས་པ་དང་། བྱིང་བ་སྤྱོད་པ་ཞེས་གཉིས་ཡོད། བྱིང་བ་
 རགས་པ་ཞེས་པ་དེ་སྣོན་པའི་སྤྱི་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་དམིགས་ཉེན་བྱས་པས་བེན་
 ཅིང་དམིགས་ཉེན་དེའི་ཐོག་ལ་སེམས་གནས་ཀྱང་། ཤེས་པ་ཁོ་རང་ལ་གསལ་ཆ་དང་
 ལྷུངས་ཆ་གཏན་ན་མེད་པ། གཞན་ཞིག་གིས་སྤྱི་བ་ལ་ལྟ་བུར་ལྷུང་བ་ན་དེ་ལ་གནས་ཆ་
 ཅམ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་ཆ་མེད་པས་དེ་ལ་བྱིང་བ་རགས་པ་ཟེར། དེ་དམིགས་པའི་འདྲིན་
 སྣངས་མ་པོར་བར་གནས་ཆ་ཡོད་ལ་གསལ་ཆ་ཡང་ཡོད་པ། གསལ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་
 འདྲིན་སྣངས་དམ་པོ་མེད་པ་འདྲིན་སྣངས་ཀྱི་ཤུགས་དེ་ཅུང་ཟད་སྣོད་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་
 དེ་འདྲར་ལྷུང་བ་ན། གསལ་ཆའི་རང་མེད་པས་དེ་ལ་བྱིང་བ་སྤྱོད་པ་ཟེར། དཔེར་ན། ལག་

བས་ཅ་དངོས་ཤིག་བཟུང་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བཟུང་བ་གང་ཞིག་ལ་དམ་སོར་མ་བཟུང་
བ་དང་།

ཡང་ན་དམ་སོ་བྱས་ནས་བཟུང་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དམིགས་
པ་དེ་འཛིན་པ་གང་ཞིག་ལ་འཛིན་སྐྱེས་དམ་སོ་མེད་པ་དེ་ལ་གསལ་ཆའི་རར་མེད་པ་
དང་། དེ་ལས་འཛིན་སྐྱེས་གྲིམ་ཞིང་དམ་སོར་བྱས་ནས་བཟུང་བ་དེ་ལ་གསལ་ཆའི་
རར་དང་ལྷན་བ་ཟེད།

བྱིང་བ་སྤ་ཚོ་ལ་གསལ་ཆ་ཡོད་ཅིང་དམིགས་རྟེན་བརྟན་སོ་བྱས་ནས་བཟུང་
ཡང་ཁོའི་འཛིན་སྐྱེས་དེ་སྟོན་ཤིག་ཤིག་ལྟ་བུར་གནས་པ་དེ། འཛིན་སྐྱེས་དམ་སོ་
བྱས་ནས་དམིགས་རྟེན་མ་ཟིན་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས། འཛིན་སྐྱེས་དེ་དམ་སོ་བྱས་ནས་
བཟུང་དགོས། གཤམ་ཉེ་དམ་ཏུ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ལོད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ལ། དུལ་ལ་འསྐོ་
བའི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱིར་གཏང་སེམས་སྟོན་སྟོན་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་
ན་གནས་ཆ་དེ་ལེགས་པ་ཡིན། གནས་ཆ་དེ་ལེགས་སོ་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་ལ་ཉིང་ངེ་
འཛིན་དུ་འཁྲུལ་བ་སྤར་བོད་དུ་མང་སོ་བྱུང་ཡོད། འདིའི་བྱིང་བ་སྤ་ཚོ་བེར་བ་འདི་ངེས་
པར་དུ་ཤེས་དགོས། དཔེར་ན། རང་ལ་གཞོད་པ་སྐྱེལ་མཁན་པར་སྐྱོགས་ནས་དངོས་
གསལ་དོད་སོའི་དགྲ་སོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བར་བཀག་འགོག་བྱེད་པ་ལ་ཅུང་སྦྲ་
ཡང་། རང་ཆོགས་འདྲ་སོ་བཅོས་ཉེ་པའི་བཏགས་འདོགས་བྱས་ནས་ཡོང་མཁན་དེས།
ག་དུས་གཞོད་བསྐྱེད་འོང་ཏེ་མི་གོ་བས་རང་ལ་གཞོད་ཆབས་ཆེ་ཤོས་སུ་གྱུར་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་གྱིང་བ་སྤ་མོ་དེ་ནི་གནས་ཆ་དང་གསལ་ཆ་ཡོད་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་འབྲ་
 མོ་ཡོད་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་འབྱུང་ནས་བར་ཆད་ཆེ་ཤོས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན། གྱིང་བ་སྤ་
 མོ་དོས་བཟུང་བ་ལ་ཚིག་གིས་གནས་ཆ་དགོས། གསལ་ཆ་དགོས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་
 དེས་པ་རོལ་པོ་ལ་གསལ་པོ་ཞིག་དང་། ཡག་པོ་ཞིག་བདེ་སྤྱད་སྤུང་གི་མེད་པར་བརྟེན།
 གཙོ་པོ་སོ་སོའི་ཉམས་ཚུང་གི་ཐོག་ནས་སྐྱོམ་པའི་སྐྱབས་སུ་བར་བར་ལ་འཛིན་སྟངས་
 དེ་དམ་པོ་འདུག་མི་འདུག་བལྟས་ནས། འཛིན་སྟངས་གིས་པོ་དམ་སྤིང་དེ་བཞིག་ཡོང་
 གི་འདུག་ན་དེ་ནས་གསལ་ཆའི་རར་ཞེས་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན། གནས་ཆ་དང་གསལ་ཆ་
 ཡོད་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་དམ་སྤིང་དེ་བཞིག་མེད་པར་སྟོད་ཤིག་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་
 འདུག་ན་གྱིང་བར་འགྱུར་གྱི་ཡོད།

དེ་དག་ནི་རང་གི་ཉམས་ཚུང་གི་ཐོག་ནས་བརྟེན་དཔུང་གྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
 ཡིན། གྱིང་བ་སྤ་མོ་བསགས་ནས་གྱིང་བ་སྤ་མོ་དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་དངོས་ཡིན་སྟམ་ནས་
 སྐྱོམ་པ་ཡིན་ན། ལྷ་བྱུག་གི་རྒྱང་རྒྱ་བ་ཡང་ཆད་དེ་ཉིན་ཞག་མང་པོའི་བར་དུ་སེམས་
 བརྟན་པོར་གནས་པ་དེ་འབྲ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་སེམས་ལ་བདེ་
 ཉམས་ལྷ་བྱུ་དེ་འབྲ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་
 པ་རེད། དཔེར་ན། ཁ་སང་ང་སེ་ར་ནས་རྒྱུར་ཡོང་ཁར་སེ་རའི་ལྷ་པ་ཞིག་སྤྲུག་བྱུང་།
 ཁོང་ནི་ཕྱག་དཔེ་ཉ་ཅང་གི་ཡག་པོ་དང་། ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་ཕྱག་དཔེའི་ནང་དུ་གང་
 གསུངས་པ་དེ་དག་ཚང་མ་སྐྱོ་ལ་ངེས་གྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་གྲ་བྲལ་ལ་སེབས་

ནས་སྒྲོམ་སྒྲོང་། སྒྲོམ་བརྒྱུད་ས་ནས་ཞི་གནས་ལྷ་བ་བརྒྱད་ལ་བསྐོམས་བ་ཡིན་ཟེད།
ལྷ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་སྒྲོམ་བའི་སྐབས་སུ་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་བདེ་བ་འདྲིན་བྱས་མཁན་
དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག །དེ་འདྲ་བྱུང་བར་བརྟེན་ད་ཞི་གནས་དངོས་དེ་ཐོབ་ཡོད་བསམ་
བྱུང་། ཡིན་ན་ཡང་གསར་མའི་དགོ་བཤེས་སྲོན་མ་འབྲུག་ཡུལ་དུ་བཞུགས་ཏེ་སྐབ་བ་
གནང་ནས་ཞི་གནས་ཐོབ་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་བ་ཕྱིན་པ་
ཡིན་ཟེད།

ཁོང་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་སྐབས་ཁོང་གིས་འཛིན་སྦྱངས་ཀྱི་རར་དེ་ཅུང་ཟད་
འཕྲུགས་ཅུང་དགས་འདུག ད་དུང་ཅུང་ཞིག་བསྐོམ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུང་བྱུང་
ཟེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཁོང་ནི་བྲུག་དཔེ་ཡག་པོ་ཞི་གནས་སྐབ་ཚུལ་དང་། སྤང་གཉེན་
ཀྱི་སྒྲོར་དེ་དག་ཆ་ཆོང་བྲུག་དཔེ་ཐོག་ནས་མཐུན་ཀྱི་ཡོད་ན་ཡང་། སྐབ་བྱིང་བ་
དང་འགྲོ་སེམས་དེ་འདྲ་སྐྱེ་ཀྱི་ཡོད་ན། གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་དེ་ཅམ་ཀྱི་རྒྱུས་མངའ་མེད་
མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། འགྲོ་ཆོག་ཆོག་དེ་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པས་དེའི་སྐབས་སུ་གཟབ་
གཟབ་གནང་དགོས། གལ་ཏེ་ཉིང་རེ་འཛིན་དངོས་མིན་བའི་བྱིང་བ་སྐྱ་མོ་དེ་ལ་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཀྱི་སྒྲོམ་དངོས་ཡིན་བསམ་ནས་འཁྲུལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡུན་རིང་སྒྲོམ་བ་ཡིན་ན། དེ་
བའི་འཛིན་སྦྱངས་ཀྱི་རར་འཕྲུགས་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན་ཆེ་འདི་ལ་བརྟེན་ངས་ཆེ་བུ་
འགོ་བ་དང་། རིག་བ་མི་གསལ་བར་སྐྱབ་བྱ་འགོ་བ། དུད་འགོ་སོགས་སྐྱབ་པོའི་རྒྱ་ལ་
འགོ་བ་མ་གཏོགས་པན་ཐོགས་མེད་པ་རེད། འདི་དག་གལ་གནད་ཆེ་ཞིང་གཞུང་ཆེན་

དག་ལས་གསལ་ཁ་མི་འབྱུང་བས་བསྐྱར་དུ་ཞུས་ན། གྱིང་བ་རགས་པ་ཞེས་པ་གནས་
ཆ་བརྟན་པོ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་ཆ་དང་དྲངས་ཆ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་གྱིང་བ་རགས་
པ་དང་། གྱིང་བ་སྤོ་མོ་ཞེས་པ་གནས་ཆ་དང་གསལ་ཆ་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་སྟངས་དམ་སྲིད་
དེ་བ་དེ་ལོར་བའམ་གསལ་ཆའི་ངར་ལོར་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་གྱིང་བ་སྤོ་མོ་ཟེར་རོ། །

ཚོད་པ་རོས་འཛིན་རྒྱུལ་བརྟན་པ།

༩ གྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚོད་པ་དེ་རི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞེ་ན།
ཚོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་
ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བར་བྱེད་མཁན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཞིག་ལ་ཚོད་པ་ཟེར། སྲིར་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཞེས་པ་སེམས་ལ་གནས་ཆ་དགོས་པས་ཡུལ་གཞན་ལ་སེམས་འཕྲོ་སོང་བ་
ཡིན་ན་དེ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་འཕྲོ་བ་ཡན་
གྱི་གཡེང་བ་རྣམས་བར་ཆད་དུ་མ་གསུངས་པར་ཚོད་པ་དེ་བར་ཆད་ཆེ་ཤོས་སུ་
གསུངས་པ་རེད། འཕྲོ་བ་ཞེས་པ་ནི་འཕྲོ་བ་དང་ཚོད་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྐབས་སུ་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོ་མཁན་ཞིག་ལ་ཚོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་
དང་དགོ་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་སེམས་གཡེང་བ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བས་དེ་དག་ལ་འཕྲོ་

བ་ཟེང།

དོན་དངོས་ལ་དེས་ཀྱང་ཉིང་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཙོད་གྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ད་
ལྟ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བའི་ཚོད་བ་དེ་བར་ཆད་དུ་གསུངས་པ་མ་
གཏོགས་གཞན་སྐབས་འདིར་བར་ཆད་དུ་མ་གསུངས། འོ་ན་འཕྲོ་བས་ཉིང་འཛིན་ལ་
བར་དུ་གཙོད་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་དེ་བར་ཆད་ལ་མ་བཞག་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་བ་བ་
ལ་དགོ་བ་དང་ཞེ་སྒང་གིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་དེ་ཉུང་ལ། འདོད་ཆགས་
ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་དེ་ཆེས་མང་བ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷན་རིང་ཟུང་གི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་དགོ་བས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་དང་ཞེ་སྒང་གིས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་དེ་
ལྷན་ཟུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་དེ་ལྷན་རིང་བས་བར་ཆད་དུ་མ་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་དེ་འོག་གྲུ་ལ་སྐྱུམ་
ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་འབྲ། འོག་གྲུ་སྐྱུམ་ཀྱིས་ཐོས་ཡོད་ན་སྐྱུམ་དེ་གཙོད་མ་བཟོ་ལྷན་འཁོར་
དུ་ཁག་པོར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བའི་ཚོད་
བ་དེ་ཉིང་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། ཞི་གནས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་
སེམས་དམིགས་ཉེན་གཅིག་སུས་སྤོང་དུ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་པས་ཡུལ་གཞན་ལ་
འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བར་ཆད་དོ། དེ་འབྲ་ཡིན་དུས་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་དགོ་
བའི་དམིགས་པ་གཞན་སྐྱེན་པ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱག་འཚལ་བ་ལྟ་བུ། ཡང་ན་དེའི་སྐབས་

ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་ལྟ་བུ་སྦྱེས་ནས་གཡིག་ཡོང་གི་འདུག་ན། གནས་སྐབས་དེ་ལ་
ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་རྩེ་སྲུ་མ་འབྲངས་པ་ཞིག་དགོས། དེའི་
རྩེ་སྲུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་གྱི་དམིགས་པ་ཤོར་བར་བརྟེན། དགེ་བས་ཡུལ་
ལ་འཕྲོ་བ་དེ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་སྐབས་ལ་བར་ཆད་ཡིན་པས་དགག་དགོས་
སོ། །ཚོད་པ་ལ་ཡང་སྤ་རགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དམིགས་རྟེན་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ལ་དམིགས་པའི་སྐབས་སྲུ་སེམས་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོས་ནས་དམིགས་རྟེན་དེ་
ཤོར་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཚོད་པ་རགས་པ་ཟེར། ཚོད་པ་སྤ་མོ་ཞེས་པ་སེམས་བཀའ་ཉེ་
དམིགས་རྟེན་མ་ཤོར་བར་དམིགས་རྟེན་དེ་འཛིན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སེམས་གྱི་རླུང་
གཅིག་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པ་འཆར་ལ་ཁད་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་ན། འབྲུག་ས་
པའི་འོག་ནས་ཚུ་རྒྱགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འབྲུག་ལ་ཚོད་པ་སྤ་མོ་ཟེར་རོ། །

བྱིང་ཚོད་གྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱིང་ཚོད་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་ཉེས་པ་ལྡ་ཡིས་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་
ཡོད་པའི་རྒྱག་པ་ཤེས་བཞིན་ཞེས་པ་དེ་བསྟེན་དགོས། ཤེས་བཞིན་དེ་བྱིང་ཚོད་གཙོད་
པའི་གཉེན་པོ་དོས་མ་ཡིན་ཡང་བྱིང་ཚོད་དོས་ཟེན་པར་བྱས་ཉེ་བྱིང་ཚོད་འབྲུང་མི་

འབྲུང་བྱ་ར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། བྱ་ར་བྱས་ནས་བྱིང་ཚོད་འབྲུང་གྲབས་བྱེད་པའི་
སྐབས་སུ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཤེས་བྱབ་པ་ཞིག་བྲུང་ན་ལེགས་པ་ཡིན། རོ་ན་ཤེས་
བཞིན་ཞེས་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞེ་ན། རྩན་པས་བརླང་བའི་དམིགས་པ་དེ་ཤོར་
གྱི་འདུག་མི་འདུག་བྱ་རའམ་སོ་བྱེད་ནས་བལྟ་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་ཤེས་བཞིན་
ཟེར། དེ་འདྲའི་ཤེས་བཞིན་དེས་རྒྱུན་དུ་ག་རེ་བྱེད་གྱི་འདུག་བལྟས་ཏེ་ཤེས་བཞིན་
བལྟན་པ་ཡིན་ན་ཡང་གནས་ཆ་ལ་གཞོད་པས། བརྟག་དབྱེད་བྱེད་མཁན་གྱི་ཤེས་
བཞིན་ཞིག་གྲ་བསྐྱིག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་བྱས་ནས་མཚམས་མཚམས་ལ་བལྟ་
ཅམ་བལྟ་ཅམ་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། ལྷ་ལྟ་བུ་སོར་པ་གང་ལག་པས་བརླང་བ་དང་།
དེ་ཡང་སོར་པ་དེ་རྩུས་གང་ཡོད་ན་དམ་སོར་འཛིན་དགོས་པ་དང་། རྩི་ལོགས་སུ་འབོ་
གི་འདུག་མི་འདུག་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། ལག་པས་བརླང་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་
གནས་ཆ་དང་། དམ་སོ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་འཛིན་སྐངས་གྱི་ངར་ཟེར་བ་དེ་
ཡིན། ལྷ་ཡོ་འབྲོམ་བྲུང་ན་འབྲོམ་གསུ་འབོ་བར་འགྲུར་བས་ལྷ་མི་འབོ་བའི་ཆེད་དུ་
སྐོ་ཡི་བྱུར་གཅིག་ནས་ཡོ་འབྲོམ་བྱེད་གྱི་འདུག་མི་འདུག་བལྟ་མཁན་དེ་ཤེས་བཞིན་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་ཉེས་པ་བཞི་བ་ནི། བྱིང་ཚོད་བྲུང་བའི་སྐབས་སུ་གཉེན་སོ་མ་བསྟེན་པ་
ཡིན་ན་གཉེན་སོ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན།
དེར་བརྟེན་བྱིང་ཚོད་མ་བྲུང་གོང་ནས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱས་ཏེ་བྱིང་བ་

ཡོང་གྲབས་བྱེད་པར་མཐོང་བ་ན་དམིགས་པ་དམ་དུ་གཏང་། རྫོང་པ་ཡོངས་གྲབས་
བྱེད་པ་ན་སེམས་འཕང་དམའ་རུ་གཏང་། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་བྱིང་རྫོང་དགག་དགོས་
པས་བྱིང་རྫོང་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེའི་གཉེན་པོ་ངེས་པར་དུ་བསྟེན་དགོས། ཤེས་བཞིན་
ཞེས་པ་དེ་བྱིང་རྫོང་གི་དག་ཡོང་གི་འདུག་མི་འདུག་ལྟ་མཁན། དཔེར་ན། སོ་རྒྱལ་
མཁན་ལྟ་བུ་ཡིན། སོ་བས་པ་གི་ནས་དག་ཡོང་བ་དེ་མཐོང་ནས་བརྟུན་པ་ཡིན་ན། དེ་
ནས་དག་དངོས་སུ་འགོག་པ་དེ་གཞན་ཞིག་གིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་རྫོང་ཡོང་གི་འདུག་མི་འདུག་བྱ་ར་ཅམ་བྱེད། བྱིང་རྫོང་བྱུང་བ་
ན་དེ་དངོས་སུ་འགོག་མཁན་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འདུ་བྱེད་མཚུངས་པར་ལྟན་
པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་གཉེན་པོ་དེ་རི་ལྟར་བསྟེན་དགོས་ཤེ་ན། བོང་དུ་བྱིང་བ་ལ་སྤར་བས་
གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བྱིང་བ་སྤོ་མོ་ཞེས་པ་གསལ་ཆ་དང་གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་། འཛིན་
སྤངས་དམ་སྤྱིང་དེ་མེད་པས་གསལ་ཆའི་རང་ལོར་བའི་བྱིང་བ་སྤོ་མོ་དེ་སྤྱེས་པ་ན། དེ་
འགོག་པ་ལ་སྤུན་གྲོལ་མི་དགོས་ལ། དམིགས་པ་ཡང་གཏང་མི་དགོས། འཛིན་སྤངས་
གིས་དུ་བཏང་ནས་གསལ་ཆའི་རང་སྤྱི་ཐབས་བྱས་ནས་གསལ་ཆའི་རང་སྤྱེས་པ་ན་
བྱིང་བ་སྤོ་མོ་འགོག་སྤུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དམིགས་པ་དེ་ཉ་ཅང་བསྐྱེམས་ནས་དམ་བྲགས་པ་ཡིན་ན་སེམས་ལོར་ཉེ་
རྫོང་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་པ་དེ་ཉ་ཅང་སྣོད་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ན་བྱིང་བ་

འབྲུང་བས་དམ་ལྷོད་རན་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། དེ་ནི་སོ་སོའི་
 ཉམས་ལྷོད་གི་ཐོག་ནས་བཀའ་ཉེ། ཉ་ཅང་བསྐྱེམས་ཆེ་བྲགས་ནས་སེམས་འཕྲོ་འཕྲོ་
 གི་འདུག་སྐྱམ་ན་ལྷོད་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཉ་ཅང་ལྷོད་བྲགས་ན་བྱིང་བ་ཡོང་གི་འདུག་
 སྐྱམ་བ་བྱུང་བ་ན་གིམ་དུ་གཏོང་བ་སོགས་དེ་དག་ནི་ཉམས་ལྷོད་གི་ཐོག་ནས་ཤེས་
 དགོས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དམ་ལྷོད་རན་པོ་དགོས་པར་གསུངས། དཔེར་ན།
 བེ་མི་གི་སྐྱུད་བ་ཉ་ཅང་དམ་བྲགས་བ་ཡིན་ན་སྐྱུད་སྐྱུན་པོ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ལྷོད་བྲགས་
 བ་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱུད་སྐྱུན་པོ་མི་འོང་བས། དམ་ལྷོད་རན་པོ་ཞིག་གི་མཚམས་ནས་སྐྱུད་
 སྐྱུན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དེ་ཉ་ཅང་བསྐྱེམས་བྲགས་བ་མ་ཡིན་པ། ལྷོད་
 བྲགས་བ་མ་ཡིན་བ་རན་པོ་ཞིག་གི་མཚམས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེདོ། །ཞེས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི་ལྷུ་བ་ཁོང་ནི་
 འཕགས་བ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞལ་དངོས་སུ་གཟིགས་བ་སོགས་སྐྱབ་པའི་གོ་
 འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་མཚན་མ་དང་ལྷན་བ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་ཞི་
 གནས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བཅོམ་བ་ལྷགས་ཆེན་པོ་བསྐྱེན་ཉེ་སེམས་བསྐྱེམས་བྲགས་ན་གོད་
 བ་སྐྱབས་བ་དང་། ཉ་ཅང་ལྷོད་བ་ཡིན་ན་བྱིང་བ་སྐྱབས་པས་ད་ནི་རི་འདྲ་ཞིག་གྱེད་
 དགོས་ཞེས་བ་ལྷ་བུ་དེ་འདྲ་གསུངས་ཡོད།

བྱིང་བ་སྐྱེམ་ཞེས་བ་གསལ་ཆ་དང་དྲུངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་བ་
 ཞིག་ཡིན། བྱིང་བ་སྐྱེམ་སྐྱབས་པའི་ཆེ་དམིགས་བ་གིམ་དུ་གཏང་དགོས། བྱིང་བ་སྐྱེམ་

མེའི་སྐབས་སུ་གསལ་ཆ་དང་དྲངས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་། འཛིན་སྟངས་མི་གསལ་བའི་ཉམས་
 བྱུང་ནས་བྱིང་བ་ལྷ་མོ་གསལ་ཆའི་ངར་ཤོར་བ་དེ་འབྱུང་བས། གསལ་ཆའི་ངར་ཤོར་
 བ་དེ་ལ་སྐྱབ་ཐོལ་མི་དགོས་པར་དམིགས་བ་གིས་དུ་བཏང་བ་ན་བརྗོད་པར་གསུངས།
 དེའི་དུས་སུ་འཛིན་སྟངས་དམ་དུ་བཏང་ཡང་བརྗོད་མ་སྐབས་པར་གསལ་ཆའི་ངར་ཤོར་
 བས་སེམས་ཞིག་བ་ལྟ་བུའས། གསལ་ཆའི་ངར་མེད་བ་སེམས་ལྟོད་པོ་འཛིན་སྟངས་
 མི་གསལ་བ་དམིགས་བ་བརྗོད་སོང་བ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་བུང་བ་ཡིན་ན་བྱིང་བ་རགས་བ་
 སྐབས་བ་རེད། བྱིང་བ་རགས་བ་སྐབས་བའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་པའི་ཐབས་སུ་རི་ལྟར་
 བྱ་དགོས་ཤི་ན། བྱིང་བ་ཞེས་བ་དེ་སེམས་འཕྲོ་མ་བརྟུག་པར་སེམས་ནད་དུ་བསྐྱས་
 འགས་བས་སེམས་འཕང་དེ་ཅུང་ཅམ་ཞུས་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་གྱིས་བྱིང་བ་དེ་སྐབས་ཀྱི་
 ཡོད། དེར་བརྟེན་བྱིང་བ་རགས་བ་སྐབས་བ་ན་དེ་ཞི་བའི་ཐབས་སུ་སེམས་འཕང་དེ་
 ཡང་མཐོ་དུ་གཏོང་དགོས། སེམས་འཕང་མཐོ་དུ་གཏོང་བ་ལ་དེའི་སྐྱོན་དུ་སེམས་
 དགའ་བའི་ཐབས་སུ། ལམ་རིམ་དུ་ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྐབས་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་བུའི་པར་ཕྱིན་དུག་གི་སྐབས་སུ་གསུངས་བ་
 དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ན། དེའི་གོང་གི་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་
 ཀྱི་པན་ཡོན་དེ་དག་ལ་སྤོང་བ་ཐོན་མཁན་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན། དེའི་སྐབས་
 སུ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་པན་ཡོན་དང་། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའ། བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་སོགས་བསམ་བ་ཡིན་ན། སེམས་དགའ་ལྗང་ལྗང་ལྟ་བུར་གྱུར་

ནས་སེམས་མར་ཞུས་བསྐྱད་པ་དེ་ཡང་སངས་ཡོང་བས་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས། དག་བའི་
སེམས་དེ་དག་ལ་གོམས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན་འག་པོ་ཡོང་བ་དང་། གོམས་པ་
ཡག་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་པན་ཡོན་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་གདོང་ལ་ཚུ་གང་མོ་བཞོ་
བའམ་གཏོར་བ་ཡིན་ན་བསེལ་སེང་ངེར་འགོ་བ་བཞིན་དུ། རིག་པ་གསལ་ལྟང་ངེར་
འགོ་བ་དེ་འདྲ་འབྱུང་ངོ། །

སྔོན་མ་ལྷགས་པོ་རི་ལ་མཚམས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ལྷགས་པོ་རིའི་མཚམས་
པ་དེས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཉམས་ལེན་གནང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡག་པོ་བསྐྱོམ་
གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡང་དེའི་སྐབས་སུ་ཕུར་ལྷོག་དག་དབང་བྱམས་པ་ཞུ་བ་ལམ་
རིམ་གྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོ། ལམ་རིམ་དབྱར་ཚོས་དང་སྟོན་ཚོས་ཟེར་ནས་ཉག་དུ་
བཀའ་ཚོས་གསུང་གནང་མཁན་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ལྷགས་པོ་རིའི་མཚམས་པའི་བྱང་དུ་
ཐེབས་དུས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་བཀའ་མོལ་གནང་གི་ཡོད་རེད། བཀའ་མོལ་
གནང་བའི་ཆེ་མཚམས་པ་དེས་གསུངས་ནས། བྱང་ཡོང་དུས་ལྟོ་མད་ཡང་སངས་
སངས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་ཤོད་དུ་འདུག། གཞན་དག་ལ་འདི་
བཤད་ན་སྤང་བ་འགོ་གི་མ་རེད་ཅེས་དེའི་སྐབས་སུ་གསུང་གི་ཡོད། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་བཀའ་མོལ་གནང་བ་ན། དེའི་པན་ཡོན་བྱས་ནས་དད་གུས་སྐྱེས། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལྟོ་མད་ཡང་སངས་སངས་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་པན་ཡོན་བྱས་པ་སོགས་དེ་དག་ལ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་བྱིང་བ་ཞི་མ་ཐུབ་

བ་ཡིན་ན། གྱིང་བ་བཅན་ཐབས་སུ་གཅོད་པའི་མན་ངག་ཡོད། འོ་ན་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
 ཅེ་ན། རང་སེམས་སྣོང་ཁར་འོད་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་བསམ། བའ་ཅེས་བས་པའ་གྱི་
 སྐྱེས་སྐྱེ་གཙུག་ནས་ཐོན་ཏེ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲེས་སོང་སྐྱེས་པ་དེ་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་ན་
 གྱིང་བ་ཞི་བ་ལ་ཕན་ཞིང་། འདིས་ནི་རྣུང་གི་ན་ཚ་ཡོད་པ་དང་། སེམས་མ་སྐྱིད་པ་བྱུང་
 བའི་སྐབས་སུ་ཡང་བསམ་མེད་གཏང་བ་ཡིན་ན་ཕན་པ་ཡིན། རང་གི་སེམས་དེ་ཡར་
 རྒྱུ་མཁའ་དང་འདྲེས་སོང་སྐྱེས་པ་བྱེད་དགོས། ཡང་ན་ཉ་ཟེར་ནས་དབུགས་པར་
 བཏང་ནས། རྣུང་དེས་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་སོང་སྐྱེས་པ་དེ་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་
 ན་སེམས་མ་སྐྱིད་པ་ལ་ཡང་ཕན་གྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་བསམ་མེད་བཏང་ནས་ཀྱང་གྱིང་བ་དེ་
 ད་དུང་སེལ་མ་ཐུབ་ན། ཐུན་གྲོལ་ནས་རྣུང་བརྒྱབ་ས་དང་། ས་མཐོ་སར་འགོ་དགོས།
 དེ་ཡང་ཁད་མཐོ་ས་རྒྱང་རིང་པོ་མཐོང་ས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་མཐོང་དུ་བཅུག
 མཐོང་ཟེན་ནས་སེམས་གྲུ་ཡངས་པོར་གྱུར་པ་ན་བསྐྱེད་དུ་སྐོམ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་གྱིང་
 བའི་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུང་བ་སྐྱེ་མོ་ཞེས་པ་དེ་དམིགས་རྟེན་མ་ཤོར་བའི་ཐོག་ནས་འདྲིས་པའི་དངོས་
 པོ་ལ་སེམས་གཡེང་གྲབས་བྱེད་གྱི་འདུག་ན། དེ་ནི་དེའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅུང་ཟད་
 བསྐྱེམས་དུགས་པའི་དབང་གི་རྒྱུང་བ་སྐྱེ་མོ་འདྲུང་གི་ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱུང་བ་ཡོང་བ་དེ་
 སེམས་བསྐྱེམས་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པར་བརྟེན་འདྲིན་སྣངས་ཅུང་ཟད་སྣོད་དུ་གཏོང་
 དགོས། ཅུང་ཟད་སྣོད་དུ་བཏང་བས་སེམས་མི་གཡེང་བ་ལ་ཕན་པ་ཡིན། དེས་མ་ཕན་

བ་ཡིན་ན་ཚོད་བ་རགས་བ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད། ཚོད་བ་རགས་བ་སླེབས་ཡོང་བ་དེ་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་མཐོ་དགས་པའི་སློབ་ཡིན། སེམས་དགའ་ལྷང་ལྷང་ལྷ་བྱ་ཡོད་
 བ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་དགའ་ཆེ་བར་བྱེད་རྒྱ་མེད་བ་ཡིན། དགའ་དགས་ན་ཚོད་བ་སླེབས་
 སློབ་འབྲུང་བ་དང་ཡོན་ཏན་སླེབ་པ་ལའང་བར་དུ་གཙོད་ཀྱི་ཡོད་བ་རེད། དཔེར་ན།
 བདག་ཅག་གི་སློབ་བ་མཉམ་མེད་ཤུགས་ཀྱི་ལུས་པོའི་ཡབ་ཟས་གཙོད་པ་སློབ་བ་སངས་
 རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཁོ་རང་གི་སྲས་ཡིན་བ་དེས་སེམས་དགའ་དགས་ནས། སློབ་
 བས་ཚོས་ག་ཚོད་གསུངས་ན་ཡང་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་
 བ་རེད། དེ་ནི་སེམས་ཏ་ཅང་དགའ་དགས་པའི་སློབ་ཡིན་ནོ། །

ཉིན་ཞིག་སློབ་བས་ཐབས་ཤེས་གནང་ནས་ཁོང་སློབ་པའི་སྐྱ་མདུན་དུ་ཡོང་བའི་
 སྐབས་སུ་ཤར་སྟོ། ལུབ་བྱང་གི་སྒོ་དེ་དག་རྒྱལ་ཆེན་བཞེས་བསྐྱུང་ནས། ཁོང་འགྲོ་བ་
 མཐོང་བའི་ཆེ་བྱེད་རང་སློབ་པའི་བྱང་དུ་འགྲོ་ཆོག་གི་མ་རེད་གསུངས་པས་ཁོང་ཅུང་
 ཅམ་ང་རྒྱལ་ཆགས། དེ་ནས་ཁོ་རང་སློབ་པའི་ཡབ་ཡིན་ཡང་སྐྱ་བྱང་དུ་ཡང་མ་ཐར་
 བར་བཞེན། སེམས་ཞུམ་ནས་ཕྱིས་སུ་ཚོས་གསུང་བའི་སྐབས་སུ་སེམས་རྣམ་དུ་པབ་
 རས་ཚོས་ཉན་པས་མཐར་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་བ་རེད། དེའི་ཕྱིར་སེམས་དགའ་དགས་ན་
 ཚོད་བ་སླེབས་སེམས་འཕང་དམའ་རུ་གཏོང་དགོས། སེམས་འཕང་དམའ་རུ་གཏོང་
 བའི་ཐབས་སུ་འཆི་བ་མི་རྟག་བ་དང་། ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱུག་ འཁོར་བའི་ཉེས་
 དམིགས་སོགས་ཡང་ཡང་བསམ་བ་ཡིན་ན་དེའི་སྐབས་སུ་སེམས་སློབ་ལྷང་ལྷང་ལྷ་བྱང་

ཀྱུང་ནས་ཚོད་པ་དེ་ཤུགས་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་མ་གོམས་པའི་སྐབས་སུ་རྩེ་
ཁག་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། གོམས་པ་ཡིན་ན་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་སྐོར་ལྟ་བུ་བསམ་པའི་ཆེ་
བསྐྱད་ཡོད་ན་ལམ་སང་ལངས་དགོས་པ་དང་། ལངས་ནས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ན་འཆི་བ་
མི་རྟག་པ་བསམ་ཡོང་དུས་ལམ་སང་སྡོད་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་དངངས་སྐྱབ་འབྱུང་། དེ་
འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་སྐྱོ་ཤས་འབྱུང་ངེས་ཡིན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་ཚོད་པ་སེལ་མ་ཐུབ་ན་ཚོད་པ་བཅོམ་ཐབས་སུ་གཅོད་
པའི་ཐབས་ཡོད། དེ་ཡང་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱབ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལ་སེམས་མགོ་
བསྐོར་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་དབྱུགས་པར་གཅིག་གཏོང་། ཚུར་གཅིག་རྒྱབ། ཡང་
པར་གཅིག་གཏོང་། ཚུར་གཅིག་རྒྱབ་བྱེད་དགོས། དེ་འདྲའི་དབྱུགས་འགྲོ་འོངས་
གཅིག་སུ་ལ་གྲངས་ཀ་རྒྱབ་པ་མིན་པར། ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་དུ་མ་གཡོང་པར་པར་
གཏོང་བ་དང་། ཚུར་རྒྱབ་སོང་སྐྱམ་པ་དེ་འདྲ་གཅིག་ནས་གཉིས་ཞེས་བགྲངས་ནས་ཉི་
ཤུ་ཅེ་བརྒྱད་ཅུ་བགྲངས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་སེམས་གནས་དགའའི་ནང་ནས་སེམས་
གནས་དང་སོ་སེམས་འཛོག་པ་ཞེས་པ་ཐོབ་པར་འཛོག། དེ་འདྲའི་བསམ་སློབ་བཏང་ནས་
ཚོད་པ་བསལ་ཐུབ་པ་ན་ཡང་བསྐྱར་བསྐྱོམ་དགོས་སོ། །

དང་པོར་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་སྡོད་ཤིག་གའི་ངང་ནས་དུས་སྐབས་
ཅུ་བསྐོམ། དེ་ནས་དལ་སུ་དལ་སུས་རྩེ་ཡག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་སྐྱབ་རིང་དུ་གཏོང་བ་
མ་གཏོགས། དང་པོ་ནས་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་ལུ་རིང་པོར་བསྐོམས་པ་ཡིན་ན་བྱིང་ཚོད་

སོགས་གྲིས་བར་ཆད་བྱུང་ནས། སེམས་ལ་འཇུག་ལོངས་འདུག་དེ་ཡོང་ས་མ་རེད།
 དཀའ་ལས་འདུག་བསམ་བ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བས། སློམ་སློམ་བཞིན་སློམ་བཞིན་འཕྲོ་ཚོད་
 གསུངས་བས། དམིགས་བ་གསལ་བོ་བྱུང་བ་ན་དེའི་ཐོག་ཏུ་མཚམས་བཞག་བ་ཡིན་
 བ་མཇུག་ཏུ་སློམ་བའི་ཆེ་བསློམ་བར་འདོད་བ་འབྱུང་། གཞན་དམིགས་བ་མི་གསལ་
 ཡང་ལྷ་ཚུགས་བརྒྱབས་ཏེ་སློམ་བ་ཡིན་ན་དམིགས་བ་གསལ་བ་ལྷན་བྱ་ཡོད་བ་དེ་
 ཤོད། བསློམས་ཏེ་བསྐྱད་སའི་གསལ་གཏན་གྱི་སྟན་དེ་མཐོང་བ་ན་སློམ་སྟངས་སྟངས་སྐྱབས་
 རྒྱུ་བ་ལྷ་བྱ་འབྱུང་བས། དང་པོ་ནས་གསལ་བ་གསལ་བ་ལ་འཕྲོ་གཅོད་དགོས། གསལ་
 བ་ལ་གསལ་བར་འཕྲོ་བཅད་བ་ཡིན་ན། དཔེར་ན། སེམས་ཐག་ཉེ་བོ་དང་། སུ་ཚུན་
 འདྲིས་པོ་ཡོད་པའི་གོགས་དང་སོ་སོར་གྲུས་ཡོད་ན། ལྷིས་སུ་སུ་མཚུན་མཐོང་བའི་ཆེ་
 གཉིས་ཀ་དགའ་ལྷང་ལྷང་འབྱུང་གི་ཡོད་བ་ལྟར། སློམ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་བས། ཉིང་
 དེ་འཇོན་གསལ་བོ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་མཚམས་བཞག་བ་ཡིན་ན་ལྷན་རྗེས་མ་པར་
 བསྐྱད་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་བ་གསལ་བ་དང་སློམ་འདོད་འབྱུང་བས་གསལ་བའི་
 དང་ནས་དེས་པར་དུ་ལྷན་མཚམས་བཞག་གཞན་དུ་ན་སེམས་མི་གསལ་བ་བྱུང་བེན་
 བས་མཚམས་བཞག་བ་ཡིན་ན་ལྷན་བསྐྱར་དུ་པར་བསྐྱད་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་བ་
 མི་གསལ་བ་དང་སློམ་འདོད་མེད་བ་དེ་འབྱུང་། དཔེར་ན། ལྷན་ཐོབ་སློམ་བཟང་ནམ་རྒྱལ་
 ཞེས་བ་ལྷན་བའི་དབང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་གིས་བཀའ་གདམས་པའི་
 གསུང་ཐོར་བུའི་ལྷགས་ལུང་གནང་བའི་སྐབས་སུ་དེང་སང་སྤྲིགས་མའི་དུས་སུ་རང་

རྒྱུད་འདུལ་བའི་དུས་རེད་མ་གཏོགས་གཞན་རྒྱུད་འདུལ་བའི་དུས་མ་རེད་ཅེས་བའི་
 ཚིག་ཅིག་གཞིགས་པའི་ཚེ་བལྟམ་གནང་། བལྟམས་གནང་ནས་དེ་ཉིན་ཚོས་མཚམས་
 བཞག་དགོས་བྱུང་བ་རེད། ཕྱི་ཉིན་གསུང་ཚོས་མར་གསུངས་པ་ན་ཚིག་དེ་དེ་ག་རང་
 བསྐྱད་ཡོད་པས་ཚིག་དེ་མར་གསུངས་ནས་ཡང་བལྟམ་གནང་། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་སྲུང་
 ཚོས་ཀྱི་མཚུག་གནང་མ་ཐུབ་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་མི་གསལ་བའི་སྐབས་སུ་མཚམས་
 བཞག་པ་ཡིན་ན་མི་གསལ་བ་རང་གནས་པས། ཐོག་མར་ཡུན་རིང་པོ་མ་ཡིན་པར་
 བྱིང་ཚོད་ཀྱི་བར་མ་ཚོད་པ་ཡུན་སྲུང་སྲུང་བཞུད་པ་མ་ཐུག་མཚམས་འཛོག་དགོས།
 ཉི་མ་གཅིག་ལ་སྐྱབ་བཅོ་བརྒྱུད་ཅེས་གྲོལ་དགོས་བྱུང་ན་ཡང་འགྲིག་ དེས་ནས་དལ་
 བྱས་རང་ལྷགས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་ཞིག་འབྱུང་བས་དེའི་དུས་སུ་ཡུན་བསྐྱིངས་
 དགོས། དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་སྲུང་ལ་གངས་མང་བ། ཚོལ་བ་ལྟོད་ཅེས་ལས་བཅོལ་
 བ་ལྷགས་ཚེན་བསྐྱེན་མི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ།

ཉེས་པ་ལྡེ་བ་བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་བ་ནི།

བྱིང་ཚོད་ལ་གཉེན་པོ་བསྐྱེན་ཏེ་བཀག། བྱིང་ཚོད་བཀག་ཟིན་ན་ཡང་ད་དུང་ཤེས་

བཞིན་གྱི་ཚོལ་བ་ཆེན་པོས་གཉེན་པོ་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན། ཉིང་ངེ་
འཛིན་བརྟན་པོར་གནས་པ་ལ་གཞོན་པས་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པར་བཞག་དགོས།
དེའི་དུས་སུ་བྱིང་ཚོད་དང་བལ་ཟེན་པས་ད་དུང་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེས་
སེམས་གནས་པ་ལ་གཞོན་པས་ཉེས་བཤོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ལ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་
ཞེས་པ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་མཚམས་བཞག་ནས་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་
བཏང་སྟོམས་བསྟེན་དགོས་སོ། །

༥ སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་ཅེས་པ་འབྲུང་
བས། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ཡོད་པའི་སེམས་གནས་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་
ཐུན་གྱི་འགོར་ཚོལ་བ་ཅུང་ཟད་བསྟེན་པ་ཡིན་ན་ཐུན་གྱི་མཇུག་བར་དུ་བྱིང་ཚོད་ཀྱིས་
བར་མ་ཚོད་པ་འབྲུང་། དེའི་སྐབས་སུ་བྱིང་ཚོད་འབྲུང་དང་མི་འབྲུང་བྱ་ར་བྱེད་མཁམ་
གྱི་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཚོལ་བ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་ཀྱང་། དེའི་སྐབས་སུ་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཚོལ་
བ་ཅམ་པོ་འབྲུང་ཞེས་གསུངས། བྱིང་ཚོད་མ་བྲུང་པར་སེམས་བརྟན་པོས་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ལ་ལྷན་རིང་པོར་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་བར་ཆད་མི་འབྲུང་ལ།
བྱིང་ཚོད་འབྲུང་མི་འབྲུང་བརྟག་མཁམ་གྱི་ཤེས་བཞིན་ཡང་བསྟེན་མི་དགོས་པས་
ཤེས་བཞིན་གྱི་ཚོལ་བ་སློང་ཟེར་བ་ཡིན། ཤེས་བཞིན་གྱི་ཚོལ་བ་སློང་པ་དང་སྐྱིར་
འབད་ཚོལ་དགོས་པ་གཉེས་མི་འགལ། ཚོལ་བ་སློང་པ་དེ་སེམས་གནས་དགུ་པའི་
སྐབས་སུ་མ་གཏོགས་སློང་རྒྱ་མེད་གསུངས་ཀྱང་ད་ལྟ་འདིའི་ནང་ལ་སེམས་གནས་

བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་སློང་ཚོགས་པ་འདྲ་པོ་གསུངས་འདུག།

དེ་གཉིས་འགལ་བ་མི་འབྱུང་བས་འདིའི་སྐབས་སུ་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་བར་མ་ཚོད་
བར་སྐྱབ་འབྱོར་སྐབས་སུ། སྲུང་བཞིན་ཚོལ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་མི་དགོས་
ཞེས་བ་དང་། ཚོལ་བ་ཚུང་ཟད་ཅམ་ཡང་བསྐྱབ་མི་དགོས་བ་དེ་སེམས་གནས་དགུ་
པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན། སེམས་གནས་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་ཚོལ་བ་སློང་གི་ཡོད་
ན་ཡང་། སེམས་གནས་བརྒྱད་པ་ལ་མ་སྐྱེབས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོལ་བ་སློང་ན་མི་འགྲིག་པར་
གསུངས། བོད་སྲ་མ་མང་པོས་སློང་རབ་ལ་སློམ་རབ་ཟེར་ནས་སློང་པའི་མཚམས་མ་
ཟེན་པར་དེའི་གོང་ནས་སློང་བ་དེ་མ་འགྲིག་པ་རེད། གཞུང་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱབ་ན་
སེམས་གནས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་ཡི་བར་དེས་པར་འགྲོ་དགོས། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་
མ་ཐེབས་ཀྱི་བར་དུ་སློང་རབ་ལ་སློམ་རབ་ཟེར་བ་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པ་དེ་ལ་གནས་
ཆ་སྐྱབ་བྱ་ཡོད་ཀྱང་བྱིང་བ་སྐྱོར་གྱིང་བ་རེད། གནས་ཆ་སྐྱབ་བྱ་ཡོད་པས་བྱིང་བ་སྐྱོར་
མོ་སློམ་ཡིན་སྟམ་ནས་འཁྲུལ་བའོ། །

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གཞུང་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱབ་ན། འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱི་
མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ནི་བྱིང་བ་རེད་མ་གཏོགས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དངོས་
མིན། ཉིང་རེ་འཛིན་དངོས་ཀྱིས་བ་ལ་གཞུང་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱབ་དགོས་གསུངས། དེ་
དང་དེ་འདྲ་བ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲོད་སྲུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ཞུགས་བ་
དང་། ཉམས་ཆགས་ཤོར་བ་སོགས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་མཐའ་དག་བསལ་

བས་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་པོད་ལ་བཀའ་ཤིན་ལེན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། ལྷོད་རབ་
ལ་སྐོམ་རབ་ཟེར་ནས་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པའི་བྱིང་བ་སྣ་མོ་དེ་སྐོམ་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་
ཡུན་རིང་བསྐོམས་པ་ཡིན་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་ཐག་རིང་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞི་གནས་སྐྱབ་རྒྱུ་ལ་དཀོས།

༥ དེ་ནས་དམིགས་པ་སྐྱོང་རྒྱུ་ལ་རི་ལྷར་དགོས་ཤེ་ན། གནས་མཚན་ཉིད་ལྷ་
ལྷན་སོགས་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཚང་བ་ན། ལྷན་བདེ་བ་དེ་ཡང་
རྒྱབ་ཅུང་ཟད་མཐོ་བ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན་འཕོང་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཁྲད་ཡོད་པས་དེ་འདྲ་བའི་
ལྷན་ལ་བཞུགས། ལུས་རྣམས་སྤང་གི་ཚོས་བདུན་ལྷན་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤང་
མཛད་དང་བཞུགས་སྤངས་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པས་རྣམས་སྤང་གི་ཚོས་བདུན་ལྷན་ཟེར།
རྣམས་སྤང་གི་ཚོས་བདུན་ནི། ཀར་བ་དོ་རྗེའི་སྐྱེལ་གྱིང་། ལག་བ་གཉིས་མཉམ་གཞག་
ཀེད་བ་ཤང་པོར་སྐྱོང་། སོ་མཚུ་རང་བབས་སུ་བཞག་སྟེ་ཅེ་ཅུང་ཟད་ཀར་ལ་སྐྱུར། མགོ་
པོ་ཅུང་ཟད་གྲུག་པ། མིག་སྣ་ཅེར་གཏད་པ། སྤག་པ་ཐང་ཀར་འོང་བ་དེ་འདྲའི་ལུས་རྣམ་
སྤང་གི་ཚོས་བདུན་ལྷན་ཏུ་བྱས་ནས་བཞུགས་པས་ལུས་ཤང་པོར་སྐྱོང་པས་རྩ་ཤང་།
རྩ་ཤང་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་ཤང་པོ་འོངས་ནས་དེས་ཉོགས་པ་སྐྱེ་སྐྱབ་

ཡིན། དེ་ཡང་སྡོན་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་སྒོམ་སྒྲིང་ནས་བཞུགས་
སྐབས་བཞུགས་སྐབས་དོ་རྗེའི་སྦྱིལ་ཡུང་བྱས་ནས་སྒོམ་རྒྱལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཉེ་
བཞིར་དུ་སྡེའུ་ཞིག་ཡུང་ཡོད་པ་རེད། དེས་ཉན་ཐོས་དེ་རྣམས་དོ་རྗེའི་སྦྱིལ་ཡུང་བྱས་
ནས་སྒོམ་བརྒྱབས་ནས་བཞུགས་པ་རྟག་པར་མཇལ་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། རྗེས་སུ་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ས་གནས་གཞན་ཞིག་ལ་ཕེབས་ནས་སྤྲུ་སྟེགས་པས་ས་ཆ་དེར་སྒོམ་རྒྱལ་
པ་རེད། སྤྲུ་སྟེགས་པ་དེ་དག་སྒྲིང་ལམ་ཉལ་བསྐྱད་པ་འདྲ་ཐོ་དང་། ཀར་པ་བརྒྱབས་
བསྐྱད་པ་འདྲ་ཐོ་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་བསྐྱད་སྐབས། སྡེའུ་དེ་ཚུར་ཡོང་ནས་རྒྱང་པ་
བརྒྱབས་པ་དེ་ཚོ་རྒྱང་པ་སྐྱམས་བཅུག་པ་དང་། ཉལ་བ་དེ་དག་ཡང་སྒོར་ཉེ་ཁོ་རང་དོ་
རྗེའི་སྦྱིལ་ཡུང་འདྲ་ཐོ་བྱས་ཉེ་བསྐྱད། དེ་འདྲ་བྱས་པ་ན་སྤྲུ་སྟེགས་པ་དེ་དག་གིས་
འདིས་བྱེད་སྐབས་དེ་གང་ཡིན་ནམ། དེ་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཞིག་ཡོད་
པ་འདྲ་ཟེར་ནས་ཁོང་ཚོ་དོ་རྗེའི་སྦྱིལ་ཡུང་བྱས་ནས་བསྐྱད་པས་ཉོང་དེ་འཛིན་མཁྱོགས་
ཐོ་ཡུབ་པར་བཞག་སྒོལ་ཡོད། ཡང་གང་ཟག་ཁ་ཤས་ནི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་
ཡོད། དེ་ཡང་སྡོན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་བ་སྐྱང་བདག་ཅེས་པ་ཞིག་ཡོད། བ་སྐྱང་
བདག་ལྷ་བ་དེས་དོ་རྗེའི་སྦྱིལ་ཡུང་བྱས་ནས་སྒོམ་ག་ཚོད་བརྒྱབས་ཡུང་རྟོགས་པ་སྦྱེ་
རོགས་མ་བྱས། རྟོགས་པ་མ་སྦྱེས་པར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས།
ཁྱོད་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཆགས་སྐབས་དེ་མིའི་རྩ་ཆགས་སྐབས་མ་ཡིན་པར་བ་སྐྱང་གི་
རྩ་ཆགས་སྐབས་ཡིན་པས། བ་སྐྱང་ལྷ་མར་མར་ཉོལ་ནས་སྒོམས་ཤོག་གསུངས། དེ་འདྲ་

ཕྱག་སོགས་གསལ་པོ་ནི་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་བྱུང་བ་ན་གསལ་དུ་གསལ་དུ་གཏོང་
དགོས་པ་ལས་དང་པོ་ནས་གསལ་པོ་དང་རྒྱན་རིང་པོར་གནས་མི་བྱུང་བོ། །

གནས་ཆ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་བྱིང་བའི་ལྷང་བྱེད་དགོས། གནས་ཆ་བྱུང་བ་ན་བྱིང་
བ་དང་ཐག་ཉེ་དུ་བྱིན་པས། བྱིང་བ་ལྡོག་ཐབས་སུ་གསལ་ཆ་དང་འཛིན་སྣངས་དམ་དུ་
གཏོང་དགོས། ཡང་འཛིན་སྣངས་དམ་དུ་བཏང་ནས་གསལ་ཆ་ལྟེན་ཆེ་དུ་སོང་བ་ན་
ཚོད་པ་དང་ཐག་ཉེ་དུ་འགྲོ་ཚོད་པ་ཐག་ཉེ་དུ་སོང་བ་ན་ཡང་འཛིན་སྣངས་གིས་པོ་དེ་
ཅུང་ཟད་སློད་ནས་གནས་ཆ་བཙའ། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་གནས་ཆ་བྱུང་རིམ་གྱིས་བྱིང་
བའི་ཐོན་བྱེད་པ་དང་། གསལ་ཆ་ལྟགས་ཆེན་པོ་བྱུང་རིམ་གྱིས་ཚོད་པའི་ཐོན་བྱེད་
དགོས་སོ། །དེའི་ཐོག་ལ་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་འབྱུང་མི་འབྱུང་བལྟ་མཁན་གྱི་ཤེས་
བཞིན་གྱི་སོ་བཅུགས། ཤེས་བཞིན་ནི་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་མཁན་དང་སོ་རྒྱལ་མཁན་ལྟ་
དུ་ཡིན་པས། བྱིང་ཚོད་ཡོང་གྲབས་བྱེད་པ་ན་དེ་མ་ཐག་མཐོང་བར་བྱ་དགོས། དེའི་ཆེ་
མཐོང་ན་འགོག་སླ་བ་དང་། བྱིང་ཚོད་དངོས་སུ་བྱུང་བེན་ནས་འགོག་དགོས་ན་ཅུང་
དཀའ་བ་ཡོད་དོ། །

མེས་མཆོད་ཀྱི་མཁའ་འགྲུབ་བསྐྱབ་ཚུལ།

༥ ཞི་གནས་བསྐྱབ་པ་ལ་སེམས་གནས་དགུ་དགོས་ཞེས་པའི་སེམས་གནས་
 དགུ་ནི། སེམས་གནས་དང་པོ་དེ་ལ་སེམས་འཛོགས་པ་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་རྒྱན་དུ་
 འཛོགས་པ། གསུམ་པ་སྐྱོན་ཏེ་འཛོགས་པ། བཞི་པ་ཉེ་བར་འཛོགས་པ། ལྷ་པ་དུལ་བར་བྱེད་
 པ། ལྷག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ། བདུན་པ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ། བརྒྱད་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
 བྱེད་པ། དགུ་པ་མཉམ་པར་འཛོགས་པ་ཟེར། **སེམས་གནས་དང་པོ་སེམས་འཛོགས་པ་**
ཞེས་པ་དེས་དམིགས་ཉེན་ལ་སེམས་བབྱང་ཡང་། དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་གནས་ཆ་ཆེན་
 པོ་མི་འབྱུང་བས་དེའི་སྐབས་སུ་སེམས་འཛོགས་པ་ཟེར། འཛོགས་པ་ཞེས་པ་དེའི་སྐབས་
 སུ་སེམས་དམིགས་ཉེན་གྱི་སྟེང་དུ་བཞག་ཅམ་བཞག་ཅམ་ལས་རྒྱན་རིང་པོ་གནས་མི་
 ཟུབ་པས་ན་འཛོགས་པ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛོན་བསྐྱབས་ནས་དམིགས་ཉེན་བཅས་།
 དམིགས་ཉེན་དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་འཛོགས་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཏེག་དེ་མང་
 དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་།

འོ་ན་རྣམ་ཏེག་མང་དུ་སྐྱེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྣམ་ཏེག་མང་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་
 གྱི་རྒྱན་དུ་རྣམ་ཏེག་ག་ཚོད་སྐྱེད་མིན་ལ་དབྱེད་པ་མ་བྱས་པ་དང་། འདིའི་སྐབས་སུ་
 རྣམ་ཏེག་འདྲ་མིན་དགག་དགོས་པས། རྣམ་ཏེག་ག་ཚོད་སྐྱེད་ཀྱི་འདུག་བཟག་དབྱེད་

བྱས་པར་བརྟེན་མང་དུ་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་དོས་ཟེན་
 པའོ། །དཔེར་ན། ལམ་འགག་ཞིག་ནས་ཡར་མར་འགོ་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་
 བ། དེར་མི་ག་ཚོད་འདུག་སོ་སོས་བརྟག་དབྱེད་མ་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་མང་ཉུང་གི་
 ལྡང་བ་མེད་མོད། ཉིན་ཞིག་ག་ཚོད་འགོ་ཡི་འདུག་གངས་ཀ་བརྒྱབས་ནས་བལྟས་པ་
 ཡིན་ན་ནམ་རྒྱུན་དང་མ་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་འགོ་བལྟ་བུ་མཐོང་བས། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་
 བས་རྣམ་རྟོག་དོས་ཟེན་པར་བྱ་དགོས། དེ་ནི་ཁ་སང་དབྱུགས་འགོ་འོང་གཉིས་ལ་ཅིས་
 བས་གངས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གི་རིང་ལ་དམིགས་རྟེན་དེ་ལ་ཡིད་མ་གཡེང་བར་གནས་
 སུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སེམས་འཛོག་པ་ཞེས་བ་དེ་གྲུབ། སེམས་གནས་དང་པོས་
 དམིགས་རྟེན་གྱི་སྤྲེང་དུ་སེམས་འཛོག་ཅམ་འཛོག་ཅམ་བྱས་པ་དེ་ཐོས་པའི་སྐབས་
 གྱིས་འགྲུབ། ཐོས་པའི་སྐབས་གྱིས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི་སྐྱེ་མས་ཞི་གནས་འགྲུབ་པའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་དམིགས་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞལ་གཅིག་ཤུག་གཉིས་གཡས་ས་གཞོན་
 གཡོན་མཉམ་གཞབས། དབྱ་གཙུག་ཉོར་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་མདོག་སེར་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་
 དགོས་ཅེས་བརྗེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ཐོས་པའི་
 སྐབས་གྱིས་འགྲུབ་ཟེད།

སེམས་གནས་གཉིས་པ་རྒྱུན་དུ་འཛོག་པ་ཟེད། རྒྱུན་དུ་འཛོག་པ་ཞེས་བ་དེ།

གོང་གི་དང་པོ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱུན་རིང་བ་དང་། མཚམས་རེ་རྣམ་རྟོག་གི་གཡེང་བ་
 མེད་པར་དེ་ལས་ཐོན་པུ་འགོ་མཁན་ནས་བསྐྱེད་པས་སྐྱེ་མ་ལས་གནས་ཆ་ཅུང་

ཅམ་རྒྱན་རིང་བ་ཡོད། དཔེར་ན། མ་ཉི་མེད་སྐོར་གཅིག་ཅམ་བགྲངས་པའི་ཡུན་ལྷ་
 བྱར་སེམས་གནས་བྱུང་བ་འབྱུང་། དེའི་སྐབས་སུ་མཚམས་རེ་ལྷན་ཉོག་སྐྱེད་པ་དང་།
 མཚམས་རེ་ལྷན་ཉོག་མེད་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བས་ལྷན་ཉོག་ངལ་གསོ་བ་ལྷ་བྱ་འབྱུང་
 རོ། །སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་པོ་དེ་ལ་སྟོབས་དུག་ཚང་ཡོད་ལ། ཡིད་བྱེད་བཞི་
 ཡང་ཚང་གི་ཡོད། ཐོག་མར་སེམས་གནས་དང་པོ་དེ་སྟོབས་དུག་གི་དང་པོ་ཐོས་པའི་
 སྟོབས། བོང་དུ་ལྷུས་པ་ལྷར་སྐྱེ་མ་ལས་གདམས་ངག་ལྷུས། རི་ལྷར་གདམས་པ་དེ་ལྷར་
 སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛོག་པར་བྱས་པས་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཚང་། གཉིས་པ་དེ་རྒྱན་
 མ་བྱུང་ནས་ཐོས་པའི་དོན་དེ་བསམ་སྒོ་ཡང་ཡང་བཏང་བས་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 འགྲུབ། སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཉིང་དེ་འཛིན་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་
 ལྷན་པས་ཡིན་པར་བརྟེན། གྱིང་ཚོད་མང་ལ་གནས་ཆ་ཉུང་ཉུང་ཅམ་ལས་མི་འབྱུང་བས་
 ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་གི་དང་པོ་བསྐྱིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན། དེའི་
 ལྷན་པས་སུ་གནས་ཆ་དང་གཡེང་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཡེང་བ་ཡུན་རིང་ནས་གནས་
 ཆ་མེད་པ་ལྷ་བྱར་གྱུར་པའོ། །

སེམས་གནས་གསུམ་པ་དེ་ལ་སྐྱབ་ཏེ་འཛོག་པ་ཟེར། དེ་རི་འབྲུག་ཡོད་ཅེ་ན།
 བོས་ལྷ་བྱ་ལ་བྱུག་རལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་མགྲོགས་པོ་དེའི་ཐོག་ལ་ལྷན་པ་རྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་
 པས། དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་རྟེན་ལས་སེམས་གཡེངས་བ་ན། གཡེང་བ་ངོ་ཤེས་པའི་དེ་
 མ་ཐག་སེམས་རྟེན་ལ་གནས་ཐབས་བྱེད། དེ་འབྲུག་པས་སྐྱབ་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། དེ་

གོམས་པ་ཆེ་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་གཡེང་བ་དེ་ཚུང་དུ་འགྲོ། མཚམས་མཚམས་ལ་
དམིགས་ཏེན་ཤོར་བ་ཡིན་ན་ཡང་བསྐྱར་དུ་དམིགས་ཏེན་གྱི་སྡེང་དུ་གོས་ལ་ལྷན་པ་
རྒྱག་པ་བཞིན་དུ་སྡོད་དམིགས་ཏེན་གྱི་སྡེང་དུ་བཞུག་པ་དེ་ལ་སྐྱབ་ཏེ་འཛོག་པ་ཟེད།
འདིའི་སྐབས་སུ་འབྲུག་པ་ལྷགས་ཆེན་པོ་བསྟེན་དགོས། ཞི་གནས་གྱི་སྐབས་སུ་ནམ་
རྟོག་ནམས་ཐང་ཆད་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ། མི་ཡིན་ན་དཀའ་ལས་མང་པོ་བརྒྱབས་ཡོད་ན་ཐང་
ཆད་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བ་ན་རྒྱུན་མཐུན་ནས་འཛོག་པ་དང་། དེ་
ལས་རྒྱུན་རིང་ཚམ་འཛོག་ཐུབ་གྱི་འདུག་ན་འགྲོ་མཐུན་དེ་འཛོག་དགོས་སོ། །

སེམས་གནས་བཞི་པ་དེ་ཉི་བར་འཛོག་པ་ཟེད། འདིའི་སྐབས་སུ་འབྲུག་པ་ལྷགས་
ཆེན་བསྟེན་ཏེ་དམིགས་ཏེན་གྱི་སྡེང་དུ་སེམས་འཛོག་པར་ཚོམ་པ་ན། དེའི་བར་དུ་
དམིགས་ཏེན་བརྟེན་པ་དང་དམིགས་ཏེན་བརྒྱག་པ་སོགས་མ་བྱུང་བ་དགོས། སྲ་མ་
སྐྱབ་ཏེ་འཛོག་པ་དང་ཉི་བར་འཛོག་པ་འདི་གཉིས་འབྲུག་པ་ལྷགས་ཆེན་བསྟེན་ནས་སྐྱབ་
གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། ལྷོ་བས་དུག་གི་ནང་ནས་འབྲུག་པའི་ལྷོ་བས་གྱིས་འགྲུབ། **སེམས་**
གནས་ལྷ་པ་དུལ་བར་བྱེད་པ་ཟེད། དུལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་གནས་བཞི་པ་
ཉི་བར་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་འབྲུག་པ་ལྷགས་ཆེན་བསྟེན་ནས་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱབ་པར་
བརྟེན། ཡང་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱབ་དགས་པའི་དབང་གི་བྱིང་བ་སྐྱེ་ཏེན་ཆེ་བས་བྱིང་
བའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་བྱིང་བ་ཡོང་མིན་བཟླ་མཁན་གྱི་ཤེས་
བཞིན་ལྷོ་བས་ལྷན་ཞེས་བསྐྱེད། བྱིང་བ་སེམས་འཕང་དམའ་བ་དང་། ལྷོད་པའི་རྒྱུན་

གྲིས་འབྲུང་བས་དེའི་གཉེན་པོར་སེམས་འཕང་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་སོགས་བྱེད་དགོས།
 སེམས་གནས་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་བྱིང་བ་རགས་བ་སྐྱེ་ཡང་། སེམས་གནས་ལྔ་པ་
 འདིའི་སྐབས་སུ་འཇུག་པའི་སྟོབས་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ལྷགས་ཆེན་བསྟེན་ནས་
 བྱིང་བ་རགས་བ་བཀག་ཐུབ། འོན་ཀྱང་བྱིང་བ་སྤྱོད་མེད་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས་དེ་སེལ་ཐབས་
 སུ་བྱིང་བ་སྤྱོད་མེད་དོགས་ཟོན་བྱས་ནས་སེམས་དགའ་བ་དང་། དད་པ། སྦྱོ་བ་སོགས་
 བསྐྱོམ། སེམས་གཟེངས་བསྟོད་བ་དང་། སེམས་འཕང་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས། **སེམས་**
གནས་ལྷག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་གནས་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་
 གཟེངས་མཐོ་རུ་བཏང་བས་ཚོད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོང་གི་ཡོད། གཟེང་བསྟོད་ལྷགས་པའི་
 རྒྱུན་གྱིས་ཚོད་པ་སྤྱོད་མེད་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས་ན། ཚོད་པ་སྤྱོད་མེད་ཉེན་ཁ་དེ་འགོག་པའི་
 ཆེད་རུ་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྷན་བསྐྱེད་ཅིང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱས་ནས་ཚོད་
 བ་བཀག་པའི་ཆེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཟེར་རོ། །

སེམས་གནས་བརྟན་པ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ལྔ་པ་དང་ལྷག་པ་གཉིས་
 གྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ལྷན་བསྐྱེད་ནས་བྱིང་བ་སྤྱོད་དང་། ཚོད་པ་སྤྱོད་མེད་
 ཉེན་ཁ་ལ་དོགས་ཟོན་བྱས་ནས་བཀག་དགོས། དེ་གཉིས་ནི་སྟོབས་ལྷག་གི་ནང་ནས་
 ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་འབྲུབ། དེ་ནས་བརྟན་ལྷན་ཤེས་གྱིས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་
 འཕམ་འཇུག་ཤེས་གྱི་སྟོབས་རྫོགས་པ། དཔེར་ན། མི་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་མི་ཆོད་མོན་པ་ནར་
 སོན་པ་བཞིན་ལོ། །སེམས་གནས་བརྟན་པ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འཇུག་

ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་རྗེས་ལ་ཡིན་པས་བྱིང་ཚོད་སྐྱེ་དཀའ་བ་ཡིན། སྐྱེ་དཀའ་ཡང་མ་
སྤངས་པའི་བྱིང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་བྱིང་ཚོད་ལ་མོ་ལ་ཡང་སྟོན་ཏེ་
བསྐྱབ་ནས་སྤང་དགོས་སོ། །

བདུན་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་བཙོན་འགྲུས་ཤུགས་ཆེན་བསྐྱབ་ནས་བྱིང་ཚོད་བྱང་
མ་ཐག་ཏུ་བཀག་སྟབས་བས་བྱིང་ཚོད་ཀྱིས་ཚུར་ཆེར་གཞོད་མི་ཐུབ། བྱིང་ཚོད་སྐྱེ་བའི་
སྐབས་སུ་གཞོད་ཀྱི་ཡོད། སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་བྱེད་
བཞིའི་ནང་གི་བསྐྱིམས་ཉེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་
ལ་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཟེར། དེའི་བར་ལ་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་
འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཞེས་བརྗོད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་
མཚམས་རེ་གཡེང་བ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་བར་ཆད་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པས་ན་
སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཟེར། **སེམས་གནས་བརྒྱུད་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་**
བྱེད་པ་ཞེས་བ་ནི། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བས་བ་ན། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་
ལ་ཐོག་མར་བར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་བྱིང་ཚོད་མ་སྐྱེས་པ་བྱེད་དགོས་སྟམ་ནས་
རྩལ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱེན། དེ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ན། ཐུན་མ་གྲོལ་
ཀྱི་བར་ཏུ་བྱིང་ཚོད་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་བར་ཆད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱིང་
ཚོད་ཡིན། བྱིང་ཚོད་དེ་མར་འགོག་སྐབས་དང་པོ་རྩལ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་
ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་བྱིང་ཚོད་དེ་མར་ཅུང་ཅམ་སྟོབས་ཆགས་པ་ལུ་དེ་ནས་གཉེན་པོ་

བསྐྱེད་ཅམ་བསྐྱེད་ཅམ་བྱས་ན་འགྲིག་བྱེད་ཚོད་ཀྱི་སྒྲོབས་རྗེས་པར་ཉམས་པའི་ཆེ་
 དེ་བཀག་པའི་ཆེད་དུ་འབད་ཚོལ་བྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར། དཔེར་ན། དམག་ལྷ་བྱ་
 ཞིག་ཡིན་ན་དག་པོ་སྒྲོབས་དང་ལྷན་པུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་འབད་ཚོལ་དག་པོ་བསྐྱེད་
 དགོས་ཀྱང། སྒྲོབས་སྐབས་ལྷན་པུ་ཉམས་པ་ན་ཅུང་ཅམ་སྒྲོད་དུ་གཏོང་དགོས་པ་དང། སྒྲོབས་
 ཡོངས་སུ་རྗེས་པའི་ཉམས་པ་ན་སྒྲོད་ཤིག་ཤིག་དུ་འགྱུར་བས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་
 འབད་ཚོལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད། སེམས་གནས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་དང་པོ་ཚོལ་བ་ཅུང་
 ཟད་བསྐྱེད་པ་ན་དེ་ནས་སྐབས་ཀྱི་མཐའ་ཡི་བར་དུ་ནམ་གཡོང་གིས་བར་མ་ཚོད་པར་
 འཇུག་སྐབས་ལ། ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་གི་ཚད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཟེར།
 སེམས་གནས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བརྗོད་འགྲུས་བསྐྱེད་དགོས་
 པས། དེ་གཉིས་བརྗོད་འགྲུས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། **སེམས་གནས་དགུ་པ་འབད་**
ཚོལ་མི་དགོས་པར་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན། ལ་འདོན་སྒྲོལ་མ་ལྷ་བྱ་འདོན་
 ལྷར་བྱང་ཆ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། སྒྲོལ་མ་དེ་དུ་གཞུགས་ནས་ལས་ཀ་གཞན་ཞིག་
 བྱེད་ན་ཡང་སྒྲོལ་མ་མཇུག་འབྲོངས་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཚོལ་བ་ལ་མ་བསྐྱེད་པར་
 ཉིང་འཛིན་འགྲུང་བས་ན་འབད་ཚོལ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་སྐབས་པ་གསུངས་པ་རེད།
 འདིའི་སྐབས་སུ་སེམས་ལ་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་པ་གིའི་དམིགས་རྟེན་དེ་
 ལ་མཉམ་པར་འཛོག་བཞིན་དུ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྒྲོད་ལམ་བྱེད་སྐབས་དེ་འབྲ་
 འགྲུང་གི་ཡོད། འདིའི་སེམས་གནས་དགུ་པ་དེ་ལ་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་

འཛིན་ཟེད། སེམས་གནས་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་དངོས་ཐོབ་མེད་པ་རེད། ཞི་གནས་དངོས་མིན་ཡང་ཞི་གནས་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུང་པ་ཞིག་ལ་བཞག་གི་ཡོད། སེམས་གནས་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་འབད་ཚོལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དགོས་པས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་ནས་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་ཚང་ཞིང་། ལྷོ་བས་དུག་གི་ནང་ནས་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་ལྷོ་བས་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ འོ་ན་སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་ཆ་བརྟན་པོ་མེད་ཀྱང་། སེམས་གནས་དང་པོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་སེམས་གནས་གཉིས་པ་དེ་གནས་ཆ་ཅུང་ཟད་རྒྱུན་རིང་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་གནས་ཆ་རྒྱུན་རིང་སྤང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱུན་དུ་འཛོག་པ་དང་གསུམ་པ་སྐྱུན་ཏེ་འཛོག་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། སྐབས་སུ་རྣམ་གཤམ་གྱི་ལྷོ་བས་ལ་སྐྱུན་ཏེ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་གཤམ་གྱི་སྐྱུན་རིག་པར་བྱས་ནས་བཀག་པས་གཤམ་གྱི་སྐྱུན་སྤང་བ་དང་། གཉིས་པ་གཤམ་གྱི་སྐྱུན་རིང་བས་གཤམ་གྱི་སྐྱུན་རིང་སྤང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད། གསུམ་པ་སྐྱུན་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། བཞི་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། གསུམ་པ་སྐྱུན་ཏེ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་ཉེན་ཤོར་བ་སྲིད་ཀྱང་། བཞི་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་དམ་པ་སྐྱོ་བས་སྐྱུན་བསྐྱེད་ནས་དམ་པའི་སྐྱོ་བས་རྗོགས་པ་ཡིན་པས་དམིགས་ཉེན་མི་འཚོར་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད། བཞི་པ་དང་ལྷ་པ་དུལ་བར་བྱེད་

བ་གཉིས་ལ་ཁྲུང་གང་ཡོད་ཅེ་ན། བཞི་པའི་སྐབས་སུ་བྱིང་བ་རགས་པ་སྐྱེ་ཐུབ་པ་དང་།
ལྷ་བ་ནས་བྱིང་བ་རགས་པ་སྐྱེ་མི་ཐུབ་པའི་ཁྲུང་པར་ཡོད། དེར་བྱིང་བ་རགས་པ་མེད་
ཀྱང་བྱིང་བ་སྐྱོ་ལ་དོགས་ཅོན་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས། ལྷ་བ་དང་རྒྱལ་པའི་ཁྲུང་པར་གང་
ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་གནས་ལྷ་པའི་སྐབས་སུ་བྱིང་བ་སྐྱོ་ལ་དོགས་ཅོན་ཆེན་པོ་དགོས་
པ་དང་། སེམས་གནས་རྒྱལ་པའི་སྐབས་སུ་བྱིང་བ་སྐྱོ་ལ་དོགས་ཅོན་ཆེན་པོ་མི་
དགོས་པས་དོགས་ཅོན་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཁྲུང་པར་ཡོད། དེར་མ་ཟད་
ཚོད་བ་སྐྱོ་བའང་སྐྱེ་མ་ལས་ཉུང་ངོ་། །

སེམས་གནས་རྒྱལ་བ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ལ་ཁྲུང་གང་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱལ་པའི་
སྐབས་སུ་བྱིང་ཚོད་ཀྱིས་ཚུར་གཞོད་པའི་དོགས་ཅོན་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་།
བདུན་པའི་སྐབས་སུ་གཡེང་བ་བྱུང་བ་ན་དེ་མ་ཐག་བཙུན་འགྲུས་བྱས་ནས་བཀག་
ཐུབ་པར་བརྟེན། བྱིང་ཚོད་སྐྱོ་ལས་ཚུར་གཞོད་པའི་དོགས་ཅོན་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པས་
བྱིང་ཚོད་སྐྱོ་ལ་མོར་ཉེན་གྱི་དོགས་ཅོན་ཆེན་པོ་མི་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཁྲུང་པར་
ཡོད། བྱིང་ཚོད་སྐྱོ་ལ་མོར་ཉེན་གྱི་དོགས་ཅོན་ཆེན་པོ་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་བ་དེ་ཡང་།
དཔེར་ན། དག་འཐབ་པའི་སྐབས་སུ་དག་པོའི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉམས་པར་
བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་བཟུང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་མེད་པས་འགོག་ཐུབ་ཅམ་བྱུང་ན་
ཚོགས་བཞེད་ཀོ། །བདུན་པ་དང་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ལ་ཁྲུང་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། བདུན་
པའི་སྐབས་སུ་བྱིང་ཚོད་སྐྱོ་ལས་སྐྱོན་བྱུང་ཡང་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་འགོག་ཐུབ་པ་དང་།

བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཐུན་གྱི་མགོར་བཅོམ་འགྲུས་བསྟེན་ཅམ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཐུན་མ་
མོལ་གྱི་བར་དུ་བྱིང་མོད་མི་འབྱུང་བས་བྱིང་མོད་ལ་མོ་འབྱུང་བ་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་
ཡོད། བརྒྱད་པ་དགུ་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཐུན་
གྱི་མགོར་ཚོལ་བ་རྩུང་ཟད་བསྟེན་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། དགུ་པའི་སྐབས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་
མི་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་ཚོལ་བ་ལ་ལྟོས་མ་ལྟོས་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད།

༥ བཞི་པ་དེ་འདྲའི་སེམས་གནས་དགུ་པོ་དེ་སྟོབས་དུག་གིས་རི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་
ན། བོད་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་སེམས་གནས་དང་པོ་དེ་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། གཉིས་
པ་དེ་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་པ་པོའི་སྟོབས་
ཀྱིས་འགྲུབ། ལྷ་པ་དང་དུག་པ་གཉིས་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། བདུན་པ་
དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་བཅོམ་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ། དགུ་པ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །སེམས་གནས་དགུ་པོ་དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡང་ཆང་གི་
ཡོད། སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་
ཡིད་བྱེད་དང་། གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལྷ་པོ་དེ་ལ་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་
པའི་ཡིད་བྱེད། བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། དགུ་པར་
ཐུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་ལྷན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
གནས་ཆ་རྒྱང་རྒྱང་ཅམ་ལས་མེད་པས་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཞེས་མ་བཤད་པ་
མ་གཏོགས་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མ་བཤད་པ་དེ་གནས་ཆ་

འིན་ཏུ་ཉུང་བའི་དབང་གིས་བྱིང་ཚོད་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་མ་ཚོད་ཅེས་བཤད་ཚོད་མེད་
བས་ཚད་བ་མེད་བ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས་མ་བཤད་དོ། །གསུམ་བ་ནས་བདུན་པའི་བར་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་ཆ་ཇི་ཆེར་སོང་ནས་བྱིང་ཚོད་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་ཀྱིན་ཚོད་ཀྱིན་
འཇུག་པས་ཚད་ཅིང་འཇུག་པ་ཟེད། བརྒྱད་པ་དེ་ལྷན་གྱི་མགོར་ཚོལ་བ་ཅུང་ཟད་
བསྟེན་བ་ན་བྱིང་ཚོད་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་བ་མེད་བར་ལྷན་འབྲེངས་འགོ་བ་ཡིན་པས་
སྐབས་སུ་ཚད་བ་མེད་བ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཟེད། དགུ་པའི་ཆེ་འབད་ཚོལ་ལ་མ་
ལྟོས་བར་གོང་དུ་ཞལ་འདོན་བྱང་པོ་ཡོད་བ་དེས་འགོ་བཙུགས་ནས་སེམས་གཞན་དུ་
གཡེངས་ཀྱང་འདོན་བ་སློ་ཐོག་ནས་འགོ་བར་བཤད་བ་དེ་བཞིན་དུ།

འབད་ཚོལ་ལ་མ་ལྟོས་བར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངང་ནས་འཇུག་པས་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བཞག་གོ། །

ཞི་གནས་འགྲུབ་རྩུལ་བསྟན་པ།

༩ ས་བཅད་དུག་བ་ཞི་གནས་དངོས་འགྲུབ་རྩུལ་ནི། སེམས་གནས་དགུ་བ་དེ་
ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཞི་གནས་དངོས་མིན་པས་ཞི་གནས་དངོས་དེ་དེའི་
སྐབས་སུ་གྲུབ་མེད། །འོ་ན་ཞི་གནས་དངོས་དེ་ལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཤི་ན། ཉིང་དེ་

འཇིག་དེ་ལ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་ནས་གོམས་འདྲིས་ཆེན་པོ་བསྟེན། གོམས་འདྲིས་ཆེན་
 པོ་བསྟེན་ནས་གནས་ཆ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱབས་དང་བདེ་བ་རིམ་
 བཞིན་འདྲེན་ཡོང་། དེ་ཡང་དང་པོ་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱབས་སྟེ། དེ་ནས་ལུས་སེམས་
 ཤིན་སྐྱབས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ས་ཉེ་དེ་འདྲའི་ཤིན་སྐྱབས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པའི་ཉིང་དེ་
 འཇིག་ཞིག་ལ་ཞི་གནས་ཟེར་རོ། །ལུས་ཤིན་སྐྱབས་དང་། སེམས་ཤིན་སྐྱབས་ཞེས་པ་
 བློ། ལུས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ངེ་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་
 ལེན་དེ་ཞི་ནས་ལུས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ངེ་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བར་
 གྱུར་པས་ལུས་ཤིན་སྐྱབས་དང་། སེམས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ངེ་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་
 བཀོལ་དུ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་དེ་ཞི་ནས་སེམས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ངེ་ལྟར་
 འདོད་འདོད་དུ་བཀོལ་དུ་རུང་བ་ཞིག་ལ་སེམས་ཤིན་སྐྱབས་ཟེར། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་
 གནས་ངན་ལེན་ནི། ལུས་སྐྱེའུ་ལྟར་མཚོང་བ་དང་། དག་གི་གནས་ངན་ལེན་ནི། གཞན་
 ལ་དམངས་མོ་ཟེར་བ་སོགས་མདོར་ན་ལུས་དག་གི་སྐྱོད་པ་མ་རབས་དེ་དག་ལ་
 གནས་ངན་ལེན་ཟེར་ན་འགྲིག་གོ།

སེམས་ཤིན་སྐྱབས་སྟེ། བའི་སྡུ་ལྟས་སུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་
 ལེན་དེ་པར་ཞི་ནས། དེ་ཞི་བའི་རྟགས་སུ་དཔེར་ན། སྐྱ་བཞུར་མ་ཐག་པའི་མགོ་ལ་ལག་
 པ་བཞག་པ་ཡིན་ན་མྱེད་པ་སྟེ་སེམས་ལ་སྟེ་ལུས་ལ་བདེ་ཉམས་འབྱུང་བས། དེ་ནི་
 བདེ་ཉམས་ཡིན་གྱི་མི་བདེ་བའི་ཉམས་མེན་པ་དེ་ལྟ་སྟེ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་དགོ་

བའི་སྤོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བརྗོད་དུ་རྒྱུ་བའི་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་དེ་སྤོན་
ལ་སྤྲིམ་ནས། དེའི་མཐུས་ལྟས་ཤིན་སྐྱངས་འདེན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལུས་ཤིན་སྐྱངས་
འདེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཞིག་ལྟས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་བྲལ། ལུས་ཀྱི་གནས་ཐམས་
ཅད་ལ་བྲལ་བས་ལུས་ཀྱི་གནས་དན་ལེན་དེ་དང་བྲལ་ནས་ལྟས་ཡང་ཞིང་འཚོར་སྤང་
མེད་པར་དགའ་བའི་སྤོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་བརྗོད་དུ་རྒྱུ་བའི་ལུས་ཤིན་
སྐྱངས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཡིད་དུ་འོངས་པ་བྲལ་བར་ཅན་སྤྲིམ་ནས། ལུས་ཤིན་སྐྱངས་ཞེས་
པ་རེག་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་སྤྲི། དེ་ནི་ནང་གི་རེག་བྱ་ཤིན་དུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་
ཡིན། དེ་ཉམས་སྤྲོད་མཁན་ཀྱི་ལུས་ཤིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཞེས་པ་བདེ་བ་ཚེན་པོ་
ཞིག་སྤྲི། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་སེམས་ལ་དགའ་བདེའི་ཉམས་ཚེན་པོ་ཞིག་སྤྲི་བས་དེ་ལ་
སེམས་ཤིན་སྐྱངས་ཀྱི་དགའ་བའམ་བདེ་བ་ཟེད། དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བདེའི་ཉམས་ཚེན་
པོ་ཞིག་གིས་སེམས་ཡང་བཀྲ་བྱས་དམིགས་པ་ལ་གནས་མི་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་འབྱུང་།
དེའི་སྐབས་སུ་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་པོ་མེད། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་དགའ་ཡ་ལེ་བ་དེ་ཅུང་
ཙམ་ཞི་ནས་དགའ་བ་དེ་བརྟན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ཤིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་བློན་པའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་ཞེས་པ་དེ་སྤྲིས་པའོ། །འོ་ན་དགའ་བ་དེ་རྫུང་དུ་བྱིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དགའ་
བ་རྫུང་དུ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་ཡང་། དགའ་བས་སེམས་གཡོ་བ་མེད་པ་ཚགས་ནས་བརྟན་
དུ་སོང་བས་དེ་ལ་སེམས་མི་གཡོ་བའི་དགའ་བདེས་བློན་བྱེད། དེ་ནམ་རྒྱུང་བ་ན་ཞི་
གནས་ལྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མི་སྤོགས་མེད་ཞེས་པ་ལྱུང་

བ་དུས་མཉམ་མོ། །དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་རྟོགས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་སྐྱབ་པས་མི་སྣོགས་པ་མེད་པ་ཟེར། དཔེར་ན།
འཇིག་རྟེན་དུ་ལས་ཀ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་མི་སྣོགས་པ་མེད་པར་སྣོགས་ཀྱི་རེད་
ཟེར་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། ། །།

དྲི་བ་དང་དྲི་ལན།

༥ དྲི་བ། ཉེར་བསྟོགས་ཞེས་པ་གང་ཡིན་ནམ། ལན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉེར་བསྟོགས་ཞེས་པ་དེ་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་སོགས་འཛོལ་སྐྱབ། ཕྱི་དོལ་བ་ཡིན་
ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཞི་སྟེ་བསམ་
གཟུགས་བརྒྱད་དེ་འདྲ་བསྐྱབས། དེ་སྐྱབ་པ་ན་ད་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་ཡོད་སྟེ་པའི་རྟོག་པ་
སྐྱེ། ཕྱིས་ཁོང་ཁོ་ཐོས་ནས་ཉིང་དེ་འཇིག་རྟེན་ཉམས་ཉེ་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡོད། རང་
བ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲའི་དངོས་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཡང་ཉེར་བསྟོགས་དེ་
སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྐྱངས་པའི་དབྱ་བཙོམ་པའི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་དེ་སྐྱབ་ན་སྐྱབས་ཡུལ་གསལ་འདེབས་པའི་

སྐབས་སུ་སྐབས་ལུ་ལ་གསལ་པོར་འཆར་བྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱོམ་ན་
ཡང་དམིགས་པ་བརྟན་པས་ཉོགས་པ་སྲུང་དུ་སྦྱེ་བྱུང་བ་སོགས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་
དོ། །

དེ་ནས་སེམས་ལ་གསལ་ཆ་ཆེན་པོ་སྤེལ་ནས་གསལ་ཆའི་རང་ནས་རྒྱལ་སྤེལ་
རབ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ལ་དབྱུང་བ་ན་གཅིག་དང་གཉིས་ཞེས་བགྱང་ན་ཡང་བགྱང་བྱུང་བ་
དེ་འདྲ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་པེད། ལྷན་དུ་ཉོན་མོངས་སྦྱེ་གཞིའི་འདོད་ཡོན་ལྟ་བུ་མཐོང་
བ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་འདྲ་ནས་སེམས་མི་གཡེང་བར། སེམས་ནང་དུ་
བསྐྱུས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རང་ལ་འགོ་བས། གཉིད་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་བསྐྱུར་བྱུང་
བ་དེ་འདྲའི་མན་ཡོན་འབྱུང་། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་དགོ་ཅུ་ཡིན་ན་ཀྱང་སྤོང་
ཅམ་དག་གིས་ཐེན་པ་མེད་ན་ཡང་ཐར་པའི་རྒྱ་ལ་འགོ་སྤེལ་བ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་སྐོམ་
ཡོད་ན་ལྟ་ཡི་ན་ལ་འབྱོར་སྐོམ་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པར་འགོ་འཇམ་
དབྱུང། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྟ་སྐོམ་པའི་ཆེ་རང་གི་མཉུན་ན་མ་སྐོམ་པར་རང་ཉིད་ལྟར་
བསྐྱེད་ནས་བསྐོམ་དགོས། སྤོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅེས་བརྗོད་ནས་རང་གི་སྤུང་པོ་དང་།
ད་ལྟ་རང་དང་ཟེར་བསྐྱེད་པའི་བདག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པའི་དོན་འདྲ་བ་བྱས་
ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་སྐྱེད་པུ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤོང་པ་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྐོ་ཞིག་བསྐྱེད་
པ་དེ་དང་། མ་འོངས་པར་འཕོབ་བུའི་ཚོས་སྐྱེད་གཉིས་དོ་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསམ་ནས་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གསལ་བ་ཞིག་བསྐྱེད། སྐྱེ་གསལ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་མོས་ཉེ་དེ་

ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་ལ། དམིགས་པ་དེ་དེས་པར་དུ་བྱི་ལོགས་ལ་དམིགས་དགོས་སམ། མྱོང་གའི་རྒྱུ་ལ་དམིགས་ན་འགྲིགས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ལན། རང་ཉིད་སྣང་བསྐྱེད་ཡོད་ན་རང་ཉིད་ལ་དམིགས་ན་འགྲིག ། ལ་གས་ཀྱིས་ནང་གི་དམིགས་པ་སེམས་ཅི་འདྲ་འདུག་བལྟས་ཏེ་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱོམ་མཁན་ཡང་ཡོད། བསྐྱེད་རྗོགས་སྐབས་རྒྱུ་དང་ཨ་གད་ཐིག་ལེ་སོགས་མང་པོ་ཡོད། དེ་ཚོ་འོ་ནང་ནས་གོམས་འདིས་གང་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་འབྱུང་སྐབས་ལོ། །

དམིགས་ཏེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་ན། སྐབས་ཡུལ་གསལ་འདེབས་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་འདེབས་པས་གསལ་པོར་འཆར་བ་དང་། རྒྱན་དུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱང་བ་བྱང་བ་ཡིན་ན་སྐྱོད་པ་ངན་པ་དེ་དག་འགག་འགོ་བ་དང་། འཆི་ཁང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱང་བ་བྱང་བ་ལྷོ་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལེགས་པར་གསུངས། དེ་མ་གཏོགས་ཞི་གནས་ཙམ་སྐྱབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ག་རེ་བྱང་ཡང་འགྲིག་གི་ཡོད་རེད། སྐྱོན་བ་སྐྱབས་འཚོ་མཁན་ཞིག་གིས་ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱབས་ཡང་མ་འབྱུང་པའི་སྐབས། ཁོ་བ་སྐྱབས་མཚོ་མཁན་ཡིན་པས་ནས་རྒྱན་བ་སྐྱབས་འཚོ་བར་འགོ་སྐབས་བ་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་ཏེ་ཉམ་པར་མཐོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་བ་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་ཏེ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབས་པོག་གསུངས། དེ་ལྟར་

བསྐྱབས་པས་ཞི་གནས་མཚོ་གསལ་པོ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་ལ། དབང་པོ་དམན་པས་དང་པོ་སྤྲུགས་ཉམས་ལེན་མ་བྱས་པའི་སྤྲོན་ལ་པར་
ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབས། དེ་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་
སྤྲུན་ན་གང་འདྲ་ཡོད་དམ།

ཇི་བ་གཉིས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོམ་པའི་སྐྱབས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོད་
པས་ཞི་གནས་སྐྱབས་པའི་ཐབས་བྱས་ན་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འགོ་རྩེ་ལ་ཡག་ཡོད་དམ།
ལན། དང་པོ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བཞིན་དུ་ཞི་གནས་སྐྱབས་པ་ཡིན་ན། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་
ཚོགས་མ་ཚང་བ་ཡིན་ན་ལོ་སྟོང་ལྷན་ཏུ་བསྐྱབས་ཀྱི་འགྲུབ་མི་སྐྱབས་པར་གསུངས་པ་
དང་། མི་ཆེ་རིང་པོ་ག་ཚོད་ཡོད་ཏེ་མི་གོ་བས་དེ་གཅིག་སུ་ལ་གཡེང་བསྐྱེད་ན་གྲོང་
རེག་པར་འགྱུར་བས་ན། དེ་གཅིག་སུ་མིན་པར་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ཤར་སྐྱོམ་བྱས་
ཏེ་བག་ཆགས་འདོག་ཐབས་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད། ལམ་རིམ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་དེ་འདྲ་
ལ་གོམས་འདྲིས་བྱས་པ་ཡིན་ན་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་བཞག་སྐྱབས་པ་དང་། དབང་པོ་
ཚོན་པོས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བསམ་སློབ་བཏང་བ་ཡིན་ན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན།
བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོམ་པའི་ཆེ་ལྷ་ཡི་གཞུང་ལས་ཁང་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་སྐྱེད་ཅིང་
བསྐྱོམ་པ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་སྐྱོམ་པའོ། །དེ་དག་དུས་གཅིག་ལ་གསལ་བར་
རྫོགས་པར་འཆར་སྐྱབས་པ་ཞིག་བྱང་བ་ན་ཞི་གནས་སྐྱོམ་དགོས། བསྐྱེད་རིམ་སྐྱབས་
སུ་ཞི་གནས་རྒྱ་བཏུགས་ནས་སྐྱབས་པ་ཡིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་

བསྐྱེད་རིམ་ལྷ་མོའི་སྐབས་ལྷ་ཐེག་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱོམ་དགོས་སོ། །

དྲི་བ། བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོམ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཞི་གནས་ལོགས་སུ་བསྐྱབ་དགོས་སམ། ཡང་ན་ཞི་གནས་མཉམ་ཏུ་འགྲུབ་སྐྱབ་པ་ཡིན། **ལན།** བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དེས་པར་ཏུ་ཞི་གནས་སྐྱབ་མི་དགོས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱོན་ཏུ་སོང་ནས་རྟོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་མཁན་ཡང་ཡོད། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། དང་པོ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མི་སྐྱབ་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་ནས་ཡིད་ལུལ་ཏུ་ཤར་བྱུང་བ་ཤེད། དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ཞེས་པ་ཐེག་ལ་རྒྱུ་རྒྱུང་ཞིག་བསྐྱོམས་ཏེ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་གསུངས་པའོ། །

དྲི་བ། ལྷ་ཚོགས་རྒྱག་ཅེས་པ་དེ་རི་འབྲ་ཞིག་ཡོད་དམ། དེ་དག་སོ་སོ་ནས་རི་ལྟར་ངོས་ཟིན་པར་བྱེད་དགོས་སམ། **ལན།** ལྷ་ཚོགས་རྒྱག་གི་དང་པོ་མཐུན་པའི་ལུལ་ན་གནས་པ་ཞེས་པ་དེ་རེད། གནས་དེ་བཟང་པོ་ཞིག་དགོས། དཔེར་ན། གཅན་གཟན་དང་ཚོམ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་མེད་པ། ཁྱི་དང་རྩེའི་སྐྱ་སོགས་ཡོད་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཚོར་མ་སྐྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་དོན་ལ་བར་ཆད་འབྱུང་བས་དེ་འབྲ་མེད་པ་ཞིག་དང་། ས་རྒྱ་མ་འཕྲོད་པའི་དབང་གི་ནད་སོགས་མི་སྐྱེད་པ། རབ་བྱུང་ན་སྐྱོན་གྱི་སྐྱ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་པའི་གནས་ཡིན་པ། འཚོ་བ་ཡང་སྤིག་པ་དང་མ་འབྲེས་པ། ལས་སྐྱ་པོས་རྙེད་པ། གྲོགས་དེ་ཡང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སོ་སོའི་མིག་རྒྱར་ན་སྤྱི་ཡོ་རེ་

བ་ཞེས་པ། ལྷོད་པ་ངན་པ་དེ་འདྲ་བས་ན་ཁོང་གཅིག་དྲན་འགྲོ་ཡི་རེད་བསམ་ནས་སོ་
སོས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་འདྲའི་གྲོགས་ཤིག་དགོས། ལྷོད་ཞིམས་ནམ་པར་
དག་པ་ཞེས་པ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ལྷོད་ཞིམས་ནམ་པར་དག་པ་དེ་འདྲ་དགོས།

བྱ་བ་མང་པོའི་འདུ་འཇི་ཡོངས་སུ་སློང་བ་ཞེས་པ་དེ་ར་ཚོ་ལ་སློང་ཁག་པོ་
ཆགས་ཡོད་པས་བྱ་བ་མང་པོ་བྱེད་རྒྱ་མེད། གོང་དུ་དགོ་སློང་ཡིན་ཡང་ཕྱག་དང་སློང་
བ་སོགས་བཞག་དགོས་ཞེས་བཤད་ན་བྱ་བ་གཞན་པལ་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཚང་
མ་བཞག་དགོས་པ་ལྟ་ཅི། འདོད་པ་རྩེད་བ་ཞེས་པ་ར་ལ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་
གཉིས་དགོས་ཀྱི་འདུག་སྟམ་པ་ཡིན་ན་སེམས་གནས་མི་སྐྱབ་པས་དེ་འདྲའི་འདོད་པ་
མེད་པ་དང་། ཚོག་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ཅ་དངོས་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡོད་ན་ད་འགྲིག་གི་ཡོད་
བསམས་ནས་ཚོག་ཤེས་བྱས་ན་སེམས་མི་གཡེང་བའི་ཁྱད་ཡོད་པས་འདོད་པ་རྩེད་
བ་དང་ཚོག་ཤེས་པ་ཟེར་བསྐྱབས་བས་ལྡེ་བྱེད། དེ་ཡོད་ན་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཞེས་པ། འདོད་ཆགས་དང་། ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་རྣམ་
རྟོག་མང་པོ་བྱེད་རྒྱ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་འཆི་བ་
མི་རྟག་པ་རྣམས་བསྒོམས་ནས་དེ་དག་བཀག་ཅི་སྐྱབ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་ལ་རྒྱ་
ཚོགས་ལྟ་བུ་ཟེར། རྒྱ་ཚོགས་ཚང་ན་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་གིས་ཞི་གནས་འགྲུབ་གསུངས་ཡོད།
སྐྱབ་སྤངས་དེ་ཡང་བྱ་བ་གཞན་དག་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས། དཔེར་ན། ཞལ་འདོན་ལྟ་
བུ་རྒྱན་ལྟ་བུ་འདོན་བསྐྱད་པ་དེ་མ་གཏོགས། གཞན་དག་དཔེ་ཆ་སྟོག་པ་དང་ཕྱག་

འཚམ་བ་དེ་འདྲ་མི་བྱ་བར། ཁོ་རང་གཅིག་སུ་རྐང་བཅུགས་ནས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན་
ཟླ་བ་དྲུག་གིས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའོ། །

དཔེར་ན། ཤིང་གཉིས་པན་ཚུན་བརྟེན་བས་མེ་མཆེད་ཡོང་བའི་ཤིང་ཞིག་ཡོད།
དེ་ནི་བར་མཚམས་མ་བཞག་པར་བརྟེན་བ་ཡིན་ན་མེ་འབར་གྲང་། སྐྱོན་སུ་བརྟེན་ནས་
ཡང་མཚམས་བཞག་ཡང་སྐྱོན་སུ་བརྟེན་བྱས་པ་ཡིན་ན་མེ་མི་འབར་བ་བཞིན་
ནོ། །གལ་སྲིད་ཞེ་གནས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་ཞེ་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཡག་པོ་ཚང་
དགོས། རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཚང་ན་འགྲུས་སུ་སློན་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེ་གནས་སྐྱབ་སྐྱབས་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ཞེས་པ་རིམ་བ་ལྟ་བུ་དགུ་
ཡོད། དང་པོ་དམིགས་པ་ལ་གནས་ཅམ་དང་། དེ་ནས་རྒྱུན་རིང་དུ་རིང་དུ་དང་། ཡག་
ཏུ་ཡག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རིམ་བ་དེ་ལ་དགུ་ཡོད། རིམ་བ་དགུ་པའི་རྗེས་སུ་ཤིན་སྐྱབས་ཀྱི་
བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་ཞེ་གནས་འཐོབ། ཞེ་གནས་སྐྱབ་དུས་རྒྱ་ཚོགས་མ་ཚང་ན་ལོ་སྟོང་
སྟོང་ཏུ་བསྐྱབས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ་ནི། རོ་བོ་རྗེས། ཞེ་གནས་ཡན་ལག་རྣམས་ཉམས་
པས། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསྐྱོམས་བྱས་ཀྱང་། །ལོ་ནི་སྟོང་སྟོང་སྟོང་དག་གིས་ཀྱང་། །ཉིང་
འཛིན་འགྲུབ་པར་ཡང་མི་འགྲུབ། །ཞེས་རྒྱ་ཚོགས་དེ་དག་མ་ཚང་བ་ཡིན་ན་ལོ་སྟོང་
སྟོང་ལ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཞེ་གནས་དངོས་དེ་སྐྱེ་མི་སྐྱབ་པར་གསུངས་སོ། །སྦྱིང་ཞེ་
གནས་བསྐྱབ་པ་ལ་འདྲུ་འཛི་མེད་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས། ང་ཚོ་ལས་དང་པོ་བ་ལ་
ཚོས་མིན་གྱི་ལས་ཀའི་རིགས་མང་ཞིང་ཚོས་ནི་མཚམས་མཚམས་མ་གཏོགས་མི་

འབྲུང་བས། དཔེར་ན། ཞི་གནས་ལྷ་བྱ་ཞིག་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱ་ཚོགས་མི་ཚང་
བར་བརྟེན་འབྲུབ་དཀའ། དེ་ལས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་ཡག་པོ་
སྤྲངས། མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་སྲིམས་ལེགས་བར་སྤྲང་བ་སོགས་དེ་དག་ལ་ནུ་
ཏན་བྱས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ལ་ཁི་བཟང་དེ་ཆེ་བ་ཡོད་དོ། །

ཇི་ལ། ལམ་རིམ་སྐྱོམ་སྐབས་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་དགོས་སམ། ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་
སྐབས་དཔྱད་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། ལམ་རིམ་སྐྱོམ་བ་དེ་དཔྱད་བ་ལ་འགྲོ་འམ་མི་
འགྲོ་དེའི་དཔྱད་བ་དེ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནམ་མིན། ལྷག་མཐོང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་དམ་
མེད་ལགས། **ལན།** ལམ་རིམ་ཐོག་མར་སྐྱོམ་དུས་དཔྱད་བ་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན།
དལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱོར་རམ་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ཡང་། རྫོ་ཕྱགས་དག་ལ་རྒྱུན་
རིང་བ་ཞིག་དགོས། རྫོ་ཕྱགས་དག་ལ་རྒྱུན་རིང་བ་དེ་ཡོང་བ་ལ་དཔྱད་བ་བྱས་ན་མ་
གཏོགས་མི་འབྲུང་བར་བཤད་པས་གོ་བ་ཡིན། ལམ་རིམ་སྐྱོམ་པའི་ཆེ་ཞི་གནས་གྱི་
སྐབས་སུ་དཔྱད་བ་བྱེད་མི་རུང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་དཔྱད་བ་བྱེད་དགོས། དཔྱད་བ་
བྱས་ནས་ད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ་བསམ་པ་བྱུང་ན་རུང་བཟང་གཞག་དེ་འདྲའི་དཔྱད་
བ་བྱེད་བ་དེ་ཡང་སྐྱོམ་ཟེར། སྐྱོམ་ལ་དཔྱད་སྐྱོམ་དང་འཛོགས་སྐྱོམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཞི་
གནས་དེ་འཛོགས་སྐྱོམ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་དཔྱད་བ་བྱེད་བ་དེ་ལ་དཔྱད་སྐྱོམ་
ཟེར། ལམ་རིམ་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་མ་གཏོགས་དཔྱད་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་
དེ་འདྲའི་དཔྱད་བ་བྱས་པ་དེ་ཅོམ་ལྷག་མཐོང་མིན། ལྷག་མཐོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཞི་གནས་

ཐོབ་དགོས། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྐྱབས། དེ་གྲུབ་པ་ན་ཞི་གནས་དེའི་རང་ནས་དབྱེད་
པ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་སྲུངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བདེ་བ་འདེན་སྲུབ་པ་ན་སྟག་
མཐོང་ཞེས་པ་འགྲུབ་པས། ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབྱེད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་
སྟག་མཐོང་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །

དྲི་བ། ཞི་གནས་འཐོབ་པ་ལ་དུས་ཡུན་མི་ཚེ་ཆ་ཚང་འགོར་རམ། **ལན།** དེ་ནི་
དབྱེས་བཟོན་མི་བཟོན་གྱི་ཁྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པས། དབྱེས་བཟོན་སོ་ཡོད་ན་རྩེ་
ཅམ་འགྲུབ་སྐྱབ་པ་ཡོད། གཙོ་བོ་ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་དགོས། རྒྱ་
ཚོགས་ཚང་ན་རྒྱ་བ་དུག་གིས་འགྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་ཚོགས་མ་ཚང་ན་བསྐྱལ་བ་སྟོང་སྟག་
གིས་མི་འགྲུབ་ཅེས་སྟོན་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་དོ། །

དྲི་བ། སྟོན་དུ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་དེ་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་པ་དང་། ཞི་གནས་སྟོན་
དུ་སྐྱབ་དེ་ནས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཉིས་གང་བདེ་གྱི་ཡོད་དམ། **ལན།** དེ་ཡང་
གོམས་པ་ཆེ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཡོད། སྟོང་ཉིད་ལ་གོམས་པ་ཆེ་ཡོད་ན་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་
གོམས་པ་བྱེད། དེ་ནས་ཞི་གནས་སྐྱབ་ན་ལེགས་པ་དང་། ཡང་ན་ཞི་གནས་ལ་གོམས་
པ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་དང་སོར་ཞི་གནས་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །

དྲི་བ། སྟོང་ཉིད་དང་ཞི་གནས་ལ་བག་ཆགས་གང་ཤུགས་ཆེ་ཡོད་མེད་རང་
གིས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ནས་ཉ་གོ་གི་ཡོད་དམ། **ལན།** འོན་དེ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སོ་སོ་
ལ་མོས་པ་ཆེན་སོ་འབྱུང་བ། དཔེར་ན། དབྱུ་མ་འཇུག་པར། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དུས་

ནའང་སྣོད་པ་ཉིད་སྣོད་ནས། །ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་
དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་ལྡང་བར་འབྱུང་བ་གང་
ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྣོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །ཅེས་བ་སྣང་། ཟབ་མོ་སྣོད་
པ་ཉིད་ཅེས་སྐྱ་སྣོད་པ་ན་སེམས་ལ་དགའ་ཚོར་སྐྱེས་ནས་དེ་ཉོགས་ན་ཅེ་མ་རུང་སྣོད་
པ་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལ་སྣོད་པ་ཉིད་ལ་བག་ཆགས་མཐུག་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ན་ཞེ་
གནས་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྣོད་པ་ན་དེ་ནི་ཆེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བས་དེ་རང་ལ་བྱུང་ན་རི་མ་རུང་
སྣོད་པ་བྱུང་ན་དེ་ལ་བག་ཆགས་ཆེ་བ་ཡོད་དོ། །

ཇི་བཞུགས་ཀྱི་གནས་སྐྱབ་སྐྱབས་དམིགས་པ་དང་པོར་གང་བཟུང་བ་དེ་མ་འགྲུབ་
བར་དུ་སྣོ་རྒྱ་མེད་པར་གསུངས་པས། ཞེ་གནས་ཀྱི་མཚམས་བསྟུན་པ་ཡིན་ན་ཁས་
ལེན་ཡོད་པའི་ཁ་འདོན་བདག་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་འདོན་དུས། ལྟ་དེའི་དམིགས་པ་སྣོད་
དགོས་པས་དམིགས་པ་སྣོ་བར་མི་འགྲོ་འཇམ། **ལན།** བདག་བསྐྱེད་སྣོ་མ་པའི་སྐྱབས་ལ་
བསྐྱེད་པའི་ལྟ་དེ་ཞེ་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེ་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྣོ་རྒྱ་
མེད་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་དམིགས་མི་ཚོག་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་
རེད། །

ཇི་བཞུགས་ཀྱི་དམིགས་པའི་སྐྱེ་དེ་མཐེབ་པོར་ཅེས་བསྟོམ་དགོས་
གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་དེ། མོག་དང་མི་ལྷན་པའི་སྐྱ་བསྟོམ་དགོས་སམ། ཡང་
ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་དངོས་བསྟོམ་དགོས། **ལན།** སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་དངོས་བསྟོམ་

དགོས། ཉན་རྒྱུ་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ལས་
སྐྱེ་འདྲ་སྐྱོམ་རྒྱ་མེད་དོ། །

དྲི་བ། ཉོན་པའི་སྐྱེ་དངོས་མངལ་སྤོང་མེད་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྟོན་
པའི་སྐྱེ་མཐེབ་སོར་ཅམ་གསུངས་པ་དེ། སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་པར་ངེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་
བསམ་དགོས་ཡོད་དམ། **ལན།** སྐྱེ་འདྲ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྐྱེ་འོད་དང་བཅས་པ།
མེ་ལྷེ་མཆེད་པ་མིའི་དབྱིབས་སུ་འདུག་པ་ལྟ་བུ་ཟེར་བས། མེ་ནི་དམར་ལྷབ་ལྷབ་འབར་
ཀྱང་དབྱིབས་མིའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་ཞེས་པས། །།ཞུག་གཏོས་བཅས་མིན་པར་ཡེ་ཤེས་
ཚོས་སྐྱེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པར་ཤར་བ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སངས་
རྒྱས་བཙུན་ལྟ་འདས་དེ་ཡང་མཇོང་པ་མཇོང་བཞིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བསམ་དགོས།
དབྱིབས་ནི་སྐྱེ་འདྲ་ལ་ཡག་པོ་མངལ་ནས་དབྱིབས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་སྟེ་
དགོས་སོ། །

དྲི་བ། ཞི་གནས་དེ་ལྷལ་ལ་དབྱུང་བ་མེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཞག་ལ། དེའི་
དམིགས་པ་དེ་ཡང་བསམ་སྐྱོམ་བཙུན་པས་དེ་ལ་མིག་གིས་བལྟས་བསྟན་པ་ཡིན་ན་
ཞི་གནས་འགྲུབ་ཐུབ་བམ། **ལན།** འགྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཞི་གནས་སེམས་ལ་སྐྱབ་
དགོས་པ་ལས་མིག་ཤེས་ལ་སྐྱབ་ཀྱི་མེད་པས། ཉོན་གྱི་དུས་སུ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་
དེ་སྐྱབ་ཚུལ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། གཙོ་བོ་མིག་གིས་ཡག་པོ་ཞིག་མངལ་
ནས་རྣམ་པ་དེ་སྐྱོ་ལ་ཤར་བ་བྱེད། དེ་ཉིད་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱོམས་ནས་ཡིད་འོར་བསྐྱབ་

དགོས་སོ། །

ཇི་ལ། རྣམ་པའི་སྒྲིབ་དེ་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་འོད་གྱི་བོང་བུ་ཡིན་པས་
ནང་གི་དོན་ལྟ་སྟོན་རྒྱལ་དེ་དག་མཚོར་གི་མ་རེད་དམ། ལན། དེ་དག་བསམ་དགོས་དོན་
ཡོད་མ་རེད་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་ཡིན་པས་དེ་དག་
དགོས་དོན་ཅི་ཤིག་ཡོད། དོན་ལྟ་སྟོན་རྒྱལ་ཡོད་དགོས་པ་དེ་ནི་སེམས་རྟེན་ས་ཞིག་
དགོས་པ་དེ་དག་ལ་དགོས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ནི་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་
པས་དེ་འདྲ་མེད། དེ་མི་དགོས་པར་སྐབས་པའི་སྐབས་སུ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་
པ་དངོས་ཡིན་སྟམ་པ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་དོ། །

ཇི་ལ། ལྷ་སྐུ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་སྐབས་པ་དེ་རང་ཉིད་ལྷ་སྐུར་དམིགས་
ནས་ཞི་གནས་སྐབས་ན་ཡག་གམ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་
ཞི་གནས་སྐབས་ན་ཡག་ཡོད་ལགས། ལན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ལྷར་
བསྐྱེད་དགོས་པས་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཡག་ལ། དེ་འདྲ་མིན་པར་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་
ལྷ་བུ་ཡིན་ན་མདུན་སུ་ལྷ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་རྣམ་པའི་སྐུ་ལ་དམིགས་ཚུལ་གོང་དུ་བཤམ་
པ་བཞིན་དམིགས་དགོས་སོ། །

ཇི་ལ། ལྷ་གས་ལ་མ་བསྟེན་པར་འཚང་རྒྱ་རྒྱ་ཡོད་དམ། ལན། ལྷ་གས་ལ་མ་
བསྟེན་པར་འཚང་རྒྱ་རྒྱ་མེད་པ་རེད།

ཇི་ལ། སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་འཁོར་བའི་རྣམ་པའི་རྣམ་པའི་ལོངས་སྤོངས་ལོད་དམ།

ལན། དེ་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་ཀྱང་མ་མའི་མཐའ་
སྲིད་གསུངས་པས་ཤེས་དགོས་སོ། །

ཇི་བཞུགས་ལ་མ་བསྟེན་པས་ཐེག་ཆེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱགས་ཉམས་
ལེན་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དུས་ནམ་ཡང་འཚང་ཆུ་ཆུ་མེད་དམ། ལན།
སྐྱགས་ལ་མ་བསྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་ཡོད། དེས་ས་བརྩ་པའི་བར་བསྐྱོད་ནས་འཚང་ཆུ་
བ་ལ་སྐྱགས་ལ་དེས་བར་དུ་ཞུགས་དགོས། དེ་ཡང་ཆེ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་གསང་
སྐྱགས་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤང་ནས་སྐྱགས་ལ་ཞུགས་ནས་འཚང་ཆུ་
བ་ལས་སྐྱགས་ལ་མ་ཞུགས་པར་འཚང་ཆུ་ཆུ་མེད་པ་རེད། །

ཇི་བཞུགས་ལ་མ་བསྟེན་པའི་སྐྱབས་སུ་དེས་འབྱུང་བྱང་སེམས་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོག་པར་གསུངས་
སོང་། དེ་རིང་སྐྱགས་ལ་མ་བསྟེན་པར་འཚང་ཆུ་ཆུ་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་
འགལ་བ་སྤྲོད་ཀྱི་མི་འདུག་གམ། ལན། ཁ་སང་ངས་ལམ་གཙོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་
འཚང་ཆུ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ནི་སྐྱགས་ལ་
མ་བསྟེན་པར་འཚང་ཆུ་བར་མ་བཤད་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

ཇི་བཞུགས་ལ་མ་བསྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་
བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོག་ཐུབ་པའི་རྣམས་ལ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་མེད་དམ།
ལན། སྐྱགས་ལ་མ་བསྟེན་པར་མེད་པ་རེད། དེ་ཡང་སེམས་སྤོ་མོ་ཞིག་གིས་སྟོང་ཉིད་

ཉོགས་ནས་དེ་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་སྲགས་ལམ་ལ་མ་
གཏོགས་མེད་དོ། །

ཇི་བཤུགས་མ་ཐོབ་པར་ཚོགས་ལམ་དང་སྐྱོར་ལམ་སོགས་ལམ་ལྷ་ཐོབ་
རྒྱ་མེད་དམ། ལན། ཐོབ་རྒྱ་མེད་གསུངས་པ་རེད། ལམ་ཚམས་ཐོབ་པར་འདོད་མཁན་ཁ་
གས་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་
བཞིན་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་དགོས་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད།

ཇི་བཤུགས་ཀྱི་མཚམས་བསྟན་པ་ཡིན་ན་ནམ་རྒྱུན་གྱི་ཁ་འདོན་དགེ་སྐྱོར་
གྱིས་ཞི་གནས་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ངམ། ལན། སྤྱིར་བཏང་སོ་བྱས་ན་ཞི་གནས་
ལ་བར་ཆད་འབྱུང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཁ་འདོན་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དེ་དག་ཆད་ན་ཉེས་པ་
འབྱུང་བས་མ་ཆག་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ལས་གཞན་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཁ་འདོན་མང་སོ་
ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་བཞག་ན་ཡང་འགྲིག་གོ།

ཇི་བཤུགས་ལྟེང་དུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྲགས་ཉམས་ལེན་སྐབས་ལ་ཞི་གནས་
བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་དམ། ལན། དེ་ཡོད་རེད། ཞི་གནས་སྐབས་པའི་སྐབས་ལ་གཙོ་བོ་གནས་
ཚ་སྐབས་དགོས། དེ་ཡོང་བ་ལ་དཔེར་ན། བཅུ་ཉིད་གཉིས་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་བརྟེན་བ་
ཡིན་ན་མེ་འབྱུང་བ་དེ་ནི། རྒྱུན་རིང་ཚམས་བརྟེན་ནས་མེ་མ་བྱུང་གོང་དུ་མཚམས་བཞག་
དེ་འདྲ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱས་ཀྱང་མེ་མི་འབྱུང་ལ། རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བརྟེན་བ་ཡིན་ན་མེ་
འབྱུང་བ་ཡིན་པས། མེ་བྱུང་གི་བར་དུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བརྟེན་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་

ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཞི་གནས་གྲུབ་གྱི་བར་དུ་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་
གལ་ཆེན། །

ཇི་ལ། རིམ་གཉིས་གྱི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་འགྲུབ་རྒྱ་ཡོད་གསུངས་ན་དེ་དང་
མཉམ་དུ་སྐྱོམ་འགོ་བ་ཡིན་ནམ། **ལན།** དང་པོ་ནས་དེ་འདྲ་མི་ཡོང་བས་དང་པོ་ཞི་
གནས་བསྐྱབས། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་ཡིན་ན་སྣ་སྟེ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་
སྐྱབ། རང་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་སྐྱོམ་དུས་སྡོན་ལ་ལུས་ཆེ་ཚམ་ལ་དམིགས་ན་གནས་
ཆ་འབྱུང་བར་དཀའ་ལ། དམིགས་ཉེན་ག་ཚོད་རྒྱུ་ན་ཡང་གནས་ཆ་རྒྱུ་རིང་བས་
དང་པོ་སྣ་སྟེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་བསམ་དགོས། ཡིན་ན་ཡང་སྣ་སྟེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་ནས་
སེམས་གནས་གྲུབ་མཁན་ཡང་ཡོད།

རྫོགས་རིམ་སྐབས་ཡིན་ན་ཐིག་ལེ་དང་ཡི་གེ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱབ་གྱི་ཡོད་
དོ། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་བར་བྱེད་པ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་དགོས།
དེ་དགོས་པའི་དཔེ་ལ་མང་པོ་གསུངས་གྱི་ཡོད་རེད། དཔེར་ན། ཤིང་གཅད་དགོས་ན་
དངོས་སུ་གཅོད་བྱེད་གྱི་སྟེ་རྗེ་ལོ་ཞིག་དང་། སྟེ་རེ་གཅིག་སུ་ཡོད་པས་མི་ཚོག་
བར་སྟེ་རེ་གཞུ་མཁན་གྱི་དབྱུང་བ་བརྟན་པོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་གྱི་ཡོད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་དངོས་སུ་གཅོད་མཁན་གྱི་སྟེ་རེའི་ཚོད་རྟེན་དུ་དེ་ལྷག་
མཐོང་ཡིན་ལ། དེ་པར་གཞུ་མཁན་གྱི་དབྱུང་བ་བརྟན་པོ་ཡོད་པའི་ཚོད་རྟེན་དུ་དེ་ཞི་
གནས་ཆགས་ཡོད་པ་དང་།

ཡང་དཔེར་ན། མཚན་མོ་ཞིག་ལ་རི་མོ་ཞིབ་ཞིབ་དེ་འདྲ་ལྟ་དགོས་ཡོད་ན་ལྷན་
 མར་གསལ་པོ་ཞིག་དགོས། མོ་ག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་དམར་སྟེང་སྟེང་གི་ཡོད་ན་
 ཡག་པོ་མཐོང་མི་སྲུབ་པ་དང་། ལྷན་མར་གཞན་པ་ཡིན་ན་རྒྱུད་གི་བསྐྱོད་བསྐྱེད་ན་ཡང་
 གསལ་པོ་མི་མཐོང་བས་ལྷན་མར་གསལ་པོ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། གསལ་པོའི་ཚོད་ལྟ་
 བུ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཉོག་པ་ལའི་སྟེང་མཐོང་དང་། རྒྱུད་གི་མི་བསྐྱོད་པ་བརྟན་པོར་གནས་པའི་
 ཚོད་ལྟ་བུ་ལ་ཞི་གནས་དགོས། དེ་འདྲ་བུ་ན་རི་མོ་རི་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་ཞིབ་ཅིང་སྲབ་
 མཐོང་སྲབ། དེ་བཞིན་དུ་ཞི་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྲེལ་ན་གོལ་བ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་
 དགོས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འགྲུབ་བས་ན་དཔེ་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

ཡང་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་པར། རིགས་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད་
 བས། དཔེ་ཆ་ཁ་ཤས་ནང་རིགས་པ་དང་རྣང་པར་ལྷན་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་གི་ཡོད།
 ཞབས་དང་རྣང་པ་གཅིག་པས། མདོར་ན་དེས་གང་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་སྐབས་
 ཞི་གནས་དེ་རྣང་པའི་དཔེ་དང་སྐྱེད་བ་རེད། དཔེར་ན། མི་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ལག་
 བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྣང་པ་མེད་ན་ཁོས་དགོས་པ་མཐོང་དག་སྐྱབ་མི་སྲུབ་ལ།
 ཡོན་ཏན་དང་བུས་ཤུགས་དང་ལྷན་པའི་ཐོག་ཏུ་རྣང་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ལས་དོན་
 གང་ཡོད་སྐྱབ་སྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། རིག་པ་ཞེས་པ་དེ་སྟེང་མཐོང་དང་། རྣང་པ་དེ་ཞི་
 གནས་དང་ཞི་གནས་དེ་ཡོང་བ་ལ་རྩལ་སྤྲོད་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་
 གཉིས་རྣང་པ་དང་འདྲ། སྤྱིར་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སྟོན་

པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པས། རིག་པ་དང་ལྡན་ཞེས་པས་སྐྱབ་པ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ཞབས་སུ་ལྡན་ཞེས་པས་གཙོ་བོ་ཞི་གནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
བསྐྱབ་པ། དེའི་རྒྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་བརྟན་ཏོ། །

ང་ལ་ཞི་གནས་སྐྱབ་མཁན་གྲུ་བ་དང་ཨ་ནི་ཁ་ཤས་ཤིག་ལ་སྐྱད་ཆ་བྱུང་། ཡིན་
ན་ཡང་ཞི་གནས་གྲུབ་ཡོད་ཟེར་མཁན་གཅིག་མ་གཏོགས་མ་བྱུང་། ཁ་ཤས་སེམས་
གནས་དགུ་ཡོད་པའི་ལྷ་བ་ལ་སྐྱབས་སོང་ལྷ་བ་ནས་ག་འདྲ་བྱས་ཀྱང་ཡང་འགྲོ་ཐུབ་
ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར། ཡང་གཅིག་གིས་བདུན་པ་ལ་སྐྱབས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ལ་དེ་དངོས་
གནས་ལ་སྐྱབས་ཡོད་པ་འདྲ། བདུན་པ་ལ་སྐྱབས་ཡོད་ཟེར་བ་དེས་རིག་པ་བསྐྱིམས་
ནས་བསྐྱད་དུས་བྱིང་ཚོད་ཀྱི་སྐྱོན་གང་ཡང་ཡོང་གི་མི་འདུག་ཟེར། དེར་བརྟེན་བདུན་
པར་སྐྱབས་ཡོད་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་རེད།

ལྷ་བ་ལ་སྐྱབས་ཡོད་ཟེར་བ་དེ། བོད་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་ཆད་ལ་བྱིང་བ་དང་
ཚོད་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་པའི་བྱིང་ཚོད་སྐྱོན་མོ་དེ་སྐྱངས་མ་ཐུབ་ཀྱང་རགས་
པ་དེ་བཀག་ཐུབ་པས་ལྷ་བ་ཞིག་ལ་སྐྱབས་པ་རེད། ཁོང་གིས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྐྱབས་
སོང་དེ་ནས་ག་ཚོད་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཡང་འགྲོ་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར། དེ་དག་ནི་རྒྱ་
ཚོགས་མ་ཚང་པའམ་ཡང་ན་དེའི་སྐྱབས་སུ་མཐུན་རྐྱེན་སྟན་པ་འགྲིག་པ་གང་ཅུང་
ཞིག་རེད། ཞི་གནས་གྲུབ་ཡོད་གསུང་མཁན་དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཚོགས་ཡག་པོ་ཚང་མེད་པ་
འདྲ། རྒྱ་ཚོགས་ཡག་པོ་ཚང་ན་རྒྱ་བ་དུག་གིས་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཡོད། ཡང་ཁོང་

གིས་ཤེན་སྐྱབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་ཡོང་གི་འདུག་འགྲིག་བསྐྱད་ཡོད་ཟེར་གྱི་འདུག་ཡིན་
བ་ཡང་ལྷ་མ་གཞན་པ་ཞིག་ལ་ཞུས་སྐབས་ད་དུང་གསལ་ཆའི་རང་རམ་འཛིན་སྣངས་
གིས་པོ་དགོས་པས་ཅུང་ཙམ་སྟོན་མིན་ནམ་གསུངས་ཀྱི་འདུག་ད་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་
སམ། ཅུང་ཙམ་སྟོམ་ན་དགའ་ཡོད་དམ་ཡང་ན་འགྲིག་པར་བྱེད་དགོས་ཟེར། ཁོ་རང་
གྲུབ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་གྲུང་ཅམ་སྟོམ་ན་ཡག་མིན་ནམ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། ད་བསྐྱར་
དུ་སྟོམ་ན་དུས་ལྔ་བ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་མི་དགོས་ཅེས་ཁོ་རང་གདེངས་ཚོད་སྟེབས་
མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག། ||

གསལ་བཤད། ཤམྱབས་མེ་ཚོས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གི་བཀའ་ཁྲིད་དེ་བཟེང་བཞི་པའི་ཁོངས་
ཀྱི་ཚོས་ཚན་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལྷ་བ་དང་པོར་བོད་ཡིག་ཏུ་མཚོད་དབུ་འབྲེད་དང་འབྲེལ་རིན་པོ་ཆེའི་
གསུང་ཚཱ་གྱི་རིགས་འི་ཡོད་ཏུ་ཐོག་དུ་གསར་འཛུགས་བྱས་པ་བཅས་ཏུ་རྒྱའི་ཚཱ་སྐྱོག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༠༤ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་གསར་དུ་ཏུ་འཛུགས་བྱས།

དབང་བྱང་སྒྲིབ་ཚིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང།
ཚིག་གི་ཐེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
འི་མ་ཡོངས་འཁྲུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།

དབང་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་མོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཐུག་བརྒ།
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
རེས་ལེགས་ཉེར་ཕྱེད་མཚོན་ལ་དབང་འཁྲུང་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་བའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྒྲོན་རྣམ་འབྲེན་ཤུག་སེའུའི་རིང་ལུགས་
སྒྲོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉན་བསྐྱུན་གྱུ་བ་མཐའ་
རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དབང་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཁྲུང་གང་ལ་ཡང་སྤྱད་ཚོགས་པའི་དགོ་བཅའི་སྒྲོན་
ཚིག་ཏུ། ཤུག་ཉེ་དགོ་སྒྲོང་ཚོས་སྤྲོ་བ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱུན་འཇོན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད་བའོ། །